

Podręcznik kwalifikowania wydatków w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2013

Październik 2013

PROGRAM REGIONALNY
NARODOWA STRATEGIA S.A.G. 2007-2013

WOJEWÓDZTWO PODKARPACKIE

Spis treści

Spis treści	2
Wykaz skrótów	4
1. Podstawy prawne i zakres przedmiotowy podręcznika	5
2. Zasady kwalifikowania projektów	8
2.1. Zasady geograficznej kwalifikowalności projektu	8
2.2. Ocena kwalifikowalności projektu	8
2.3. Trwałość projektu	9
3. Zasady kwalifikowania wydatków	11
3.1. Ramy czasowe kwalifikowalności wydatku	11
3.2. Ocena kwalifikowalności wydatku	14
3.3. Dokumentowanie wydatków	15
3.4. Zakaz podwójnego finansowania	17
3.5. Zasada elastyczności (ang. cross-financing)	18
3.6. Projekty generujące dochód	18
3.7. Decyzje/przychody incydentalne	20
3.8. Kara umowna (w tym gwarancja finansowa) i wadium	21
3.9. Wikali niepełniony	22
3.10. Opłaty finansowe, doradztwo i inne usługi związane z realizacją projektu	23
3.11. Dokumentacja niezbędna do przygotowania projektu	23
3.12. Zakup środków trwałych	24
3.12.1. Zakup środków trwałych stanowiący całość wydatków kwalifikowalnych	25
3.12.2. Zakup sprzętu będącego środkiem trwałym do użytku na czas realizacji projektu	25
3.13. Amortyzacja	25
3.14. Zakup gruntu	26
3.15. Zakup nieruchomości lub zabudowanej	28
3.16. Leasing i inne techniki finansowania nie powodujące natychmiastowego przesłania prawa własności	28
3.16.1. Leasing	29
3.16.2. Inne techniki finansowania	29
3.17. Podatek od towarów i usług i inne podatki	32
3.18. Koszty zarządzania projektami	34
3.19. Koszty ogólne	35
3.20. Pomoc techniczna	37
3.21. Mieszkalnictwo	38
3.22. Instrumenty inżyniera finansowej (okapitalizowanie funduszy)	38
3.22.1. Pomoc publiczna i pomoc de minimis	40
3.22.2. Pomoc publiczna i pomoc de minimis	40
4. Wydatki niekwalifikowalne	46
5. Wykaz wydatków kwalifikowanych i niekwalifikowanych dla poszczególnych osi, działań i schematów RPO NLP	49
5.1. Oś priorytetowa 1. Konkurencyjność i innowacyjność gospodarki	49
5.1.1. Działanie 1.1. Wspieranie kapitałowo przedsiębiorstwa	49
5.1.2. Działanie 1.2. Tworzenie ekosystema biznesu	58
5.1.3. Działanie 1.3. Regionalny system innowacji	61

5.1.4.	Opisane 1.4. Promocja gospodarcza i aktywizacja intelektualna regionu	67
5.2.	Opis priorytetowa 2. Infrastruktura techniczna	72
5.2.1.	Opisane 2.1. Infrastruktura komunikacyjna	72
5.2.2.	Opisane 2.2. Infrastruktura energetyczna	75
5.3.	Opis priorytetowa 3. Społeczeństwo Informacyjne	78
5.4.	Opis priorytetowa 4. Ochrona środowiska i zapobieganie zagrożeniom	81
5.4.1.	Opisane 4.1. Infrastruktura ochrony środowiska	81
5.4.2.	Opisane 4.2. Infrastruktura przeciwpowodzienna i regionalna gospodarka zasobami wodnymi	84
5.4.3.	Opisane 4.3. Zastąpienie oraz ochrona nieruchomości biologicznej i krajobrazowej	85
5.4.4.	Opisane 4.4. Zwiększenie i zapobieganie zagrożeniom	86
5.5.	Opis priorytetowa 5. Infrastruktura publiczna	88
5.5.1.	Opisane 5.1. Infrastruktura edukacyjna	88
5.5.2.	Opisane 5.2. Infrastruktura ochrony zdrowia i pomocy społecznej	90
5.5.3.	Opisane 5.3. Infrastruktura sportowa i rekreacyjna	93
5.6.	Opis priorytetowa 6. Turystyka i kultura	96
5.7.	Opis priorytetowa 7. Spójność wewnątrzregionalna	98
5.7.1.	Opisane 7.1. Rewitalizacja miast	98
5.7.2.	Opisane 7.2. Remitacja obszarów zdegradowanych	100
5.7.3.	Opisane 7.3. Aktywizacja obszarów zmarginalizowanych gospodarczo	102
5.8.	Opis priorytetowa 8. Pomoc techniczna	107
5.8.1.	Opisane 8.1. Wspieranie procesu zarządzania i wdrażania	107
5.8.2.	Opisane 8.2. Informowanie, promowanie oraz wsparcie przygotowania i realizacji projektów	112
5.9.	Definicje pojęć stosowanych w podreczniku	115

Wykaz skrótów

EFRR	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego
ICT	Technologie Informacyjne i Komunikacyjne
IZ	Instytucja Zastępująca
KC	Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. 'Kodeks Cywilny'
KE	Ust. U. z 1964r., Nr 16, poz. 93 z późn. zm.
KE	Komisia Europejska
MEP	Miła i średnie przedsiębiorstwa
PZP	Prawo zamówień publicznych
	Kooperacja Rady Ministrów z dnia 1 czerwca 2004 r. w sprawie
	określenia warunków udziału w zwoleń na zajęcie pasa drogowego
	Dz. U. Nr 140, poz. 1481
RPO WP	Regionalny Program Operacyjny Województwa Podkarpackiego na lata
	2007-2013
URPO WP	Szczegółowy opis priorytetów Regionalnego Programu Operacyjnego
	Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2013
	Ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług
	Dz. U. Nr 54, poz. 535, z późn. zm.
	Ustawa o VAT
	Ustawa o zasadach
	prowadzenia polityki
	rozwoju
	Dz. U. z 2009 r., Nr 84, poz. 712 z późn. zm.
	Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki
	rozwoju Dz. U. z 2009 r., Nr 84, poz. 712 z późn. zm.
	Ustawa z dnia 21 marca 2005 r. o drogach publicznych
	Dz. U. 2007 nr 19 poz. 115, z późn. zm.
	Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami
	Dz. U. z 2004 r., Nr 261, poz. 2603, z późn. zm.
	Ustawa o drogach publicznych
	Dz. U. z 2004 r., Nr 261, poz. 2603, z późn. zm.
	Ustawa z dnia 15 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody
	Dz. U. Nr 92, poz. 930, z późn. zm.
	Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości
	Dz. U. z 2002 r., Nr 76, poz. 694, z późn. zm.
	Ustawa o rachunkowości
	Dz. U. z 2002 r., Nr 76, poz. 694, z późn. zm.
	Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę
	i zbiorowym odprowadzaniu ścieków
	Dz. U. z 2006 r., Nr 123, poz. 858
	Ustawa o zaopatrzeniu
	w wodę i odprowadzaniu
	ścieków
	Dz. U. z 2006 r., Nr 123, poz. 858
	Ustawa Prawo Ochrony
	Środowiska
	Dz. U. z 2003 r., Nr 25, poz. 150 z późn. zm.
	Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. 'Prawo zamówień publicznych'
	Dz. U. z 2007 r., Nr 223, poz.1655, z późn. zm.
	Ustawa PZP
	Podatek od towarów i usług
	Dz. U. z 2007 r., Nr 223, poz.1655, z późn. zm.
	VAT
	Podatek od towarów i usług

1. Podstawy prawne i zakres przedmiotowy podrecznika

Niniejszy podręcznik kwalifikowania wydziałów w ramach RPO WP na lata 2007-2013 został opracowany przez Instytut Zarządzającą RPO WP w efekcie realizacji projektu współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, którego wykonawcą był dr inż. Korneliusz Pylak - P5D8 Sp. z o.o.

Podrecznik bazuje na Krajowych wytycznych dotyczących kwalifikowania wydziałów w ramach Funduszy Strukturalnych / Funduszu Spójności w okresie programowania 2007-2013 z dnia 20 kwietnia 2010 r. Wytyczne te zostały wydane na podstawie art. 35 ust. 3 pkt 4a ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. 2009 r. Nr 84, poz. 712 z późn. zm.) oraz art. 56 ust. 4 Rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1260/1999 (Dz. Urz. UE L 210 z 31.07.2006 r. z późn. zm.).

Głównym celem podrecznika jest uszczegółowienie i zobrazowanie zapadnięcia kwalifikowalności wydziałów przykładowymi konkretnymi projektami, a także wyjaśnienie nieścisłości i wątpliwości związanych z przedmiotowymi zagadnieniami.

Zapisy krajowych wytycznych są oznaczone w tekście niebieską czcionką.

Zapisy niebieskiego podrecznika są zgodne z następującymi dokumentami:

- ↳ Rozporządzeniem Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającym przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylającym Rozporządzenie (WE) nr 1260/1999 (Dz. Urz. UE L 210 z 31.07.2006 r. z późn. zm.);
- ↳ Rozporządzeniem Komisji (WE) nr 1828/2006 z dnia 8 grudnia 2006 r. ustanawiającym szczegółowe zasady wykonania Rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności i uchylającego Rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 r. ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylającego Rozporządzenie Rady (WE) nr 1260/1999 oraz Rozporządzenia nr 1080/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (Dz. Urz. L 371 z 27.12.2006, sprostowanie Dz. Urz. L 45 z 15.2.2007);
- ↳ Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1080/2006 z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i uchylającym Rozporządzenie (WE) nr 1783/1999 (Dz. Urz. L 210 z 31.07.2006);
- ↳ Rozporządzeniem Rady (WE) nr 1341/2008 z dnia 18 grudnia 2008 r. zmieniającym rozporządzenie (WE) nr 1083/2006 ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności w odniesieniu do niektórych projektów generujących dobowdy;
- ↳ Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2013, dokument przyjęty przez Zarząd Województwa Podkarpackiego uchwalony z dnia 10 stycznia 2012 roku w sprawie przyjęcia zaakceptowanego RPO WF;
- ↳ Szczegółowym opisem priorytetów Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2013, dokument przyjęty przez Zarząd Województwa Podkarpackiego w dniu 11 października 2011 r.;
- ↳ Wytycznymi do przygotowania lokalnych programów rewalizacji.

Dodatkowo, w podręczniku wykorzystano zapisy i postanowienia następujących abowielających aktów prawnych:

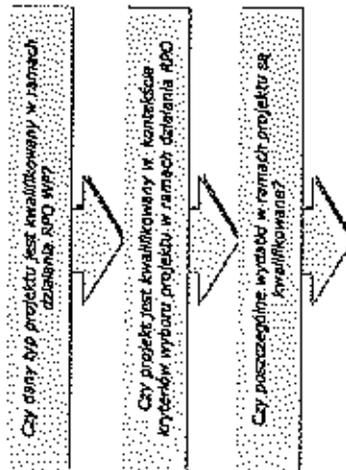
- ↳ ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1655, z późn. zm.);
 - ↳ ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. Nr 54, poz. 535, z późn. zm.);
 - ↳ ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r. Nr 75, poz. 694, z późn. zm.);
 - ↳ ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 z późn. zm.);
 - ↳ ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. Nr 92 poz. 880, z późn. zm.);
 - ↳ ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2006 r. Nr 123, poz. 858);
 - ↳ ustawy z dnia 21 marca 1965 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 19, poz. 115, z późn. zm.);
 - ↳ ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2004 r. Nr 261, poz. 2603, z późn. zm.);
 - ↳ ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks Cywilny (Dz. U. z 1964 r. Nr 16, poz. 93 z późn. zm.);
 - ↳ ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2007 r. Nr 155 poz. 1095 z późn. zm.) wraz z ustawą z dnia 2 lipca 2004 r. Przepisy wprowadzające ustawę o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. Nr 173 poz. 1808 z późn. zm.);
 - ↳ ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r. Nr 199, poz. 1227 z późn. zm.);
 - ↳ rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 czerwca 2004 r. w sprawie określenia warunków udzielania zezwoleń na zajęcie pasa drogowego (Dz. U. Nr 140, poz. 1481);
- również w zakresie pomocy publicznej:
- ↳ Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 15 grudnia 2010 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach regionalnych programów operacyjnych (Dz. U. Nr 239, poz. 1599);
 - ↳ Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 1 grudnia 2010 r. w sprawie udzielania pomocy na usługi doradcze dla mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców w ramach regionalnych programów operacyjnych (Dz. U. Nr 235, poz. 1549);
 - ↳ Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 8 grudnia 2010 r. w sprawie udzielania pomocy na szkolenia w ramach regionalnych programów operacyjnych (Dz. U. Nr 234, poz. 1535);
 - ↳ Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 17 marca 2009 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje w zakresie transportu multimodalnego w ramach regionalnych programów operacyjnych (Dz. U. Nr 52, poz. 430);
 - ↳ Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 20 maja 2009 r. w sprawie udzielania pomocy na wznaczenie potencjału Instytutu Otoczenia Biznesu w ramach regionalnych programów operacyjnych (Dz. U. Nr 85, poz. 719);
 - ↳ Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 15 czerwca 2009 r. w sprawie udzielania pomocy przez fundusze pozyczkowe i poręczeniowe w ramach regionalnych programów operacyjnych (Dz. U. Nr 105, poz. 874 z późn. zm.);
 - ↳ Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 7 grudnia 2009 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje w zakresie: energetyki, infrastruktury telekomunikacyjnej, infrastruktury sfery badawczo-rozwojowej, lecznictwa

- ↳ uzdrowiskowego w ramach regionalnych programów operacyjnych (Dz. U. Nr 214, poz. 1661).
- ↳ Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 8 października 2009 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje w zakresie portów lotniczych w ramach regionalnych programów operacyjnych (Dz. U. Nr 174, poz. 1356).
- ↳ Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 9 czerwca 2010 r. w sprawie udzielania pomocy na rewikalizację w ramach regionalnych programów operacyjnych (Dz. U. Nr 117, poz. 787).
- ↳ Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 17 czerwca 2010 r. w sprawie udzielania pomocy na projekty w zakresie badań i rozwoju w ramach regionalnych programów operacyjnych (Dz. U. Nr 113, poz. 754).

1 w zakresie pomocy de minimis:

- ↳ Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych (Dz. U. Nr 236, poz. 1562).

Generalnie kwalifikowalność w ramach RPO Wp określana jest w trzech krokach:

Rysunek 1. Krok 1. Określenie kwalifikowalności w ramach RPO Wp.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Wytycznych wydatków...

2. Zasady kwalifikowania projektów

2.1. Zasięg geograficzny kwalifikowalności projektu

Generalnie każdy projekt współfinansowany z EFRR w ramach RPO Wp musi być realizowany w granicach administracyjnych województwa podkarpackiego.

Odstępstwa od tej zasady możliwe są tylko w sytuacji, gdy projekt przynosi znaczące korzyści dla województwa podkarpackiego lub IZ RPO Wp zaakceptowała realizację projektu poza granicami województwa w umowie o dofinansowanie projektu. Może się zdarzyć również sytuacja, w której w zapisach RPO Wp zawarto odpowiednie postanowienia dotyczącej lokalizacji projektu poza województwem.

Przykładem projektu, który może przynieść znaczące korzyści dla województwa podkarpackiego jest projekt dotyczący funkcjonowania "Droliny Liptawskiej". Może się zdarzyć sytuacja, w której projekt realizujący takie cele będzie musiał być częściowo realizowany na terenie województwa lubońskiego (w Świdniku) lub np. województwa śląskiego (w Bolesku Białym).

Z kolei przykładem zaakceptowania realizacji projektu poza obszarem administracyjnym województwa podkarpackiego są postanowienia RPO Wp, dopuszczające realizację przedsięwzięć przyczyniających się do wspierania powiadzeniowej i międzyregionalnej aktywności przedsiębiorstw z województwa podkarpackiego poprzez ułatwienie nawiązywania i utrzymywania kontaktów gospodarczych. Rozdział w w. zapisu ma odzwierciedlenie w załączniku 1.4 Promocja gospodarcza i aktywizacja inwestycyjna regionu poprzez udział w targach, misjach gospodarczych, wizytach studyjnych.

2.2. Ocena kwalifikowalności projektu

Ocena kwalifikowalności projektu dokonywana jest na etapie wyboru projektów o dofinansowanie i polega na sprawdzeniu, czy przedstawiony projekt może stanowić przedmiot współfinansowania w ramach danego programu.

Żełazi projektowi przyznano dofinansowanie na podstawie oceny przeprowadzonej w oparciu o określone kryteria, a projektodawca podpisał umowę na dofinansowanie tego projektu, to generalnie oznacza to jest oszczędna i nie podlega zmianie. Za ewentualne bępy podczas oceny odpowiedzialność ponosi IZ RPO Wp, chyba że projektodawca zawarł istotnie dyskwaliifikujące go jako beneficjenta lub poświadczyl poprawę wie wniosku projektowym.

Aby projekt kwalifikował się do współfinansowania, musi spełniać łącznie następujące warunki:

- ↳ beneficjent ubiegający się o dofinansowanie jest uprawniony do złożenia wniosku w ramach danego działania (typy beneficjentów uprawnionych do składania wniosków są przedstawione w pkt. 18 opisu każdego z działań w DRPO Wp).

1 Wynika to z art. 5 ust. 1. Rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006, który mówi, że projekt współfinansowany z funduszy strukturalnych lub Turcja musi być realizowany w granicach administracyjnych obszaru objętego programem, w ramach którego jest realizowany.

W razie wątpliwości co do uznania beneficjenta do badania wniosku, decyzję podejmuje LZ RPO WP uwzględniając przepisy uminy krajowej.

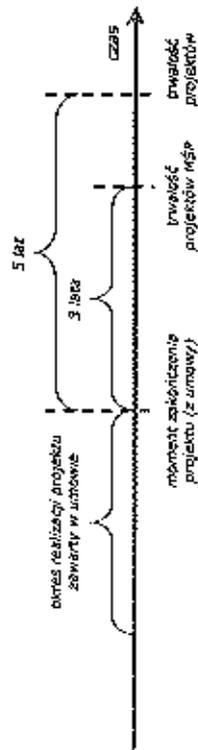
- 1 jest zgodny z kryteriami wyboru zatwierdzonymi przez Komitet Monitorujący i zapisanymi w URPO WP (dotyczącymi konkretnego działania),
- 2 jest zgodny z horyzontalnymi politykami wspólnoty, w tym w szczególności z politykami w zakresie: równości mężczyźni i kobiet oraz niedyskryminacji, zrównoważonego rozwoju, wzrostu gospodarczego i pracy oraz społeczeństwa informacyjnego,
- 3 jest zgodny z RPO WP oraz URPO WP, co oznacza, że spełnia zapisy tych dokumentów w kontekście m.in. rodzaju projektu, typu obszaru, lokalizacji, maksymalnego udziału środków UE w wydatkach kwalifikowanych, minimalnego wkładu własnego beneficjenta, minimalnej/maksymalnej kwoty wsparcia itp.,
- 4 przyczynia się do realizacji celów danego priorytetu określonych w RPO WP (i URPO WP) / celów danego działania określonych w pkt. 12 URPO WP.

Jeżeli zapisy projektu świadczą jednoznacznie o dyskryminacji kobiet na rynku pracy (np. poprzez zabranianie kobietom ubiegania się o funkcję lub uczestnictwo w projekcie), projekt nie będzie kwalifikował się do wsparcia, ponieważ łamie zapisy art. 16 Rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 mówiące o tym, że "realizacja członkowskie i Komisja Zarządzająca wspierają zasady równości mężczyzn i kobiet oraz uwzględniają problematykę płci na poszczególnych etapach wdrażania wniosku".

Połączenie projekt, który znacząco poprawia jakość życia mieszkańców (np. bezkolejowości i uspołonięcia na drodze), ale czyni to kosztem znaczącego pogorszenia jakości środowiska naturalnego, łamie zapisy art. 3 Rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 mówiące o tym, że "działania podejmowane w ramach funduszy europejskich na poziomie krajowym i regionalnym, priorytetu Wspólnoty skierujące inwestycje rozwojowe poprzez wzmocnienie wzrostu, konkurencyjności, zatrudnienia i integracji społecznej oraz poprzez ochronę i poprawę jakości środowiska naturalnego". Wobec tego jest projektem niekwalifikującym się do wsparcia.

2.3. Trwałość projektu

Trwałość projektów współfinansowanych ze środków EFRR w ramach RPO WP musi być zachowana przez okres 5 lat od daty zakończenia projektu³. Poprzez datę zakończenia projektu należy rozumieć datę poniesienia ostatniego wydatku w projekcie określonej w umowie o dofinansowanie jako zakończenie finansowe realizacji projektu.

Rysunek 2. Trwałość projektów w ramach RPO WP.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Krajowych wytycznych...

3 Zgodnie z postanowieniami art. 37 Rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006.

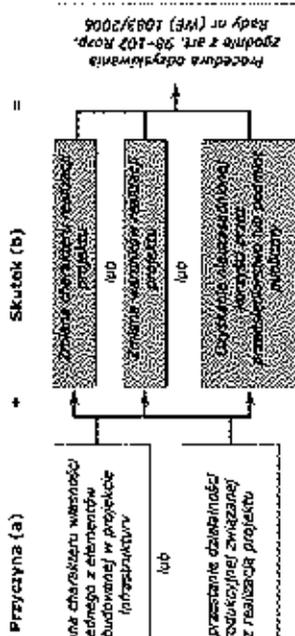
W przypadku projektów realizowanych w celu utrzymania inwestycji lub miejsc pracy stworzonych przez MSP, okres, o którym mowa powyżej, wynosi 3 lata od daty zakończenia projektu.

Jeżeli projekt inwestycyjny gminy trwa od 1 stycznia 2008 r. do 30 września 2009 r. (chodzi tu o zakończenie finansowe realizacji projektu) okres trwałości liczy się od 1 października 2009 r. do 30 września 2014 r. Zatem już 1 października 2014 r. mogłaby nastąpić znacząca modyfikacja.

Pojęcie „trwałości projektu” rozumiane jest jako niepoddanie projektu tzw. znaczącej modyfikacji tj.:

- a) modyfikacji mającej wpływ na charakter lub warunki realizacji projektu lub powodującej uzyskanie niezasadnionej korzyści przez przedsiębiorstwo lub podmiot publiczny; oraz
- b) wynikającej ze zmiany charakteru własności elementu infrastruktury albo z zaprzestania działalności produkcyjnej.

Znacząca modyfikacja oznacza jednoczesne spełnienie co najmniej jednego z warunków wymienionych w lit. a i co najmniej jednego z warunków wymienionych w lit. b.

Rysunek 3. Krok określania kwalifikowalności w ramach RPO WP.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Krajowych wytycznych...

Powyższe przepisy dotyczą projektów infrastrukturalnych oraz projektów, w których dotychczasowy jest zakup sprzętu lub wyposażenia.

Wydatki poniesione na rzecz projektu, który zostanie poddany znaczącym modyfikacjom, będą objęte procedurą odrywania zgodnie z art. 98-102 Rozporządzenia Rady nr (WE) 1083/2006.

Jeżeli beneficjent z sektora MŚP sprzeda zakupiona w projekcie maszyny do produkcji w okresie krótszym niż 3 lata od zakończenia realizacji projektu, uzyska tym samym niezasadzoną korzyść i będzie to skutkowało wstrzymaniem wobec niego procedury odrywania kwot.

3. Zasady kwalifikowania wydatków

Generalną zasadą kwalifikowania wydatków jest ich **niezbędność do realizacji projektu**, a także poniesienie ich zgodnie z postanowieniami umowy o dofinansowanie projektu oraz z zapisami niniejszego podręcznika.

W celu uniknięcia niejasności w stosowaniu zapisów podręcznika Instytut Zarządzająca RPO WP przyjęła następujące uregulowania:

- 1) W przypadku projektów konkursowych, do oceny wniosku o dofinansowanie stosuje się zapisy **Podręcznika kwalifikowania wydatków w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2013** obowiązujące w dniu ogłoszenia konkursu. W przypadku pozostałych projektów, do oceny wniosku o dofinansowanie stosuje się podręcznik obowiązujący w dniu złożenia wniosku o dofinansowanie.
- 2) Z zastrzeżeniem postanowień pkt. 3 do oceny kwalifikowalności poniesionych wydatków stosuje się zapisy podręcznika obowiązujące w dniu sporządzenia przez beneficjenta **Wniosku beneficjenta o płatność**.
- 3) W przypadku, kiedy zapisy podręcznika dotyczące kwalifikowalności wydatków, aktualnie na dzień oceny wniosku o dofinansowanie, są korzystniejsze niż zapisy podręcznika obowiązujące na dzień sporządzenia **Wniosku beneficjenta o płatność**, stosuje się zapisy podręcznika dotyczące kwalifikowalności wydatków obowiązujące na dzień oceny wniosku o dofinansowanie.

Ważne jest również to, że wartość wszystkich wydatków kwalifikowanych ustalona jest na poziomie określonym w umowie o dofinansowanie projektu. Zabem wszystkie wydatki, które przekroczyły wysokość wydatków kwalifikowanych projektu zapisana w umowie – bez względu na ich niezbędność do realizacji projektu i zgodność z zapisami podręcznika – są niekwalifikowalne.

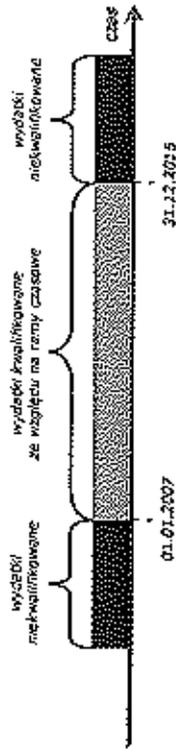
Jeżeli beneficjent nie przewidział w budżecie działania, którego realizacja okazała się niezbędna do sfinansowania projektu już w trakcie jego wdrożenia i przez to przekroczył on przyznany budżet – różnicę pomagają faktycznymi wydatkami, a budżetem, w umowie jest niekwalifikowane.

Nie zmienia to jednak faktu, że beneficjent może starać się o aneksowanie umowy całym zmienny zakresu rzeczowego i finansowego projektu, jednak nigdy przesłania takiej zmiany (aneksu) nie powinien być zamier objęta wydatkami kwalifikowanymi wydatków przewidzianych nie uwzględnionych we wniosku o dofinansowanie.

3.1. Ramy czasowe kwalifikowalności wydatku

Początkiem okresu kwalifikowalności wydatków dla RPO WP jest: 1 stycznia 2007 r. W przypadku projektów rozpoczętych przed początkową datą kwalifikowalności wydatków, do współfinansowania kwalifikują się jedynie wydatki faktycznie poniesione od tej daty. Wydatki poniesione wcześniej nie stanowią wydatku kwalifikowalnego.

Koncową datą kwalifikowalności wydatków jest 31 grudnia 2015 r.

Rysunek 4. Ramy czasowe kwalifikowalności projektów w ramach RPO WP.

Źródło: opracowanie własne na podstawie "Wytycznych wytycznych..."

Ramy czasowe kwalifikowalności dotyczą wszystkich projektów realizowanych w ramach RPO WP bez względu na moment w okresie 2007-2015, w którym nastąpiło rozpoczęcie realizacji. To oznacza, że wydatki poniesione na realizację projektu po 1 stycznia 2007 r. ale jeszcze przed podpisaniem umowy – są kwalifikowalne (chyba, że zostały one poniesione niezgodnie z zapisami aktów prawnych polskich i unijnych dotyczących pomocy publicznej, zamówień publicznych, ochrony przyrody, ochrony środowiska, w szczególności z rozporządzeniem WE dotyczącymi okresu wdrażania 2007-2013, RPO WP, a także wytycznymi IZ RPO WP i MRB).

A zabem projekt, którego realizację rozpoczęto przed rozpoczęciem konkursu, i uzyskaniem przez niego dofinansowania) musi spełniać wszystkie zasady obowiązujące dla projektów rozpoczętych po podpisaniu umowy. Jeżeli dany wydatek został poniesiony niezgodnie z zapisami URPO WP – nie zostanie uznany za kwalifikowalny.

Należy jednak tu zastrzec, aby w umowie okres kwalifikowalności wydatków obejmował okres wcześniejszy (przed podpisaniem umowy), w którym ponoszone wydatki związane z projektem.

Jeżeli beneficjent rozpoczął budowę drogi 2 lutego 2007 r. i złożył wniosek o dofinansowanie tego projektu w styczniu 2008 r., który uzyskał dofinansowanie – będzie mógł zakwalifikować wszystkie wydatki do wydatków kwalifikowanych. Moment wdrożenia realizacji projektu i uzyskania dofinansowania nie ma tu zatem znaczenia przy zastrzeżeniu początkowej daty kwalifikowalności wydatków 1 stycznia 2007 r.

W skrajnym przypadku beneficjent może się starać o dofinansowanie projektu już zakończonemu i zaliczyć wszystkie wydatki związane z jego realizacją do wydatków kwalifikowanych. A zabem w przypadku powyższego przypadku, jeżeli beneficjent zakończył budowę drogi w grudniu 2007 r. również może złożyć wniosek i uzyskać refundację poniesionych w 2007 r. wydatków.

Jeżeli natomiast beneficjent rozpoczął projekt 1 października 2006 r. i zakończył go (chodzi o zakończenie finansowej realizacji projektu) 30 listopada 2007 r. – kwalifikowane wydatki będą jedynie dotyczyć okresu 1 stycznia 2007 r. – 30 listopada 2007 r.

Jeżeli projekt zakończono 30 grudnia 2006 r. a ostatnie wydatki były zaplanowane 31 stycznia 2007 r., to zgodnie z rozporządzeniem 1083/2006

projekt kwalifikuje się do wsparcia, chociaż wydatki kwalifikowalne dotyczą jedynie okresu od 1 stycznia 2007 r.;

Zgodnie z art. 56 Rozp. 1083/2006 projekty zakończone do 31 grudnia 2006 r. nie kwalifikują się do wsparcia. Projekt uznaje się za zakończony w przypadku, gdy dziełnia podjęte w jego ramach zostały faktycznie przeprowadzone i w odniesieniu do którego wszystkie wydatki beneficjentów oraz odnośnego wkładu publicznego zostały oplyczone (art. 88 Rozp. 1083/2006). A zatem w naszym przypadku projekt sam w sobie spełnia warunki art. 56 dzięki czemu można uznać wydatki do 1 stycznia 2007 r. za kwalifikowalne.

Jednocześnie powyższa zasada nie ma zastosowania do końcowej daty kwalifikowalności wydatków, jeżeli data poniesienia wydatku jest późniejsza niż data zakończenia finansowego realizacji projektu określona w umowie.

Jeżeli data zakończenia finansowego projektu została określona w umowie na dzień 30 września 2008 r., a za ostatnią fakturę beneficjent zapłacił 1 października 2008 r. (czyli się tutaj data wypływu środków z konta projektu) – wydatki poniesione na zakup produktów / towarów / usług objętych tą fakturą są niekwalifikowalne.

Ponownie jest w przypadku typowej "kwoy zatrzymanej" po okresie kwalifikowalności wydatków określonym w umowie o dofinansowanie projektu – kwoty również wartości kwoty zatrzymanej jest niekwalifikowalne. Mając tego świadomość, należy tak planować okres realizacji projektu (w tym okres kwalifikowalności wydatków), aby zwrotek w nim również okres gwarancyjny, po którym następuje wypłata kwoty zatrzymanej. Jeżeli nie jest to możliwe, należy uzalić okres zwrotu kwoty zatrzymanej w taki sposób, aby nie przekroczył końcowej daty kwalifikowalności wydatków określonej w umowie. Jeżeli również taka możliwość nie będzie możliwa – należy zgodzić z zaliczami ustawić, zP zobowiązanie gwarantując istyjący finansowy. Dzięki temu wykonawca otrzymuje od razu kwotę zatrzymaną, a zamawiający posiada zabezpieczenie na wartość kwoty zatrzymanej. Zatem w razie błędów i Liszek może odebrać wyliczoną kwotę, a jednocześnie "kwoy zatrzymaną" będzie kwalifikowana, ponieważ została wypłacona.

Beneficjent może wnioskować (pisemnie) o przedłużenie okresu kwalifikowalności wydatków (końcowej daty kwalifikowania wydatków), ale:

- 1 musi to uczynić odpowiednio wcześniej (nie później niż 35 dni przed planowanym zakończeniem realizacji finansowej projektu);
- 2 musi dotrzeć daty nieprzekraczającej 31 grudnia 2015 r.;
- 3 niezależnym od beneficjenta);
- 4 musi uzyskać pisemną zgodę Iz;
- 5 musi również do tego czasu podpisać stosowny aneks do umowy o dofinansowanie projektu przed planowanym zakończeniem jego finansowej realizacji.

Powyższe zasady nie mają zastosowania w przypadku projektów objętych pomocą do minimum, wyłącznie blokowym (grupowym), programem pomocowym zatwierdzonym przez Komisję Europejską, a także projektów otrzymujących wsparcie w ramach regionalnej pomocy inwestycyjnej oraz projektów współfinansowanych na podstawie zatwierdzonej przez Komisję Europejską pomocy indywidualnej. W przypadku projektów, o których mowa powyżej, ramy

3 Wydatki, w tym wydatki na duże projekty, są kwalifikowalne do wsparcia z funduszy, jeżeli zostały faktycznie poniesione pomiędzy datą przekazania formularzy wniosków a datą 31 stycznia 2007 r., w zależności od tego, który z tych terminów jest wcześniejszy, a datą 31 grudnia 2013 r. Opiewają projekty, nie mogły zostać zakończone przed przeliczeniem dat kwalifikowalności (art. 56 Rozp. 1083/2006).

Czasowe kwalifikowalności wydatków określone są w zatwierdzonym przez KE programie pomocowym.

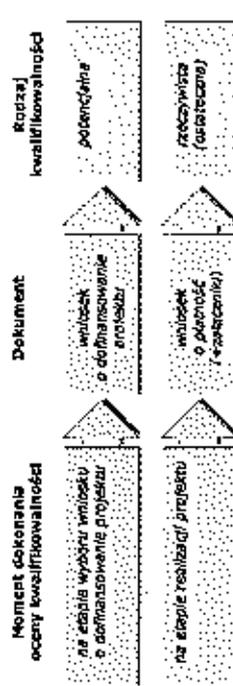
W odniesieniu do projektów objętych pomocą publiczną w ramach pomocy regionalnej, aby rozpocząć okres kwalifikowalności muszą zostać spełnione dwa warunki:

- 1 publikacja zatwierdzonego programu pomocowego na stronie KE,
- 2 beneficjent przed rozpoczęciem prac nad realizacją projektu⁴ złożył wniosek o dofinansowanie.

3.2. Ocena kwalifikowalności wydatku

Generalna zasada oceny kwalifikowalności wydatków mówi, że nie zawsze wydatki poniesione na realizację projektu uznawane za kwalifikowane w ramach RPO WP – są kwalifikowalne. Oznacza to, że przyjęty dany projekt do realizacji i podpisanie z beneficjentem umowy o dofinansowanie nie świadczy o tym, że wszystkie wydatki, które beneficjent przedstawił do refundacji (lub realizacja – w przypadku systemu zaliczkowego) w trakcie realizacji projektu, będą kwalifikować się do współfinansowania.

Ocena kwalifikowalności wydatku polega na analizie zgodności jego poniesienia z obowiązującymi przepisami. Oceny takiej dokonuje się zarówno na etapie wyboru wniosków o dofinansowanie projektu, jak i podczas realizacji projektu.

Rysunek 5. Sposób dokonywania oceny kwalifikowalności wydatków w ramach RPO WP.

Źródło: opracowanie własne na podstawie wytycznych wytycznych...

Wydatkiem kwalifikującym się do współfinansowania jest wydatek spełniający łącznie następujące warunki:

został zaplanowany w opłdym okresie kwalifikowalności wydatków (31.01.2007 – 31.12.2015) – nie dotyczy projektów objętych pomocą publiczną (art. rozdział 3-20 Rozp. pomocy publicznej);	został poniesiony w okresie kwalifikowalności wydatków określonym w umowie o dofinansowanie danego projektu
jest zgodny z obowiązującymi przepisami prawa wspólnotowego oraz prawa krajowego	jest zgodny z obowiązującymi przepisami prawa wspólnotowego oraz prawa krajowego
jest zgodny z postanowieniami RPO WP	jest zgodny z postanowieniami RPO WP

4 Przez rozpoczęcie prac rozumiany jest realizację nowej inwestycji należy rozumieć podjęcie prac budowlanych lub planowego planu wykonywania zobowiązań do zamierzenia ruchomych środków finansowych, a wykonaniem wydatków – wykonaniem i opracowaniem dokumentacji projektowej.

jest niezbędny do realizacji projektu	jest niezbędny do realizacji projektu i został poniesiony w związku z realizacją projektu.
został zaplanowany w sposób oszczędny, tzn. w oparciu o zasadę dążenia do uzyskania założonych efektów przy jak najniższej kwocie wydatku.	został dokonany w sposób oszczędny, tzn. w oparciu o zasadę dążenia do uzyskania założonych efektów przy jak najniższej kwocie wydatku.
nie podlega wyłączeniu określonym w rozdziale „Wydatki niekwalifikowalne” niniejszego podręcznika.	nie podlega wyłączeniu określonym w rozdziale „Wydatki niekwalifikowalne” niniejszego podręcznika.
nie podlega wyłączeniu ustanowionym przez IZ RPQ w/w w szczególnych opisach działań niniejszego podręcznika.	nie podlega wyłączeniu ustanowionym przez IZ RPQ w/w w szczególnych opisach działań niniejszego podręcznika.
	jest zgodny z kategoriami wydatków zawartymi we wniosku o dofinansowanie składowym załącznik do umowy o dofinansowanie projektu.
	został należycie udokumentowany i możliwy do zeweryfikowania.

Ponieważ warunki określone, że m.in. wydatek musi być poniesiony w okresie kwalifikowalności określonym w umowie o dofinansowanie projektu, musi być niezbędny do realizacji projektu, a więc być takim wydatkiem, bez którego projekt nie mógłby być zrealizowany. Przez wydatek niezbędny do realizacji projektu należy rozumieć także wydatek poniesiony zgodnie z wytycznymi IZ, w tym Wytycznymi Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2013 dla beneficjentów w zakresie informacji i promocji.

Ponadto, musi być oszczędny pod względem ekonomicznym (osiągać założone efekty przy jak najniższej kwocie wydatku) i technicznym (dotyczyć rozwiązań technicznych pod względem technicznym i technologicznym). Oczywiście szczytnością wydatków jest badana przede wszystkim na etapie wstępnym (podczas oszerej analiz w studium wykonalności lub w biznes planie), niemniej jednak podczas realizacji projektu mogą wydatki nieoczekiwanie nastąpić w przyjętych założeniach realizacji projektu. Stąd wynika konieczność niejako podwołanej weryfikacji wydatków (na etapie wstępnym i faktycznym).

3.3. Dokumentowanie wydatków

Generalnie rzecz biorąc do współfinansowania kwalifikuje się wydatek, który został faktycznie poniesiony przez beneficjenta (podmiot, z którym IZ podpisał umowę o dofinansowanie projektu w ramach RPO Wp). Wydatek stanowią projekty realizowane z udziałem partnera, w przypadku których wydatki mogą być ponoszone również przez partnera.

Jeżeli beneficjent w ramach zasady cross-financing realizuje szkolenie dla pracowników przedsiębiorców, może za wydatki kwalifikowane uznać także wynagrodzenia w formie wynagrodzeń pracowników uczestniczących w tym szkoleniu - m.in. ze względu na to, że pracodawca nie jest stroną umowy, ani członkiem partnerstwa. Taką możliwość daje bowiem art. 11 ust. 3 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1081/2006.

Kwalifikowalność wydatków ponoszonych przez jednostki organizacyjne jednostek samorządu terytorialnego w związku z projektami realizowanymi przez jednostki samorządu terytorialnego.

Dopuszczalne jest możliwość uznania za kwalifikowalne koszty poniesione przez jednostki organizacyjne jednostek samorządu terytorialnego w związku z projektem, którego beneficjentem jest jednostka samorządu terytorialnego. Jednym z warunków uznania takich

wydatków za kwalifikowalne jest uwzględnienie we wniosku o dofinansowanie i w umowie o dofinansowanie projektu zapisów wskazujących na rolę danej jednostki organizacyjnej w realizacji i rozliczaniu projektu.

Podjęcie wydatków faktycznie poniesionego należy rozumieć wydatek poniesiony w znaczeniu kasowym tj. jako rozchód środków pieniężnych z kasy lub rachunku bankowego beneficjenta.

Na Beneficjencie ciąży pewne zadania i odpowiedzialność związane z przepływem środków i dokumentowaniem wydatków:

- ↳ Beneficjent musi wskazać wszystkie podmioty upoważnione do ponoszenia wydatków kwalifikowalnych w ramach projektu;
- ↳ Beneficjent musi otworzyć odrębny rachunek bankowy, na którym będą dokonywane operacje związane z projektem;
- ↳ Beneficjent ma jedyną prawo do uzyskiwania płatności z IZ, które może następnie rozdyktować pomiędzy partnerów na utworzone przez nich rachunki bankowe dla danego projektu;
- ↳ Beneficjent zawsze pozostaje odpowiedzialny przed IZ za wszystkie wydatki dokonywane przez siebie i partnerów (prawidłowość finansowej realizacji projektu); partnerzy pozostają odpowiedzialni za ponoszone wydatki przed beneficjentem;
- ↳ Beneficjent zawsze jest odpowiedzialny przed IZ za trwałość projektu, w tym infrastruktury i środków trwałych zakupionych przez partnerów projektu (dokonanie przez nich znaczącej modyfikacji); partnerzy pozostają odpowiedzialni za trwałość projektu przed beneficjentem.

Dlatego beneficjent musi we wniosku projektowym opisać wielkość majątku powstającego w wyniku realizacji projektu (maszyny, urządzenia, operatora), obieg płatności finansowych, a także sposób zabezpieczenia trwałości projektu.

Beneficjent może dodać lub zmienić podmiot upoważniony do dokonywania wydatków pod warunkiem:

- ↳ złożenia pisemnego wniosku do IZ;
- ↳ uzyskując pisemną zgodę IZ;
- ↳ podpisując stosowny aneks do umowy o dofinansowanie projektu.

Zasady dokumentowania wydatków odnoszą się do wszystkich wydatków kwalifikowalnych ponoszonych zarówno przez beneficjenta, jak i każdy podmiot przez niego wskazany (upoważniony).

Wyjątek względem zasady ogólnej stanowią odpiły amortyzacyjne, wkład niepieniężny, udzielenie promisy premiów technologicznej w rozumieniu ustawy z dnia 30 maja 2008 r. o niektórych formach wspierania działalności innowacyjnej (Dz. U. Nr 115, poz. 730), a także wydatki w ramach inżynierii finansowej ponoszone zgodnie z przepisami art. 44 Rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 oraz art. 43-46 rozporządzenia Komisji (WE) nr 1929/2006.

W przypadku, gdy umowa między podmiotem ponoszącym wydatek a podmiotem wykonującym na jego rzecz roboty budowlane przewiduje ustanowienie zabezpieczenia w formie tzw. kwoty zatrzymanej, dopiero wypłacenie kwoty zatrzymanej uważa się za poniesienie wydatku kwalifikowalnego³.

³ Wytyczne krajowe mówią o radzeniu „kwoty zatrzymanej”.

3.4. Zakaz podwójnego finansowania

Podwójne finansowanie oznacza niedopuszalne zrefundowanie (lub rozliczenie) całkowite lub częściowe danego wydatku dwa razy ze środków wspólnotowych lub z dotacji krajowych.

Podwójnym finansowaniem jest w szczególności:

- zrefundowanie (lub rozliczenie) tego samego wydatku w ramach dwóch różnych projektów współfinansowanych ze środków funduszy strukturalnych lub Funduszu Spójności,

Dość częstym przejawieniem beneficjentów jest rozliczanie czasu pracy tej samej osoby w dwóch różnych projektach, gdzie po zestawieniu dwóch kart pracy dotyczących tej samej osoby w tym samym miesiącu uzyskujemy łączny czas pracy osoby na poziomie 300 godzin (przy czym najbliższy miesiąc trwa 744 godzin, nie wspomniawszy o kodach pracy i domniemanej liczbie godzin pracy w ciągu tygodnia i miesiąca).

- zrefundowanie (lub rozliczenie) kosztów podatku VAT ze środków EFRS w ramach projektu RPO WP, a następnie odzyskanie tego podatku ze środków budżetu państwa w oparciu o ustawę z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. Nr 54, poz. 535, z późn. zm.),

Często mowa o odzyskaniu podatku VAT jest niezależna od samego beneficjenta. Może on bowiem w jednym roku świadczyć jedynie usługi edukacyjne (stawała zeroemisa) i przez to w następnym roku mieć nie odzyskać ani składki, podatku (wynosi beneficjent może napisać oświadczenie o niemożliwości odzyskania VAT i złożyć wniosek). W kolejnym roku może się zdarzyć, że beneficjent realizując projekt spowoduje, że sprzedawca sprzedażi niezapłaconej do zwolnionej będzie mniejsze niż 100%, i będzie mógł odzyskać część VAT w przyszłym roku.

- zakupienie środka trwałego z udziałem środków dotacji krajowej, a następnie zrefundowanie (lub rozliczenie) kosztów amortyzacji tego środka trwałego w ramach projektu współfinansowanego z EFRS,

Ten zapis nabiera szczególnego znaczenia w obecnym okresie programowania, bowiem wiele sprzętu i środków trwałych zostało zakupionych ze środków ZPCRR i innych programów operacyjnych współfinansowanych ze środków funduszy strukturalnych, które tego może zdarzać się sytuacja, w której np. do projektów mniejszych wykorzystywane są zestawy komputerowe zakupione dla gimnazjum z dotacją z ZPCRR i obecnie do kosztów projektów wliczana jest ich amortyzacja za czas przetwarzany na rzecz obecnych projektów.

- zrefundowanie wydatku poniesionego przez leasingodawcę na zakup dobra leasingowanego beneficjentowi w ramach leasingu finansowego, a następnie zrefundowanie rat opłacanych przez beneficjenta w związku z leasingiem tego dobra,

3.5. Zasada elastyczności (ang. cross-financing)

Co do zasady, program operacyjny finansowany jest tylko z jednego funduszu. Oznacza to, że wydatki kwalifikowalne w ramach danego programu muszą być zgodne z przepisami wspólnotowymi odnoszącymi się do danego funduszu.

IZ RPO WP dopuszcza możliwość cross-financing, którą wskazuje w pkt. 17 i 31 opisu każdego z działań (URPO WP). Nie jest to jednak warunek wystarczający do finansowania działań objętych zakresem pomocy z EFS. Potrzeba realizacji takich działań musi wynikać ze specyfiki określonego projektu oraz jego specyficznych celów i konieczności ich osiągnięcia poprzez tego typu działania.

Wartość tego rodzaju wydatków została określona przez IZ RPO WP jako 3, 5 lub 10% kosztów kwalifikowanych projektu*. Szczegółowo to zagadnienie przedstawia poniższa tabela:

Tabela 1. Wykokość udziału cross-financingu w ramach poszczególnych działań RPO WP.

	1.1	1.2	1.3	1.4	2.1	2.2	2.3	3.	4.1	4.2	4.3	4.4	5.1	5.2	5.3	6.	7.1	7.2	
3%																			
5%	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
10%																			
nie dotyczy																			

* Źródło: opracowanie własne na podstawie URPO WP.

Przedsiębiorca zamierzający rozbudować zakład i rozszerzyć zakres działalności napisał projekt, który chciałby sfinansować z działań 1.1 RPO WP. Wartość inwestycji oceniał na 2 mln zł. Dodatkowo, chciałby sfinansować sprzętowe do wytworzenia nowej linii technologicznej oraz szkolenia dla pracowników. Łączny koszt tych działań szacował na poziomie 150 tys. zł. Niestety, koszt działań w ramach cross-financingu może wynosić jedynie 105 263,16 zł (2 000 000 x 5%). Gdzie z jest łączną kwotą wydatków kwalifikowalnych). Oznacza to, że do 736,84 zł będzie wydatkiem niekwalifikowanym w ramach tego projektu.

3.6. Projekty generujące dochód

Wydatki kwalifikowalne poniesione w związku z realizacją projektu generującego dochód nie mogą przekroczyć bieżącej wartości kosztu inwestycji pomniejszonej o bieżącą wartość dochodu netto z inwestycji w okresie referencyjnym*. Chodzi tu zatem o określenie "luki finansowej" - tej części zdyktowanego kosztu pierwotnej inwestycji, która nie jest pokryta zdyktowanymi dochodami netto z projektu.

* określenie cross-financingu nie może stanowić jenoż więcej niż 10% finansowania wspólnego każdej ze inwestycji w ramach danego programu operacyjnego.
 w przedstawienie do okresu 2004-2006 modyfikacji ubiegają wydatki kwalifikowalne, a nie stopa współfinansowania, w celu pomniejszenia wkładu z Funduszy z dotacjami wypracowanymi przez projekt. W praktyce oznacza to, że nie należy się odwoływać "wstecznie" do samofinansowania, w przypadku którego po przetworzeniu 25% wydatkowej inwestycji przyznano dotację, a potem odfinansowania danego projektu udziało zrealizowanemu, zgodnie z zapisami art. 29 ust. 4 RPO. 1200/1999

Do wyliczeń niezbędne jest zastosowanie odpowiednich okresów referencyjnych:

Tabela 2. Obowiązujące okresy referencyjne dla projektów w ramach RPO WP w zakresie od sektora.

Infrastruktura transportu	Dzielenie 1.1	20 lat
Usługi publiczne	Dzielenie 1.2	30 lat
Infrastruktura energetyczna	Dzielenie 1.3	30 lat
Infrastruktura wodociągowa i sanitacyjna	Dzielenie 1.4	30 lat
Infrastruktura inżynierska	Dzielenie 2.1, Schemat A, B, C	25 lat
Transport multimodalny oraz transport publiczny	Dzielenie 2.1 Schemat D	30 lat
Infrastruktura transportu kolejowego	Dzielenie 2.1, Schemat E	30 lat
Społeczeństwo informacyjne	Dzielenie 3	5 lat
	Dzielenie 3	5 lat
Energetyka i deponizacja	Dzielenie 4.1	15 lat
	Dzielenie 4.2	15 lat
	Dzielenie 4.3	20 lat
	Dzielenie 4.4	25 lat
	Dzielenie 4.5	30 lat
Ochrona środowiska, gospodarka wodna i gospodarka odpadami	Dzielenie 5.1	30 lat
	Dzielenie 5.2	15 lat
	Dzielenie 5.3	15 lat
	Dzielenie 5.4	15 lat
	Dzielenie 5.5	15 lat
Odkrywanie i wydobycie	Dzielenie 6	30 lat
	Dzielenie 7	30 lat

W związku ze zmianami wprowadzonymi przez Rozporządzenie Rady (WE) 1341/2006 z dnia 16 grudnia 2006 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1083/2006 ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności w odniesieniu do projektów generujących dochody dla projektów pomieści 1 mln euro ale natęży wyliczeń luki finansowej.

W przypadku, gdy nie wszystkie koszty kwalifikują się do współfinansowania, dochód zostaje przyporządkowany proporcjonalnie do kwalifikowalnych i niekwalifikowalnych części kosztu inwestycji (art. 55 Rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006).

Kalkulacja oczekiwanego dochodu netto z inwestycji dokonywana jest w studium wykonalności lub biznes planie przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu.

Powyższych zasad nie stosuje się do projektów podlegających zasadom dotyczącym pomocy publicznej w rozumieniu art. 107 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

Jeżeli beneficjent budżet usoga (a więc nie jest on zobowiązany do wyliczenia luki finansowej) uzyska incydentalny dochód związany np. ze sprzedażą ziemi lub prawa powiniene:

- w pierwszej kolejności ustalić, czy wydatki związane z uzyskaniem przychodów stanowią wydatki kwalifikowalne w ramach projektu, czy nie;
- jeżeli wydatki te są kwalifikowalne, np. wydatki związane z wykopaniem ziemi, która tak należało wykopać, aby przyłączyć do istniejącej drogi – dochód incydentalny ze sprzedaży tej ziemi pomniejsza wydatki kwalifikowalne;
- jeżeli wydatki są niekwalifikowalne, np. podczas prac budowlanych, burza uszczupła przetrzono drzewo, które należało wyjąć, a drewno sprzedać. W takim wypadku przychód nie pomniejsza wydatków kwalifikowanych projektu.

3.7. Dochody/przychody incydentalne

Przez dochód/przychód incydentalny rozumie się dochód/przychód o charakterze jednostkowym, który nie jest związany z fazą operacyjną projektu i nie został przewidziany przez wnioskodawcę na etapie składania wniosku o dofinansowanie np. dochód z tytułu:

- sprzedaży zdejmowanej stolarzki okiennej w budynku przebudowanym z funduszy UE,
- sprzedaży ziemi powstałego z rozbiórki obiektów przebudowanych z funduszy UE,
- sprzedaży drewna z wydinki drzew w pasie przebudowywanej drogi również z funduszy UE.

Dochód/przychód incydentalny nie stanowi dochodu w rozumieniu art. 55 Rozporządzenia Rady nr 1083/2006, gdyż jak wspomniano nie jest związany z fazą operacyjną projektu.

Regulacje dotyczące dochodów/przychodów incydentalnych dotyczą, wszystkich projektów, niezależnie od tego, czy ich wartość przekracza 1 mln euro oraz, czy podlegają regulom pomocy publicznej.

Wpływ na koszty w ramach projektu będzie mieć jedynie „znaczący” dochód/przychód incydentalny. Za „znaczący” dochód/przychód incydentalny uważa się dochód/przychód (również sumę dochodów/przychodów z różnych źródeł) przekraczający 10% wartości wydatków kwalifikowalnych w ramach projektu (wydatków kwalifikowalnych w wysokości pięćdziesiąt procent) we wniosku o dofinansowanie projektu, stanowiącym załącznik do umowy o dofinansowanie).

W przypadku przekroczenia 10% progu istnieści, koszty kwalifikowalne są pomniejszane o całość dochodu/przychodu incydentalnego, nie zaś o „nadwyżkę”.

Beneficjent ma obowiązek ujawnić oraz dokumentować wszelkie przychody, które powstały w związku z realizacją projektu w ramach RPO WP. W sytuacji, gdy koszt uzyskania przychodu nie stanowi kosztu w projekcie, ale sam przychód jest bezpośrednio związany z realizacją projektu, beneficjent ma obowiązek udokumentowania kosztów uzyskania przychodu i przedłożenia w tym zakresie stosownych wyliczeń.

W sytuacji, gdy w projekcie podatek VAT jest niekwalifikowalny z uwagi na możliwość jego odzyskania przez beneficjenta, koszty kwalifikowalne (netto) pomniejszane są o całość dochodu/przychodu incydentalnego. Innymi słowy, uzyskany dochód/przychód nie może być przypisany proporcjonalnie do części kwalifikowanej (netto) i niekwalifikowanej (VAT).

3.8. Kara umowna (w tym gwarancja finansowa) i wadium

Beneficjenci są zobowiązani do niezwłocznego informowania Instytucji Zarządzającej o wysokości należnej im kary umownej/wadium związanej z realizowanym projektem.

W sytuacji, gdy beneficjent otrzymał karę umowną/wadium albo pomniejszą wypłatą wykonawcy kwotę wskazaną na fakturze o wysokości kary umownej, należy pomniejszyć kwotę wydatków kwalifikowanych o wartość kary umownej/wadium, a tym samym zwiększyć o tę kwotę sumę wydatków niekwalifikowanych, celem zachowania całkowitej wartości projektu na niezmielonym poziomie.

W przypadku, gdy beneficjent pomniejszy wypłatę na rzecz wykonawcy z danej faktury o należną karę umowną/wadium, refundacji podlega wyłącznie kwota zapłaty faktycznie poniesionej przez beneficjenta w myśl zasady ogólnej kwalifikowania wydatków, mówiącej, iż do współfinansowania kwalifikuje się wydatek, który został faktycznie poniesiony przez beneficjenta.

O całość odzyskanej kary umownej/wadium pomniejsza się wydatki kwalifikowane (nawet jeśli w projekcie występują także wydatki niekwalifikowane).

Odstąpienie od pomniejszenia wydatków kwalifikowanych o odzyskaną karę umowną/wadium może mieć miejsce wyłącznie w sytuacji, w której beneficjent poniósł wymierne straty lub dodatkowe koszty na skutek nieprawidłowej / nieterminowej realizacji umowy przez wykonawcę. Wówczas kwota wydatków kwalifikowanych powinna być pomniejszona o kwotę wynikającą z różnicy kary umownej/wadium i wysokości strat/dodatkových kosztów, poniesionych przez beneficjenta. W takim przypadku beneficjent zobowiązany jest do rzetelnego udokumentowania poniesionej straty/dodatkowego kosztu. W sytuacji, gdy wyliczenie ww. straty/dodatkových kosztów jest niemożliwe, uzyskana przez beneficjenta kara umowna/wadium powinno w całości pomniejszać kwotę wydatków kwalifikowanych, stanowiących podstawę wyliczenia kwoty dofinansowania.

Kara umowna pomniejsza wydatki kwalifikowane dopiero z chwilą jej odzyskania przez beneficjenta.

W związku z tym, w sytuacji, gdy naliczona kara umowna jest kwestionowana przez wykonawcę (np. kara jest przedmiotem postępowania sądowego) na moment rozliczenia wniosku o płatność kwota wydatków kwalifikowanych nie jest pomniejszana o wartość kary umownej. Po ustaleniu ostatecznej wartości kary umownej i otrzymaniu kary od wykonawcy, beneficjent zobowiązany jest do niezwłocznego dokonania zwrotu dofinansowania odpowiadającego wysokości kary umownej oraz poinformowania o tym fakcie Instytucji Zarządzającej. Przedstawiając stosowne dokumenty w tym zakresie, proces otrzymania kary od wykonawcy będzie przedmiotem monitorowania w okresie trwania projektu.

W przypadku, gdy projekt nie jest jeszcze rozliczony, informacja o odzyskaniu kary umownej/wadium będzie podstawą do pomniejszenia dofinansowania w drodze aneksu do umowy i rniejszych wypłat tytułem kolejnych wniosków o płatność. Pomniejszenie następuje z bieżących wniosków o płatność zawierających wydatki, których dotyczy kara umowna/wadium.

W przypadku wadium zatrzymanego w postępowaniu, które nie zakończyło się podpisaniem umowy z wykonawcą, o wadium pomniejsza się wydatek kwalifikowany wynikający z kolejnego postępowania (na ten sam zakres rzeczowy) zakończony kontraktem.

3.9. Wkład niepieniężny

Wkład niepieniężny wniesiony na rzecz projektu przez beneficjenta publicznego lub prywatnego w postaci dóbr lub usług, stanowi wydatek kwalifikowany², jeżeli spełnia następujące warunki:

- ↳ wkład niepieniężny polega na wniesieniu nieruchomości, urządzeń, materiałów (surowców), ekspertyz lub nieodpłatnej pracy wykonywanej przez wolontariuszy;
- ↳ wartość wkładu niepieniężnego została należycie potwierdzona dokumentami o wartości równoważnej równoważnej fakturą (bez uszczerbku dla przepisów określonych w rozporządzeniach szczegółowych).

W przypadku wniesienia przez beneficjenta wkładu niepieniężnego do projektu, współfinansowanie z Funduszu strukturalnych lub Funduszu Spójności nie może przekroczyć wartości całkowitych wydatków kwalifikowalnych pomniejszonych o wartość wkładu niepieniężnego.

Jeżeli wkład niepieniężny wniesiony przez beneficjenta przekroczy poziom minimalnego wkładu własnego (15%), automatycznie zmniejsza się poziom dofinansowania z EFRK. Jeżeli np. w projekcie, którego budżet wynosi 1 mln zł, wkład niepieniężny beneficjenta oszacowano na poziomie 400 tys. zł, wkład z EFRK nie może przekroczyć 600 tys. zł (60%).

Zatrudniając wolontariusza należy pamiętać, że:

- ↳ należy zdefiniować stanowisko w projekcie - rodzaj wykonywanej przez wolontariusza pracy;
- ↳ zadania wykonywane i wykazywane przez wolontariusza muszą być zgodne z tytułem jego pracy (stanowiska);
- ↳ wolontariusz musi prowadzić precyzyjną kartę czasu pracy wraz ze szczegółowym opisem wykonywanych zadań (ta dokumentacja musi być przechowywana na zasadach ogólnych BZ, jak dokumenty finansowe);

Jeżeli chodzi o osobę wolontariusza, to pamiętajmy, że:

- ↳ wolontariuszem nie może być uczestnik projektu;
- ↳ nie mogą być wykazywane jako wolontariat zadania wykonywane dodatkowo przez stałych pracowników.

W przypadku wniesienia nieodpłatnej pracy wykonywanej przez wolontariuszy, jej wartość określa się z uwzględnieniem ilości czasu poświęconego na jej wykonanie oraz średniej stawki godzinowej lub dziennej za dany rodzaj pracy.

Określając wysokość wkładu wolontariusza należy trzymać się następujących zasad:

- ↳ musi ona wynikać z dotychczasowych prac w projekcie (kart pracy);
- ↳ w przypadku wolontariuszy wykonujących prace analogiczne do osób zatrudnionych w projekcie - należy stosować stawki (godzinowe, dzienne itp.) takie same jak dla odpowiednich pracowników;
- ↳ w przypadku wolontariuszy wykonujących proste prace pomocnicze, należy stosować stawki wynikające z najniższego wynagrodzenia obowiązującego w danym okresie, określonego w drodze obwieszczenia Prezesa Rady Ministrów, wydanego na podstawie

² z zastrzeżeniem art. 11 ust. 2 Rozporządzenia Rady (WE) nr 1081/2006.

ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz.U. z 2002 r., Nr 200, poz. 1679 z późn. zm.);

- ↳ w przypadku wolontariatu wykonujących prace złożone (wymagające specjalistycznej wiedzy, doświadczenia, wykształcenia) należy stosować stawki nie większe niż wynikające z przeciętnego wynagrodzenia w województwie podkarpackim.

W przypadku wniesienia wkładu niematerialnego w postaci nieruchomości zabudowanej musi nastąpić zmiana jej przeznaczenia.

W przypadku wniesienia wkładu niematerialnego w postaci gruntu lub nieruchomości zabudowanej, dodatkowo zastosowanie mają zasady określone w rozdziale dotyczącym "zakupu gruntu" oraz "zakupu nieruchomości zabudowanej".

3.10. Opłaty finansowe, doradztwo i inne usługi związane z realizacją projektu

Niżej wymienione kategorie wydatków kwalifikują się do współfinansowania z EFRR w ramach RPO WP, o ile ich poniesienie jest niezbędne dla przygotowania bądź realizacji projektu oraz nie są zakazane na mocy obowiązujących przepisów prawa wspólnotowego bądź krajowego:

- ↳ opłaty finansowe:
 - ↳ wydatki związane z otwarciem oraz prowadzeniem wyodrębnionego na rzecz projektu rachunku bankowego,
 - ↳ opłaty pobierane od dokonywanych transakcji finansowych (krajowych lub zagranicznych),
 - ↳ wydatki poniesione na instrumenty zabezpieczające realizację umowy o dofinansowanie (w przypadku jednostek sektora finansów publicznych oraz fundacji, których jedynym fundatorem jest Skarb Państwa, zabezpieczenie do umowy nie jest wymagane przez Iz, stąd koszty ustanowienia zabezpieczenia nie są dla tych beneficjentów kwalifikowalne),
- ↳ wydatki poniesione na doradztwo:
 - ↳ prawne,
 - ↳ finansowe lub techniczne (z wyłączeniem przygotowywania dokumentacji aplikacyjnej – wypełniania wniosku o dofinansowanie projektu),
- ↳ wydatki poniesione na usługi w zakresie księgowości,
- ↳ opłaty notarialne,
- ↳ wydatki na budżet, o ile jego przeprowadzenie jest wymagane przez Iz RPO WP i wymóg ten został określony w umowie o dofinansowanie projektu.

3.11. Dokumentacja niezbędna do przygotowania projektu

Do współfinansowania kwalifikują się wydatki poniesione na opracowanie następującej dokumentacji związanej z przygotowaniem projektu:

- ↳ biznes planu lub studium wykonalności (dla projektów realizowanych w ramach osi priorytetowych II-VII maksymalny kwalifikowalny koszt studium wykonalności wynosi 15 000 PLN),
- ↳ dokumentacji projektowej, specyfikacji technicznych wykonania i odbioru robót budowlanych, programu funkcjonalno-użytkowego lub innej dokumentacji technicznej niezbędnej do realizacji robót budowlanych i/lub dostaw w ramach projektu,
- ↳ oceny oddziaływania na środowisko.

- ↳ map lub szkiców lokalnych sytuujących projekt,
- ↳ dokumentacji przetargowej,
- ↳ dokumentacji przyrodniczej (np. inwentaryzacji przyrodniczej),
- ↳ innej niezbędnej dokumentacji technicznej lub finansowej, z wyjątkiem wypełnienia formularza wniosku o dofinansowanie projektu,
- ↳ ile jej opracowanie jest niezbędne do przygotowania lub realizacji projektu.

Wydatkiem kwalifikowanym będą również wydatki poniesione na opłaty związane z uzyskaniem niezbędnych decyzji administracyjnych podczas przygotowywania projektu.

Jeżeli beneficjent przygotowuje oddziaływanie na środowisko, chociaż zgodnie z § 2 i 3 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2004 r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko (Dz.U. z 2004 r., Nr 257 poz. 2573 ze zm. w: Dz.U. z 2005 r., Nr 92 poz. 769 oraz Dz.U. z 2007 r., Nr 156 poz. 1105) nie musi być przygotowywać takiej oceny i zgłaszać wydatków na jej przygotowanie jako wydatek kwalifikowalny – nie uzyska zwratu tego wydatku, bowiem wydatek nie kwalifikuje się do wyczerpień. Nie jest niezbędny do realizacji projektu.

Ponownie beneficjent, który w cudzoziemskiej państwie przygotowuje studium wykonalności lub biznes planu wraz z wypracowaniem wniosku i doradztwem pod nazwą "składania" może spodziewać się, że wydatek ten zostanie uznany za kwalifikowalny jedynie w części dotyczącej przygotowania studium wykonalności lub biznes planu. Wydatki na wypełnienie wniosku i doradztwo przy składaniu są niekwalifikowane.

Za wydatek niekwalifikowany uznawane będzie dodatkowe wynagrodzenie wypłacone przez beneficjenta wykonawcy dokumentacji niezbędnej do przygotowania projektu, uzależnione od wyboru projektu do dofinansowania w ramach RPO WP.

3.12. Zakup środków trwałych

3.12.1. Zakup środków trwałych stanowiący część wydatków inwestycyjnych

Zgodnie z § 6.5 Rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 11 października 2007 r. (Dz.U. Nr 193, poz. 1399 z późn. zm.) w sprawie udzielenia regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach regionalnych programów operacyjnych tylko MŚP mogą zakupić używany środek trwały (duże przedsiębiorstwa oraz inne podmioty mają obowiązek zakupu nowych środków trwałych).

Wydatek poniesiony na zakup środka trwałego, który będzie na stałe zaінstalowany w projekcie, kwalifikuje się do współfinansowania ze środków EFRR pod następującymi warunkami:

- ↳ środek ten będzie ujęty w ewidencji księgowej beneficjenta,
- ↳ środek trwały nie był współfinansowany ze środków wspólnotowych, ani z dotacji krajowych w okresie 7 lat poprzedzających datę dokonania zakupu danego środka trwałego przez beneficjenta. Dokumentem potwierdzającym ten fakt może być oświadczenie sprzedawcy.

Sprzedawca środka trwałego wystawia oświadczenie, w którym określa pochodzenie sprzętu, datę zakupu, miejsce zakupu, datę zakupującego – z tego momentu i sprzeż bez w którym powiódze, że w okresie 7 lat poprzedzających datę dokonania zakupu danego środka trwałego przez beneficjenta nie został zakupiony za środków krajowych ani wspólnotowych.

W przypadku zakupu używanego środka trwałego (sprzętu) mogą wystąpić problemy z wyznaczeniem jego wartości rynkowej z powodu braku danych w bazach i pracownikom. Należy wtedy:

- skorzystać z pomocy rzeczoznawcy majątkowego, który w wyniku wyszereży określi wartość rynkową środka trwałego (w formie operatu rzeczoznawczego w rozumieniu ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami wraz z przepisami wykonawczymi bądź w formie oceny technicznej)

- zastosować metodę księgową polegającą na odliczeniu od ceny zakupu odpisów z tytułu amortyzacji;

- jeżeli cena zakupu środka trwałego nie jest znana, należy cenę zakupu nowego środka trwałego pomniejszyć o hipotetyczną wartość amortyzacji (wynikającą z liczby lat kupowanego używanego środka trwałego).

Kwalifikowana będzie tylko ta część wartości zakupu używanego środka trwałego, która wynika z zastosowania jednej z powyższych metod wyżej. W przypadku wątpliwości do dyskusji z należy wybór metody

- cena używanego środka trwałego (np. sprzętu) nie może przekraczać jego wartości rynkowej i nie może być wyższa od ceny podobnego, ale nowego sprzętu,
- sprzeż musi posiadać cechy wymagane dla eksploatacji projektu i spełnia odpowiednie normy.

3.1.2. Zakup sprzętu będącego środkiem trwałym do użytku na czas realizacji projektu

Wydatek poniesiony na zakup środka trwałego (np. samochody, komputery, meble, drukarki, itp.), który nie będzie na stałe zainstalowany w projekcie, kwalifikuje się do współfinansowania w wysokości odpowiadającej odpisom amortyzacyjnym w okresie, w którym środek trwały będzie wykorzystywany do realizacji projektu.

Jeżeli beneficjent kupuje sprzęt będący środkiem trwałym, który do realizacji projektu będzie przeznaczony na okres dłuższy niż okres dobiegu amortyzacji – nie może zaliczyć do wydatków kwalifikowalnych wartość początkową (kapitałową). Powinien natomiast zawrzeć we wniosku o dofinansowanie projektu wartość odpisów amortyzacyjnych w okresie realizacji projektu.

3.1.3. Amortyzacja

Koszty amortyzacji aktywów, zarówno środków trwałych, jak i wartości niematerialnych i prawnych, kwalifikują się do współfinansowania, jeżeli spełnione są łącznie następujące warunki:

- odpisy amortyzacyjne dotyczą aktywów, które są niezbędne do prawidłowej realizacji projektu i bezpośrednio wykorzystywane do jego wdrażania;
- kwalifikowalna wartość odpisów amortyzacyjnych odnosi się wyłącznie do okresu realizacji danego projektu;
- odpisy amortyzacyjne zostały dokonane zgodnie z ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694, z późn. zm.);
- W przypadku środków trwałych, wydatki poniesione na ich zakup nie zostały zaliczone jako wydatki kwalifikowalne, ani też zakup środka trwałego nie był współfinansowany z publicznych środków krajowych ani wspólnotowych w ciągu 7 lat poprzedzających datę dokonania zakupu środka trwałego na potrzeby projektu (dotyczy to sytuacji, w której beneficjent kupuje środki trwały na potrzeby projektu, ale nie chce bądź nie może zrehabilitować kosztów zakupu).

W przypadku, gdy aktywa wykorzystywane są także w innych celach niż realizacja projektu, kwalifikowalna jest tylko ta część odpisu amortyzacyjnego, która odpowiada proporcji wykorzystania aktywów w celu realizacji projektu.

W przypadku, o którym mowa powyżej, wartość rezydualna (księgowa wartość likwidacyjna) aktywów po zakończeniu realizacji projektu nie jest wydatkiem kwalifikowalnym.

Beneficjent realizuje projekt od stycznia do grudnia 2009 r. W tym celu wykorzystuje do realizacji projektu zestaw komputerowy o początkowej wartości 5.760 zł. Komputer będzie wykorzystywany na potrzeby projektu przez osobę zatrudnioną w sekretariacie na 40 godzin miesięcznie.

Aby sprawdzić, jaka część amortyzacji jest kwalifikowana, należy w pierwszej kolejności sprawdzić okres amortyzacji. W przypadku zestawów komputerowych przewidywany jest okres amortyzacji 3 lata. Następnie należy określić amortyzację roczną w zestawie. W tym celu określamy średnią liczbę godzin pracujących w ciągu miesiąca po odliczeniu dni wolnych od pracy, świąt itp. (160 h) z następnie licząc godzinę w ciągu trzech lat amortyzacji zestawu (3 lata x 12 m-cy x 160 h/m-c = 5.760 h). Zatem stawka amortyzacji godzinowej wynosi: 5.760 zł / 5.760 h = 1 zł/h.

Wobec powyższego w projekcie można zakwalifikować do dofinansowania amortyzację w następującej wysokości: 12 m-cy x 40 godzin x 1 zł/h = 480 zł.

3.1.4. Zakup gruntu

Zakup gruntu kwalifikuje się do współfinansowania ze środków EFRR w ramach RPO WP przy łącznym spełnieniu następujących warunków:

- wydatek poniesiony na zakup gruntu jest kwalifikowalny tylko do wysokości 10% całkowitych kosztów kwalifikowalnych projektu (w przypadku projektów współfinansowanych ze środków EFRR, wyższy udział procentowy dopuszczalny jest w projektach związanych z ochroną środowiska naturalnego za zgodą Iz RPO WP);
- cena nabycia nie przekracza wartości rynkowej gruntu, a jego wartość potwierdzona jest operatem rzeczoznawcy sporządzonym przez uprawnionego rzeczoznawcę w rozumieniu ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2004 r. Nr 261, poz. 2603, z późn. zm.) wraz z przepisami wykonawczymi;

Jeżeli beneficjent chce nabyć grunt w lipcu 2008 r. i na potwierdzenie wartości gruntu przesłał operat rzeczoznawcy wykonany w dniu 15 stycznia 2007 r. – nie może zaliczyć gruntu do wydatków kwalifikowalnych, bowiem operat jest ważny przez okres 12 miesięcy od

dalej jepp; sporządzenia (art. 156 ustawy o gospodarce nieruchomościami). W takim wypadku może dokonać jego aktualizacji lub nowej wydanej – w jednym i drugim przypadku będzie to wydatek kwalifikowany, natomiast w drugim wypadku wydatek na sporządzenie nieokreślonej wydanej nie może być kwalifikowany (nie spełnia warunku konieczności do realizacji projektu).

Jeżeli projektodawca wydał na zakup gruntu więcej niż wynosi poniesiona wartość rynkowa, za wydatek kwalifikowany może zostać uznana jedynie część poniesionej wydatku równa cenie rynkowej gruntu.

- ↳ nieruchomości wykorzystywana jest tylko do celów realizacji projektu, zgodnie z przeznaczeniem określonym w umowie o dofinansowanie projektu;

Jeżeli beneficjent musi zakupić jedną działkę o pow. 30 ar. na której wybudować pensjonat wraz z ogrodem o pow. 25 ar; resztę działki przeznaczając na gospodarowaną – za wydatek kwalifikowany można uznać jedynie dobowe zakupionej działki (25 ar). Reszta działki nie jest wykorzystywana do realizacji celów projektu.

W takim wypadku również inne wydatki związane z zakupem gruntu, np. wydatki na sporządzenie map do celów projektowych, wyznaczenie granicy, rzeczoznawcy itp. są kwalifikowane jedynie w powiąz.

- ↳ nieruchomości jest niezbędna do realizacji projektu;
- ↳ zakup nieruchomości został przewidziany we wniosku o dofinansowanie projektu i uwzględniony w umowie o dofinansowanie projektu;

Aby obliczyć maksymalną wysokość wydatku kwalifikowanego gruntu w projekcie należy:

- ↳ w pierwszej kolejności zsumować wszystkie wydatki kwalifikowane oprócz wartości kupowanego gruntu (oznaczmy je 'A');
- ↳ następnie należy obliczyć jako 'X' wydatki kwalifikowane ogółem,
- ↳ wydatek kwalifikowany bez kosztów gruntu stanowi 50% wydatków kwalifikowanych ogółem: $A = 0,5 X$, więc $X = A / 0,5$,
- ↳ zatem najwyższą 10% X / 0,9 wydatków kwalifikowanych oprócz wartości kupowanego gruntu (10% X wydatków kwalifikowanego ogółem) może stanowić wydatek na zakup gruntu.

Zakładamy, że beneficjent chce wybudować obiekt kubatury o wartości 2.700.000 zł. Do tego chce on dokupić grunt, na którym ów obiekt stanie. Dlatego musi wyliczyć, jak będzie najwyższy koszt kwalifikowany gruntu.

- ↳ $A = 2\ 700\ 000\ zł$
- ↳ $X = ?$
- ↳ $X = 2\ 700\ 000\ zł / 0,9 = 3\ 000\ 000\ zł$
- ↳ wydatek kwalifikowany na zakup gruntu może w tym projekcie wynieść maksymalnie 300 000 zł.

3.15. Zakup nieruchomości zabudowanej

Zakup nieruchomości zabudowanej kwalifikuje się do współfinansowania ze środków EFRR przy łącznym spełnieniu następujących warunków:

- ↳ cena nabycia nieruchomości nie przekracza jej wartości rynkowej, a wartość nieruchomości jest potwierdzona operatorem szacunkowym sporządzonym przez uprawnionego rzeczoznawcę w rozumieniu ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami wraz z przepisami wykonawczymi;

Jeżeli projektodawca wydał na zakup nieruchomości zabudowanej więcej niż wynosi potwierdzona wartość rynkowa, za wydatek kwalifikowany może zostać uznana jedynie część poniesionego wydatku równa cenie rynkowej tej nieruchomości.

- ↳ nieruchomości wykorzystywana jest tylko do celów realizacji projektu, zgodnie z przeznaczeniem określonym w umowie o dofinansowanie projektu;

Jeżeli beneficjent musi kupić nieruchomość o powierzchni 500 m² w której miał zamiar zamieszkać polejąc 600m² o pow. 250 m², resztę budynku przeznaczając na własne cele mieszkalne – za wydatek kwalifikowany można uznać jedynie polejąc zakupionego budynku (250 m²). Reszta nieruchomości nie jest wykorzystywana do realizacji celów projektu.

W takim wypadku również inne wydatki związane z zakupem nieruchomości np. wydatki na sporządzenie projektów instalacji, wyznaczenie granicy, rzeczoznawcy, opłaty notarialne itp. są kwalifikowane jedynie w powiąz.

- ↳ nieruchomości jest niezbędna do realizacji projektu;

Jeżeli beneficjent zamierza kupić nieruchomość zabudowaną z zamierzonym wyburzeniem i postawieniem na gruncie nowej nieruchomości koszt wyburzenia budynku stanowi koszt kwalifikowalny na zasadach ogólnych, tzn. nie należy traktować go jako elementu składowego kosztów zakupu nieruchomości.

- ↳ zakup nieruchomości został przewidziany we wniosku o dofinansowanie projektu i uwzględniony w umowie o dofinansowanie projektu;

Jeżeli wnioskodawca uzyskał prawo do realizacji prac budowlanych na podstawie umowy z właścicielem, to wydatki na zakup nieruchomości nie będą kwalifikowane, nawet gdyby docelowo strony planowały wykup nieruchomości.

3.16. Leasing i inne techniki finansowania nie powodujące natychmiastowego przeniesienia prawa własności

Do współfinansowania kwalifikują się wydatki poniesione w związku z technikami finansowania, które nie powodują natychmiastowego przeniesienia prawa własności do danego dobra na

beneficjenta (podmiot użytkujący), w tym w szczególności wydatki poniesione w związku z zastosowaniem leasingu.

3.16.1. Leasing

Umowa leasingu została przede wszystkim nazwana w kodeksie cywilnym, ale umowa leasingu używamy również także imną umowę, na mocy której jedna ze stron, zwana dalej finansującą, oddaje do bezpłatnego użytku albo używania i pobierania korzyści na warunkach określonych w ustawie drugiej stronie, zwanej dalej korzystającą, podlegające amortyzacji środek trwały lub wartość niematerialną i prawno, a także grunty.

W przypadku zastosowania w ramach projektu finansowania w drodze leasingu, wydatkiem kwalifikującym się do współfinansowania jest część raty leasingowej związanej ze spłatą kapitału dobra leasingowego przez beneficjenta z zastrzeżeniem zapisów w podrozdziale dotyczącym leasingu finansowego.

Dowodem faktycznego poniesienia wydatku jest dokument potwierdzający opłacenie raty leasingowej.

Maksymalna kwota wydatków kwalifikowanych nie może przekroczyć rynkowej wartości dobra będącego przedmiotem leasingu. Oznacza to, że kwota kwalifikująca się do współfinansowania nie może być wyższa niż:

- a) kwota, na którą opiewa dowód zakupu wyzwaniany leasingodawcy przez dostawcę współfinansowanego dobra - w przypadku dóbr zakupionych nie wcześniej niż w okresie 12 miesięcy przed złożeniem przez beneficjenta wniosku o dofinansowanie projektu,
- b) rynkowa wartość dobra będącego przedmiotem leasingu określona w wycenie sporządzonej przez uprawnionego rzeczoznawcę lub w wycenie sporządzonej w oparciu o metodologię przedstawioną przez beneficjenta - w przypadku dóbr zakupionych wcześniej niż w okresie 12 miesięcy przed złożeniem przez beneficjenta wniosku o dofinansowanie projektu. Decyzja dotycząca dopuszczalnych sposobów wyceny dobra będącego przedmiotem leasingu leży w gestii IZ RPO WP.

Środki w ramach pomocy wspólnotowej na realizację umów leasingu są wypłacane leasingodawcy zgodnie z faktycznie spłaconymi ratami leasingu.

W przypadku, gdy okres obowiązywania umowy leasingu przekracza końcową datę kwalifikowalności wydatków, wydatkami kwalifikującymi się do współfinansowania są wyłącznie raty leasingowe, których termin płatności przypada na okres ponoszenia wydatków kwalifikowanych określonych w umowie o dofinansowanie projektu oraz faktycznie zapłacone w tym okresie.

Wydatkami niekwalifikującymi się do współfinansowania nie są wydatki związane z umową leasingu, w tym w szczególności:

- marża finansującego,
- odsetki od refinansowania kosztów,
- opłaty ubezpieczeniowe,
- pozostałe wydatki, inne niż opisane w podrozdziale dotyczącym leasingu finansowego.

Do współfinansowania kwalifikują się następujące formy leasingu:

- leasing finansowy.

- leasing operacyjny,
- leasing zwrotny.

Dla projektów objętych regionalną pomocą inwestycyjną, jeżeli przedmiotem umowy leasingu jest leasing ruchomych środków trwałych, musi ona zawierać zobowiązanie do przeniesienia własności tych środków na beneficjenta pomocy po zakończeniu trwania umowy. Jeżeli natomiast przedmiotem umowy jest leasing nieruchomości, powinien on trwać przez okres co najmniej 5 lat (3 lata dla MSP) od przedłożonego zakończenia realizacji inwestycji.⁵

3.16.1.1. Szczegółowe warunki kwalifikowalności wydatków w przypadku leasingu finansowego

Istotą leasingu finansowego, zgodnie z Krajowym Standardem Rachunkowości nr 5 „Leasing, najem i dzierżawa” jest taka umowa leasingu, w ramach której ryzyko oraz korzyści z tytułu korzystania z przedmiotu leasingu przeniesione są na leasingobiorcę (beneficjenta współfinansowanego projektu). Umowa ta często zawiera opcję nabycia przedmiotu leasingu lub przewiduje minimalny okres leasingowy odpowiadający okresowi użytkowania aktywów, będących przedmiotem leasingu.

W przypadku gdy przepisy prawa podatkowego przewidują dla umowy leasingu wystawienie jednej faktury w dniu zawarcia umowy, a refundacja następuje na rzecz leasingobiorcy, dowodem poniesienia wydatku jest harmonogram spłat wraz z informacją o płatnościach i wyłączeniem bankowym.

W przypadku, gdy partnerem beneficjenta jest firma leasingowa (leasingodawca) do współfinansowania może kwalifikować się wydatek poniesiony przez leasingodawcę na zakup dobra leasingowanego beneficjentowi w związku z realizacją projektu, natomiast wydatki poniesione przez beneficjenta na opłacenie rat związanych z leasingiem tego dobra stanowią wydatki niekwalifikowane. Dowodem poniesienia wydatku w takim przypadku jest faktura zakupu wystawiona na leasingodawcę lub równoważny dokument księgowy.

W przypadku dokonania przez beneficjenta próbowej współfinansowania leasingowanego dobra, IZ RPO WP dokonująca oceny wniosku o dofinansowanie projektu zwróci szczególną uwagę, czy zastosowanie tej formy leasingu jest uzasadnione i ekonomicznie efektywne w porównaniu z opcją leasingu operacyjnego.

Przedsiębiorca zawarł umowę na czas oznaczony, w której suma ustalonych w umowie opłat pomniejszona o należny podatek od towarów i usług, odpowiada co najmniej wartości początkowej środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych, a także w której występuje postanowienie, że odpisów amortyzacyjnych w podmiotowym okresie umowy leasingu dokonuje dany przedsiębiorca. Jest to zatem leasing finansowy.

W takim wypadku przedsiębiorca może zaliczyć do kosztów kwalifikowanych jedynie wartość zapłaconych rat leasingowych równą odpisom amortyzacyjnym wynikającym z zapisów księgowych (pobieranych stosownymi wyliczeniami bankowymi i informacją o płatnościach). Jeżeli odpisy amortyzacyjne różnią się od wysokości rat leasingowych, jako koszty kwalifikowane uznaje się zapłacone raty, jednakże wysokość kosztów kwalifikowanych nie może przekroczyć wartości środka trwałego określonej na fakturze wystawionej w celu zawarcia umowy.

⁵ Art. 6 pkt 2-3 Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 11 października 2007 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach regionalnych programów operacyjnych (Dz. U. Nr 183, poz. 1399 z późn.).

3.16.1.2. Leasing operacyjny

Istotą leasingu operacyjnego, zgodnie z KSR nr 5 „Leasing, najem i dzierżawa”, jest taka umowa leasingu, w ramach której ryzyko oraz korzyści z tytułu posiadania przedmiotu leasingu nie są zasadniczo w całości przeniesione na leasingobiorcę (beneficjenta), a okres użytkowania przedmiotu leasingu może być krótszy niż okres jego gospodarczej używalności (okres amortyzacji).

Przedsiębiorca podpisał umowę leasingu maszyny na okres 4 lat o wartości początkowej (zakupu) 100 tys. zł. Suma ustalonych w niej opłat, pomniejszona o należny podatek od towarów i usług, wynosi 115.000 zł. Okres amortyzacji maszyny wynosi 10 lat. Zawarta umowa spełnia cechy leasingu operacyjnego (umowa została zawarta na czas oznaczony, scharonawcy co najmniej 40% normalywnego okresu amortyzacji, a suma ustalonych w niej opłat, pomniejszona o należny podatek od towarów i usług, odpowiada co najmniej wartości początkowej środków trwałych).

Rate inlcignta wynoszą 34.500 zł, natomiast raty miesięczne 1.677 zł. Podatkowo przedsiębiorca musi zapłacić prowizję oraz odsetki manipulacyjne w wysokości 1.000 zł oraz ubezpieczyć maszynę. Jako wydatek kwalifikowalny można uznać jedynie wartość zakupową maszyny, a więc 100.000 zł. Na sęty co jednak rozliczać proporcjonalnie w poszczególnych latach leasingowych, a zatem pierwszą ratę można uznać w wysokości 30.000 zł, a następną po 1.456,33 zł.

Wykorzystując leasing operacyjny beneficjent musi wycażać, za leasing być najbardziej efektywną pod względem kosztów metodą pozyskania wyposażenia. W przypadku gdy koszty mogłyby być mniejsze dzięki zastosowaniu metody alternatywnej (na przykład wynajem wyposażenia), dodatkowe koszty, poniesione za względu na tenit użytkownika danego aktywu poprzez leasing operacyjny, zostaną odliczone od kwalifikujących się wydatków.

3.16.1.3. Szczegółowe warunki kwalifikowalności wydatków w przypadku leasingu zwrotnego

Istotą leasingu operacyjnego, zgodnie z KSR nr 5 „Leasing, najem i dzierżawa”, jest powiązanie umowy leasingu z poprzedzającą ją umową sprzedaży. W przypadku zawarcia transakcji leasingu zwrotnego, beneficjent sprzedaje posiadane dobro firmie leasingowej i równocześnie uzyskuje prawo do jego dalszego użytkowania, na warunkach ustalonych w umowie leasingu. Dzięki takiej operacji beneficjent, pomimo sprzedaży danego dobra leasingodawcy, nadal z niego korzysta, płacąc raty leasingowe związane z jego użytkowaniem.

Raty leasingowe płacone przez leasingobiorcę w ramach leasingu zwrotnego są wydatkami kwalifikującymi się do współfinansowania. Należy jednak pamiętać, że współfinansowanie wspólnotowe nie może posłużyć do ponownego nabycia danego dobra.

Leasingobiorca podpisał umowę leasingu zwrotnego na stanowisko do prowadzenia szkoleń językowych. Sprzedatca je firmie leasingowej; a następnie pisał raty leasingowe za ich użytkowanie w wysokości 1.000 zł miesięcznie przez okres trzech lat. Zatem całe 36.000 zł kwalifikuje się do współfinansowania. W projekcie, w ramach którego zakupił te dobra, przedsiębiorca uzyskał 50% dofinansowania, składającego się z refundacji w wysokości 18.000 zł – pozostałowi odkupić stanowisko od firmy leasingowej. Nie może tego zrobić, ponieważ zgodnie z zasadą dotyczącą zakupu środków trwałych, nie może on być współfinansowany

z publicznych środków krajowych ani współfinansowanych w okresie 7 lat poprzedzających datę dokonania zakupu danego środka trwałego przez przedsiębiorcę. Współfinansowanie rat leasingowych należy uznać za błądowe, dlatego ponowne kupowanie tych środków trwałych ze współfinansowania wspólnotowego jest zabronione.

3.16.2. Inne techniki finansowania

Wydatki poniesione w związku z zastosowaniem innych technik finansowania kwalifikują się do współfinansowania z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności, jeśli zostaną spełnione następujące warunki:

- wydatki związane z zastosowaniem technik finansowania zostaną wskazane we wniosku o dofinansowanie projektu lub dokumentacji słownkowej załącznik do wniosku o dofinansowanie bądź umowy o dofinansowanie projektu,
- beneficjent wykaże, że zastosowanie tych technik finansowania jest najbardziej efektywną metodą pozyskania danego dobra.

3.17. Podatek od towarów i usług i inne podatki

Podatek od towarów i usług (VAT) może być uznany za wydatek kwalifikowany tylko wtedy gdy:

- został faktycznie poniesiony przez beneficjenta oraz
- beneficjent nie ma prawnej możliwości odzyskania podatku VAT.

Możliwość odzyskania podatku VAT rozpatruje się w świetle ustawy o VAT. Odzyskanie podatku VAT oznacza odliczenie go od podatku należnego lub zwrot w określonych przypadkach. Żatem załączenie podatku, który nie może podlegać odliczeniu do kosztów uzyskania przychodów, nie jest ani odliczeniem, ani uzyskaniem zwrotu VAT, a więc nie jest odliczeniem podatku.

Beneficjent zobowiązany jest zapłacić do wntosku o płatność oświadczenia, w którym zadeklaruje, czy w ramach realizowanego projektu będzie miał możliwość odzyskania podatku VAT poniesionego w związku z realizacją projektu. Jeżeli beneficjent uzna VAT za kwalifikowany, musi w oświadczeniu przedstawić szczegółowe uzasadnienie zawierające podstawę prawną wskazującą na brak możliwości obniżenia należnego VAT o VAT naliczony:

- w momencie składania wniosku o dofinansowanie projektu;
- w okresie realizacji projektu (i po jego zakończeniu) w związku ze zmianą struktury sprzedaży (lub zakupów), albo wycożystania majątku związanego z projektem.

Beneficjent prowadzi działalność gospodarczą w zakresie prowadzenia turystów po atrakcjach turystycznych. W momencie składania wniosku korzysta on ze zwolnienia z rozliczania VAT z uwagi na niewielkie obroty (nie podszawia art. 113 ust. 1 ustawy o VAT beneficjent korzysta ze zwolnienia z VAT, ponieważ wartość sprzedaży odcioatkowana (bez podatku) nie przekroczyła łącznie w poprzednim roku podatkowym (2008) kwoty 50 tys. zł).

Wobec tego beneficjent może oświadczyć, że nie będzie miał możliwości odzyskania podatku VAT. Z dokumentów, jakie doszawia wraz z wnioskiem o dofinansowanie projektu (skierowanym) wynika jednak, że planowane na rok 2009 i następnie przychody tego

II art. 3 z nowelizacją 1084/2008 oraz art. 7 ust. 1 pkt 8 z nowelizacją 1040/2008.

przebiegłości będą wynosić 60 tys. zł. Jest to zatem wyznaczająca przesłanka do tego, aby uznać VAT tego przedsiębiorcy za niekwalifikowany.

Jest tutaj jednak jeszcze jeden problem. W roku 2009 (kiedy przedsiębiorca planuje przekazać próg 50 tys. zł przychodu), część podatku VAT będzie faktycznie nie do odzyskania. Beneficjent może się bowiem spodziewać podatku VAT w momencie przekroczenia wartości 50 tys. zł (pierwszy rachunek, który przekrocza limit powinien zostać wysłany już w formie faktury VAT). Inaczej mówiąc, jeżeli obrót w kwocie 50 tys. zł przedsiębiorca przekroczył w całym dniu, to zwolnienie traci moc z dniem przekroczenia, a podatki w tym dniu należy zapłacić. Sprzedawca przed tą kwotą VAT (do limitu sprzedaży 50 tys. zł) będzie mógł kwalifikowanym. W kolejnych latach beneficjent jest już zobowiązany do wystawiania faktur od początku roku obrotowego, zatem VAT może odzyskać.

Beneficjent, który ubiega się o refundację VAT w ramach projektu (wówczas, że jego VAT jest kwalifikowany), chociaż ma pewną możliwość odzyskania VAT, ale nie podjęmie żadnych kroków w tym kierunku – robi to bezprawnie. Posiadanie prawa (nawet potencjalnej możliwości odzyskania VAT) wyklucza uznanie VAT za kwalifikowany.

Przepisy ustawy o VAT mówią, że prawo do odliczenia podatku naliczonego przysługuje beneficjentowi jedynie w przypadku, kiedy spełnione są dwa warunki:

- ↳ beneficjent jest podatnikiem VAT¹⁾,
- ↳ zakupione przez beneficjenta towary i usługi wykorzystywane są przez beneficjenta do wykonywania czynności opodatkowanych.

Zatem, jeżeli nie jest spełniony jeden z wymienionych warunków wówczas VAT zawarty w dokonywanych przez beneficjenta zakupach będzie stanowił wydatek kwalifikowalny.

Jeżeli beneficjent prowadzi jedynie działalność zwolnioną – sprzedaje usługi wyłącznie zwolnione z VAT, nie ma prawa odliczać naliczonego podatku i tym samym go odzyskać. W takim przypadku VAT można uznać za kwalifikowany.

Decydujące również staje się to, co będzie przedmiotem projektu lub przyszłej działalności beneficjenta. Podobnie jak w powyższym przykładzie, jeżeli projekt dotyczy np. usług doradczych, beneficjent będzie mógł odzyskać część podatku naliczonego i w tym zakresie będzie on niekwalifikowany.

Podobnie jest w przedwymym przykładzie. Jeżeli beneficjent prowadzi jedynie działalność doradczą opodatkowaną według stawki podstawowej (22%) i z miejsca realizował projekt zwolniony – od momentu podpisania umowy jest zobowiązany do odrębnego ewidencjonowania zakupów z podziałem na te, które uwarunkowane są odliczaniem VAT, te, które nie mają takiego prawa, i te, które związane są z obywatelstwem rodzajm, działalnością (art. 109 ust. 3 w związku z art. 86 ust. 1 i art. 90 ustawy o VAT). Określenie rodzajm musi być esencjonalne warunki ewidencjonowania wydatków w związku z realizacją projektu.

Grupa zakupów związana z obywatelstwem rodzajm, działalności uprawnia do odliczenia jedynie części podatku naliczonego (udziałowi sprzedawcy

1) Zgodnie z art. 15 ust. 1 ustawy o VAT podatnikiem są podatnicy wykonujący samodzielnie działalność gospodarczą, bez względu na cel i rezultat tej działalności. Za podatników nie uznaje się organów władzy publicznej oraz urzędów obsługujących te organy w zakresie realizowanych zadań nałożonych odrębnymi przepisami prawa z wyłączeniem czynności wykonywanych na podstawie zawartych umów cywilnoprawnych (art. 15 ust. 6 ustawy o VAT).

opodatkowanej w sortadzie opłatem). Takie odliczenie dokonywane jest w dwóch etapach:

- ↳ w roku, w którym dokonywane były zakupy, VAT od zakupów związanych z działalnością mieszaną odlicza się według proporcji z poprzedniego roku obrotowego.
- ↳ Do zakończenia roku obrotowego jest konieczne odliczenie VAT na podstawie rzetelnej próby: obliczonej dla roku, w którym były dokonywane zakupy.

Ponieważ jednak w powyższym projekcie wszystkie koszty przypisuje się albo do części projektu, albo do działalności bieżącej, powyższe nielubie nie wystąpią. To oznacza, że w przypadku tego beneficjenta, który podatek naliczony może zostać odliczony, wobec czego będzie on w całości niekwalifikowany.

Sprawa się komplikuje, jeżeli w projekcie występują jednocześnie działania opodatkowane stawką podstawową i zwolnione z VAT. Np. w projekcie beneficjent zamierza wybudować ośrodek edukacyjny z pomieszczeniem na doradztwo. Ponieważ wcześniej nie prowadził działalności zwolnionej, musi postąpić zgodnie z art. 90 ust. 3 ustawy o VAT. Należy tu pamiętać, że beneficjent wiecieć, że w danym lokalu będzie prowadzona działalność zwolniona z VAT, musi przyjąć także kosztów wybudowania ośrodka do grupy nie zwolnionej, odliczenie VAT. Należy on ustalić szacunkowo wartość proporcji dla pierwszego roku, w którym prowadzona będzie działalność mieszana. To szacunkowe proporcje, do uzgodnienia z naczelnikiem urzędu skarbowego, posłuży do odliczenia VAT naliczonego od zakupów, których nie można jednakowoż przypisać ani do działalności opodatkowanej ani do działalności zwolnionej. Po zakończeniu roku odliczony podatek związany z działalnością mieszaną zostanie skorygowany na zasadach określonych w art. 91 ustawy o VAT.

Należy tu wyjaśnić również sprawę podatku VAT w przypadku zakupu używanego (zabudowanego) nieruchomości (por. rozdz. 3.1.3). W takim wypadku zakup takiej nieruchomości może być zwolniona z VAT o ile spełniona jest definicja towaru używanego w rozumieniu art. 43 ust. 1 pkt 2, ust. 2 oraz ust. 6 ustawy o VAT), a więc:

- ↳ przy zakupie budynku podatkowikowi nie mogło przysługiwać prawo do odliczenia podatku naliczonego,
- ↳ od końca roku, w którym zakończono budowę, musiło upłynąć co najmniej 5 lat,
- ↳ podatnik w trakcie użytkowania budynku nie dokonał wydatków na wlepszenie, ulepszenia lub do odliczenia VAT naliczonego o wartości co najmniej równej 30% początkowej budynku, a jeśli takie wydatki były czynione, to dla zachowania prawa do zwolnienia z VAT podatnik musiał użytkować obiekt do celów opodatkowanych przez co najmniej 5 lat.

Stwierczenie prowadzące działalność gospodarczą w zakresie turystyki, w ramach którego projektu zamierza zakupić budynek osem przeznaczenia do na bazę noclegową. Budynek wybudowany w latach 70. został zakupiony przez biuro nieruchomości na początku lat 90. Zakup korzystał ze zwolnienia z VAT i uwagi na odległy rok wybudowania. Obecnie budynek wymaga znaczących nakładów na modernizację i przystosowanie do zadań posadowionych przed nim, ponieważ nie były w nim praktycznie dokonywane żadne prace remontowe przez biuro nieruchomości. W takim przypadku skwarczenie powinno otrzymać fakturę VAT z oznaczenia jako czynność zwolniona z VAT – sprzedawca tej nieruchomości (ze wskazaniem jako podstawę dla zastosowania zwolnienia art. 43 ust. 1 pkt 2 ustawy o VAT).

Zakład łącznictwa uszrowskiego zamierza kupić nieruchomości na potrzeby zaopiekowania pod swoją działalność. Nieuchronność, choć sprzyjać, przeszkadza, który kupił ją w 2002 r. od osoby (nazwa) nieprzewidywalnej działalności gospodarczej za cenę 1 mln zł, rozstrzygnięciem jej modernizację, która dostatecznie zakończył w 2004 r. Wydatki na łącz. 400 tys. zł. od tego czasu nieruchomości wykorzystywane w celu wykonywania czynności opodatkowanych, jednolite w roku 2003-04 chęć ją sprzedać.

Taki przypadek spełnia pierwszą przesłankę (osobniczości) nie przysługujące prawo do celowania podatku naliczonego), druga przesłankę (od końca roku, w którym zakończono budowę, uchyliło do najmniej 5 lat), ale nie spełnia trzeciej. Mimo, iż wartość modernizacji wyniosła 40% (zrealizowała 30%), a podatek prowadził w niej czynność opodatkowaną, to jednak nie przekroczył 5 lat. Dlatego zakład powinien nabycie nieruchomości z 23% podatkiem VAT.

Inne podatki i opłaty (w szczególności podatki bezpośrednio oraz składki na ubezpieczenie społeczne związane z wynagrodzeniem), które wynikają ze współfinansowania przez fundusze strukturalne lub Fundusz Spółdzielni, nie stanowią wydatków kwalifikowalnych, chyba że zostały rzeczywiście i ostatecznie poniesione przez beneficjenta.

3.18. Koszty zarządzania projektem

Przez **koszty zarządzania projektem** należy rozumieć wynagrodzenie wykonawcy zewnętrznego lub pracownika beneficjenta (spełniającego wymogi dotyczące kwalifikowania wynagrodzeń określone poniżej) lub wartość pracy wolontariuszy za prace polegające na wyznaczeniu obowiązków beneficjenta wobec Instytucji Zarządzającej w okresie realizacji projektu, takich jak prowadzenie wyodrębnionej księgowości projektu, organizowanie promocji projektu, rozliczanie wydatków w ramach wniosków o płatność oraz innych obowiązków związanych z realizacją projektu, takich jak monitorowanie prac realizowanych przez wykonawcę (nie chodzi tu jednako o pracę inspektora nadzoru, działającego na podstawie przepisów Prawo budowlanego).

Koszty osobowe są związane z wynagrodzeniem pracowników odpowiedzialnych za wdrażanie i zarządzanie projektem. Wydatki osobowe te mogą być uznane za kwalifikowalne do współfinansowania pod warunkiem, że:

- ↳ w jego zakresie czynności jest stosowne adnotacja o obowiązkach związanych z realizacją projektu,
- ↳ faktycznie wykonuje pracę związaną z projektem,
- ↳ co miesiąc pracownik wypiebia kartę czasu pracy związanej z realizacją projektu, która weryfikuje i podpisuje jego zwierzchnik (jeżeli praca przy projekcie jest połączona z innymi obowiązkami pracownika).

Kwalifikowana jest jedynie praca faktycznie wykonana, a więc niemożliwe jest współfinansowanie jakiegokolwiek ekwiwalentu za czas nieobecności pracownika w pracy (patrz rozdz. 4).

Pracownik sekretariatu w jednostce organizacyjnej gminy odbiera telefonny związane z prowadzonym projektem turystycznym. Okazało się, że telefonista była tak duża, że kierownik jednostki postanowił włączyć do projektu czas pracy tego pracownika i zaliczył do wniosku o płatność część prac wraz z osobistym wyliczeniem snopionki. Czas pracy poświęconego na zadania związane z projektem...

Okrytycia takie koszty są niekwalifikowane, bowiem art. 326c pkt 2 nie ujęł wyodrębnienia pracownika w budżecie projektu, ani pracownik nie dostal zmiany zakresu obowiązków (tego zakresu czynności).

powinien zostać zmieniony, ponieważ otrzymać również złączone odwołanie do wykonania zadań w projekcie), ani jego osoba na rzecz projektu nie została poinformowana (pracownik powinien wypisać kartę pracy ze wskazaniem bliżej określonych czynności i czasu pracy w poszczególnych dniach roboczych - potwierdzone przez zwierzchnika).

Pracownik został zatrudniony jedynie do realizacji projektu. Prace rozpoczął 1 stycznia 2009 r. Nie musiał zatem być oficjalnie opłacony/wypłacony i nie musiał również wypisać kart pracy (osobniczość jest bowiem uzasadnieniem rozstrzygnięcia pracy pomiędzy czas poświęcony na realizację projektu i pozostały). 1 maja 2009 r. uzyskał prawo do zapłaty miesięcznego. Kierownik projektu musi w takim wypadku zatrudnić od tego dnia inną osobę, aby przysłał odpowiedź tego pracownika. Wobec istniejącej sytuacji, napisalismo prosząc Iz o przesunięcie środków z innych środków w projekcie na sfinansowanie wynagrodzenia nowo zatrudnionej osoby. W odpowiedzi otrzymaliśmy, że nie wolno mu tego zrobić, ponieważ wszelkie wydatki związane z osobą, która korzysta z zasobów projektu, musi być opłacone z własnych środków, a nowo zatrudnioną osobę należy zapłacić jako zastępcę za osobę przebywającą na urloku, i korzystać z wydatków zaplanowanych za nią w budżecie projektu.

W przypadku zatrudnienia na umowę o pracę dokumentami potwierdzającymi poniesienie wydatków są:

- ↳ potwierdzenia za zgodność z oryginałem przez osobę upoważnioną kopia listy płac, lista płac może być sporządzona na dwa sposoby:
 - ↳ albo zbiorczą dla wszystkich pracowników objętych wnioskiem w podziale na miesiące,
 - ↳ albo zbiorczą listą płac za okres, którego dotyczy wniosek w podziale na pracowników.
- ↳ zaświadczenie tabelaryczne zawierające wykaz pracowników ujętych we wniosku o płatność z podaniem ich wymiarów czasu pracy, kategorii kosztu i stanowiskiem zajmowanym przy realizacji projektu zgodnie z wnioskiem o dofinansowanie,
- ↳ potwierdzone za zgodność z oryginałem kopie zakresów czynności pracowników zaangażowanych w realizację projektu,
- ↳ potwierdzenia za zgodność z oryginałem kopie karty czasu pracy w przypadku pracownika zatrudnionego na część etatu.

W przypadku zatrudnienia na podstawie umowy cywilno-prawnej dokumentem potwierdzającym poniesienie wydatków jest:

- ↳ poświęcony za zgodność z oryginałem kopia rachunku,
- ↳ zaświadczenie tabelaryczne zawierające wykaz pracowników objętych wnioskiem o płatność zatrudnionych na podstawie umów cywilno-prawnych z podaniem kategorii kosztu i stanowiskiem zajmowanym przy realizacji projektu zgodnie z wnioskiem o dofinansowanie.

W sytuacji, gdy praca będzie wykonywana na podstawie umowy cywilno-prawnej należy pamiętać, że wydatki związane z kosztami osobowymi powinny być ponoszone zgodnie z Ustawą Prawo zamówień publicznych oraz Wytycznymi Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2013 w sprawie udzielenia zamówień współfinansowanych za środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, w stosunku do których nie stosuje się Ustawy Prawo zamówień publicznych.

Wydatkami kwalifikowanymi mogą być również nagrody lub premie, o ile spełnione są następujące warunki:

- ↳ nagrody lub premie zostały przewidziane w regulaminie danej instytucji,
- ↳ nie wprowadzono ich w momencie, gdy instytucja zaczęła przygotowywać się do realizacji projektu,
- ↳ pobiegajnie obejmują wszystkich pracowników danej instytucji.

W szczególności kwalifikowane są wydatki na zlecenie lub realizację w ramach własnej struktury zadań inżyniera kontraktu (jednostki realizującej projekt), odpowiedzialnego za zarządzanie inwestycją w kontekście jej współfinansowania ze środków UE.

Koszty zarządzania projektem realizowanym w ramach osi priorytetowej II-VI limitowane są do następujących wysokości:

- a) Projekty o łącznej wartości kosztów kwalifikowanych od 250 000 PLN do 500 000 PLN – kwalifikowane koszty zarządzania projektem mogą wynosić nie więcej niż 5 000 PLN;
- b) Projekty o łącznej wartości kosztów kwalifikowanych powyżej 500 000 PLN do 1 000 000 PLN – kwalifikowane koszty zarządzania projektem mogą wynosić nie więcej niż 10 000 PLN;
- c) Projekty o łącznej wartości kosztów kwalifikowanych powyżej 1 000 000 PLN do 3 000 000 PLN – kwalifikowane koszty zarządzania projektem mogą wynosić nie więcej niż 20 000 PLN;
- d) Projekty o łącznej wartości kosztów kwalifikowanych powyżej 3 000 000 PLN – kwalifikowane koszty zarządzania projektem mogą wynosić nie więcej niż 30 000 PLN;

W sytuacji, gdy wskutek okoliczności przez Beneficjenta postępowania o udzielenie zamówień w ramach projektu, łączna wartość kosztów kwalifikowanych spadnie poniżej ww. progów kwotowych, wówczas obniża się również dozwolony limit kosztów zarządzania. Powyższa zasada obowiązuje również wówczas, gdy łączna wartość kosztów kwalifikowanych spadnie poniżej ww. progów kwotowych wskutek spadku kosztów zamówienia na zarządzanie projektem. Koszty zarządzania projektem posiad. ww. limity są kosztami niekwalifikowalnym, pokrywanym ze środków własnych Beneficjenta.

3.19. Koszty ogólne

Koszty ogólne to koszty, które nie mogą zostać bezpośrednio przyporządkowane do konkretnego produktu lub usługi. Do kategorii kosztów ogólnych należą m. in. opłaty czynszowe, koszty administracyjne, opłaty za energię, ogrzewanie.

Koszty ogólne kwalifikują się do współfinansowania pod warunkiem, że:

- kalkulacja tych kosztów jest oparta na rzeczywistych kosztach związanych z realizacją danego projektu lub rzeczywistych kosztach projektu tego samego typu,
- koszty te zostały wyodrębnione jako odpowiednia proporcja kosztów związanych bezpośrednio z realizacją projektu, zgodnie z realizacją uzasadnioną, rzetelną i bezstronną metodologią.

Zakładamy, że beneficjent posiada biuro, w którym pracuje 2 pracowników. Koszt wynajmu to 500 zł/m-c. W projekcie bierze udział jeden z pracowników, który pracuje przez 16 godzin w ciągu miesiąca. Zliczamy również, że pracownicy średnio pracują 20 dni w ciągu miesiąca (160 godzin), a projekt trwa 2 lata.

Aby wyliczyć kwalifikowalny wydatek na opłaty czynszowe, należy w powyższej kolejności wyliczyć koszt 1 godzinny wynajmu tego biura:

500 zł/m-c ÷ 160 h/m-c = 3,125 zł/h

Następnie, pomnóżmy koszt 2 pracowników, z których tylko 1 pracuje przy projekcie, należy koszt wynajmu podzielić na dwie części:

3,125 zł/h × 2 = 1,5625 zł/h.

Następnie, należy wyliczyć liczbę godzin, jaką pracownik przepracował przy projekcie:

16 h/m-c × 24 m-c = 384 h

Powstałe koszty ocenić wysokość wydatków na opłaty czynszowe:

1,5625 zł/h × 384 h = 600 zł.

3.20. Pomoc techniczna

W ramach pomocy technicznej do współfinansowania kwalifikują się następujące kategorie wydatków:

- wydatki poniesione w związku z przygotowaniem, zarządzaniem, monitorowaniem, oceną, informacją i kontrolą programów operacyjnych;
- wydatki mające na celu zwiększenie zdolności administracyjnych do wdrażania funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności.

Wyżej wymienione kategorie wydatków kwalifikują się do współfinansowania w ramach pomocy technicznej pod warunkiem, że zostały poniesione zgodnie z wytycznymi dotyczącymi projektów pomocy technicznej określonymi w Wytycznych Ministrze Rozwoju Regionalnego w zakresie korzystania z pomocy technicznej.

3.21. Mieszkalnictwo

Wydatki poniesione na mieszkalnictwo kwalifikują się do współfinansowania ze środków EFRR pod następującymi warunkami:

- wydatki te muszą zostać poniesione w ramach projektów wpisujących się w zintegrowane plany rozwoju miejskiego (lokalne programy rewitalizacji) lub osi priorytetowej dla obszarów zdegradowanych lub obszarów zagrożonych fizyczną degradacją i wykluczeniem społecznym,
- alokacja z EFRR na cele mieszkaniowe ograniczona jest do poziomu 3% w ramach RPO Wp,
- obszar na którym realizowany jest projekt spełnia kryteria określone w Wytycznych do Przygotowania Lokalnych Programów Rewitalizacji,
- wydatki ponoszone są wyłącznie na:
 - renowację wspólnych części wielorodzinnych budynków mieszkalnych tj.:
 - odnowę następujących głównych elementów konstrukcji budynku: dachu, elewacji zewnętrznej, stolarki okiennej i drzwiowej, klatki schodowej, korytarzy wewnętrznych i zewnętrznych, wejść i elementów jego konstrukcji zewnętrznej, windy,
 - instalacje techniczne budynku,
 - działania w zakresie oszczędności energetycznej.
 - przygotowanie do użytkowania nowoczesnych, społecznych budynków mieszkalnych dobrego standardu poprzez renowację i adaptację budynków istniejących stanowiących własność władz publicznych lub własność podmiotów działających w celach niezarobkowych.

Aby obszary były kwalifikowane do wsparcia w zakresie mieszkalnictwa (ścisłonie), aby powyższe wydatki były kwalifikowane, muszą spełniać co najmniej trzy z pięciu kryteriów:

- wysoki poziom ubóstwa i wykluczenia,
- wysoki stopień długotrwalego bezrobocia,
- wysoki poziom przestępczości i wycozości,
- niski wskaźnik prowadzenia działalności gospodarczej,
- porównywalnie niski poziom wartości zasobu mieszkaniowego.

Wydatki na zwiększenie efektywności energetycznej oraz wykorzystanie energii odnawialnej w istniejących budynkach mieszkalniowych są kwalifikowalne do kwoty 4% całkowitej alokacji z EFRR.

3.22. Instrumenty inżynierii finansowej (dokapitalizowanie funduszy)

Wydatki w ramach Instrumentów inżynierii finansowej ponoszone są zgodnie z przepisami art. 44 Rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 oraz art. 43-46 Rozporządzenia (WE) nr 1828/2006.

Instrumenty inżynierii finansowej, zostały powołane jako niezależna osoba prawna zarządzana na podstawie umów między współfinansującymi partnerami lub udziałowcami lub też jako wydzielona jednostka finansowa w ramach instytucji finansowej.

Jedeli instrument inżynierii finansowej jest tworzony w ramach instytucji finansowej, ustala się go jako wydzieloną jednostkę finansową podlegającą szczególnym przepisom wykonawczym tej instytucji, w tym: w szczególności posiadanie oddzielnych rachunków administracyjnych, nowe środki zaangażowane w instrument inżynierii finansowej, w tym środki wnieszone z programu operacyjnego, od środków pierwotnie dostępnych w całej instytucji [art. 43 pkt 3. Rozp. 1828/2006].

Koszty zarządzania funduszem nie mogą przekroczyć średniorocznie, w czasie trwania programu pomocowego.

- 2% kapitału wniesionego przez RPO WP do funduszy powierniczych;
 - 3% kapitału wniesionego przez RPO WP do funduszy pożyczkowych;
 - 4% kapitału wniesionego przez RPO WP do funduszy mikropożyczkowych.
- [art. 43 pkt 4, Rozp. 1828/2006]

Instrumenty inżynierii finansowej inwestują w mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa MŚP. Takie inwestycje mogą być dokonywane tylko na zasadzie powierzenia, wczesnej działalności (wraz z kapitałem na rozruch) lub przy rozszerzeniu działalności tych przedsiębiorstw, i tylko w działaniu, które osoby zarządzające instrumentami inżynierii finansowej oceniają jako potencjalnie powodujące rentowne.

W inwestycji one w przedsiębiorstwa które znalazły się w trudnej sytuacji w rozumieniu Wytycznych wskaźników dotyczących pomocy państwa w celu ratowania i restrukturyzacji zagrożonych przedsiębiorstw od dnia 10 października 2004 [art. 45 Rozp. 1828/2006].

3.23. Pomoc publiczna i pomoc de minimis

Pojęcie **'pomoc publiczna'** nie zostało precyzyjnie określone w dokumentach Unii Europejskiej. Jednak pośrednio na podstawie art. 87 ust. 1 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską (TWE) można uznać, iż pomocą publiczną jest wsparcie udzielane przedsiębiorstwu, o ile jednocześnie spełnione są następujące warunki:

- jest przyznawane przez Państwo lub pochodzi ze środków państwowych powołujących przeporzeczenie dla podmiotu,
- udzielone jest na warunkach korzystniejszych niż oferowane na rynku,
- ma charakter selektywny (uprzywilejowuje określone przedsiębiorstwo lub przedsiębiorstwa albo produkcję określonych towarów),
- grozi zakłóceniem lub zakłóca konkurencję oraz wpływa na wymianę handlową między Państwami Członkowskimi UE.

Aby podjąć decyzję, czy projekt objęty jest pomocą publiczną, IZ musi przeprowadzić tzw. test pomocy publicznej w oparciu o przesłanki występowania pomocy publicznej zawarte w art. 87 ust. 1 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską (TWE).

Zgodnie z art. 87 ust. 1 TWE „[...] wszelką pomoc przyznawaną przez Państwo Członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiegokolwiek formie, która zakłada lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów, jest niezgodna ze wspólnym rynkiem w zakresie, w jakim wpływa na wymianę handlową między Państwami Członkowskimi.”

W celu rozstrzygnięcia, czy wsparcie otrzymane w ramach projektu stanowi pomoc publiczną należy ocenić, czy zostały spełnione w konkretnym przypadku wszystkie określone w art. 87 ust. 1 TWE przesłanki. Brak któregokolwiek z nich wyklucza istnienie pomocy publicznej w projekcie.

Czy podmiot otrzymujący wsparcie jest przedsiębiorcą w rozumieniu art. 87 TWE?

Zasady dotyczące udzielania pomocy publicznej mają zastosowanie wyłącznie do przedsiębiorstw definiowanych zgodnie z prawem wspólnotowym, tj. wszystkich kategorii podmiotów prowadzących działalność gospodarczą, niezależnie od formy prawnej i organizacyjnej, środków finansowania oraz tego czy podmiot prowadzi działalność nastawioną na zysk. Za działalność gospodarczą w świetle przepisów wspólnotowych uznaje się oferowanie dóbr i usług na danym rynku.

W świetle tej definicji przedsiębiorcami w rozumieniu przepisów wspólnotowych, to znaczy beneficjentami pomocy publicznej, mogą być zarówno osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą czy spółki prawa handlowego, ale również organizacje pozarządowe, przedsiębiorstwa państwowe i komunalne, zakłady budżetowe, gospodarstwa pomocnicze oraz inne jednostki organizacyjne należące do państwa lub jednostek samorządu terytorialnego. Może one również obejmować instytucje kultury, uczelnie wyższe czy zakłady opieki zdrowotnej w zakresie, w jakim prowadzą one działalność gospodarczą.

Jeżeli projektodawca jest podmiotem prowadzącym działalność gospodarczą w świetle prawa wspólnotowego, należy zbadać występowanie pozostałych przesłanek wynikających z art. 87 ust. 1 TWE.

Czy działania wiążą się z użyciem zasobów publicznych?

Środki publiczne nie muszą być konieczne przekazywane przez władze centralne, samorządowe, państwowe banki, agencje czy fundacje. Wsparcie może być również udzielone przez prywatny organ pośredni, który administruje środkami na zlecenie administracji publicznej. Ponieważ środki przyznawane w ramach funduszy strukturalnych, w tym EFRR, traktowane są na równi ze środkami publicznymi, wsparcie przyznawane w ramach RPO WP powinno spełniać warunki wynikające ze wspólnotowych zasad pomocy publicznej. Przesłanka ta jest zatem spełniona w przypadku wszystkich projektów realizowanych w ramach RPO WP. Środki finansowe będące pomocą publiczną mogą występować w różnych formach: dotacji, refundacji, gwarancji kredytowych, dokapitalizowania, zwolnienia, odroczenia, rozłożenia na raty oraz umorzenia środków publicznych itp.

Czy wsparcie udzielane jest tylko niektórym przedsiębiorcom?

Selektywność wsparcia oznacza, że udzielane jest ono konkretnemu podmiotowi bądź grupie podmiotów działających w danym sektorze gospodarki lub w konkretnym regionie kraju. Również wsparcie produkcji lub obrotu konkretnymi rodzajami towarów lub usług spełnia przesłankę selektywności. Tak więc wsparcie udzielane w ramach RPO WP jest selektywne, gdyż skierowane jest ono (tzw. grupy docelowe) do podmiotów działających na terenie danego województwa. Wsparcie tylko dla małych i średnich przedsiębiorstw jest selektywne, gdyż automatycznie wyklucza inne (duże) przedsiębiorstwa.

Czy użycie środków publicznych wiąże się z przysporzeniem na rzecz określonego podmiotu, na warunkach korzystniejszych niż warunki rynkowe?

Biorąc pod uwagę fakt, że wsparcie w ramach RPO udzielane jest beneficjentom w postaci dotacji lub refundacji, które mają charakter bezwrotny, należy uznać, że takie dofinansowanie projektu stanowi korzyść ekonomiczną dla projektodawców, która jest niemożliwa do uzyskania w normalnych warunkach rynkowych (zadaniem komercyjny bank ani inna instytucja finansowa działająca na rynku nie udziela wszystkim podmiotom wsparcia bezwrotnego, takiego jak dotacje czy refundacje).

Przykładowi przysporzenia spełniające warunek korzyści ekonomicznej to:

- uzyskanie dotacji na nową inwestycję, np. budowę zakładu lub zakupu maszyny czy urządzeń;
- uzyskanie darmowych usług doradczych na pokrycie kosztów prac związanych z przygotowaniem nowej inwestycji oraz usług doradczych.

Przysporzenia niestanowiące korzyści ekonomicznej:

- zakup sprzętu / wyposażenia nierozdzielnie związanego z funkcjonowaniem projektu pod warunkiem, że sprzęt ten nie będzie wykorzystywany do prowadzenia działalności komercyjnej w trakcie i po zakończeniu projektu z zachowaniem jego trwałości;
- inne wydatki związane z realizowanym projektem – koszty pośrednie takie jak: koszty zarządu, opłaty administracyjne (najem powierzchni biurowych), salony za energię elektryczną, czynsz, prąd, wodę, koszty materiałów biurowych i artykułów pismenniczych, koszty ochrony, środki do utrzymania czystości pomieszczeń czy sprzętanie pomieszczeń.

Czy pomoc zakłada lub grozi zakłóceniem konkurencji oraz wpływem na wymianę handlową między Państwami członkowskimi?

Wsparcie udzielone przedsiębiorcy musi zakładać lub grozić zakłóceniem konkurencji. W praktyce każde wsparcie, które jest selektywne i które stanowi dla przedsiębiorcy korzyść ekonomiczną jednocześnie grozi zakłóceniem konkurencji poprzez wzmocnienie jego pozycji

w stosunku do potencjalnych lub faktycznych konkurentów. Jedynie wsparcie przedsiębiorcy działającego w warunkach monopolu nie spełnia tej przesłanki.

W odniesieniu do wpływu na wymianę handlową przesłankę tą należy rozumieć szeroko – obejmuje ona wszystkie aspekty wymiany gospodarczej, również te związane z międzynarodowym ruchem turystycznym. Wsparcie podmiotu gospodarczego z usług którego będą korzystał w wyniku udzielenego temu podmiotowi wsparcia, może wpłynąć na wymianę handlową (np.: przygraniczna turystyka lecznicza). Domniemuje się, że gdy wsparcie udzielane jest podmiotowi gospodarczemu działającemu na rynku, na którym występuje wymiana handlowa między Państwami Członkowskimi spełnia tą przesłankę. Ewentualnie jej wykluczenie może nastąpić jedynie w wyniku analizy konkretnego przypadku udzielenie wsparcia.

Jeżeli w wyniku analizy projektu okaże się, że jego dofinansowanie stanowi pomoc publiczną dla beneficjenta, wielkość dofinansowania oraz kwestia kosztów kwalifikowanych uzależnione będą od szczegółowych zapisów RPO WP.

Do współfinansowania nie kwalifikują się następujące kategorie wydatków związanych z zarządzaniem projektem:

- ↳ wydatki bieżące jednostki, np. wydatki na utrzymywanie i administrację strony internetowej, wydatki na zatrudnienie pracowników itp.,
- ↳ całkowite koszty zarządzania projektem, koszty ogólne (koszty związane z projektem, które nie mogą zostać bezpośrednio przyporządkowane do konkretnego produktu lub usługi), takie jak: opłaty czynszowe, koszty administracyjne, opłaty za energię, ogrzewanie, wodę, gaz itp.), koszty osobowe (związane z wynagrodzeniem pracownikom) nie związane bezpośrednio z realizacją projektu objętego wsparciem, lecz z bieżącą (stałą lub okresową) działalnością podmiotu,
- ↳ wydatki na usługi prawnicze, doradcze, podatkowe, reklamowe, ekspertyzy techniczne i finansowe nie związane bezpośrednio z realizacją projektu objętego wsparciem, lecz z bieżącą (stałą lub okresową) działalnością podmiotu,
- ↳ wydatki poniesione na wypełnienie formularza wniosku o dofinansowanie projektu, wydatki na wszelkie opłaty administracyjne, które mogą być odzyskane przez beneficjenta (nawet, jeśli faktycznie beneficjent zamierzał ich odzyskać),
- ↳ wydatki operacyjne projektów inwestycyjnych – wydatki poniesione w fazie eksploatacji inwestycji (np. do wydatków operacyjnych, które nie mogą być uznane za wydatki kwalifikowalne zlicza się wydatki poniesione na wynagrodzenia dla pracowników zatrudnionych w eksploatacyjnej fazie inwestycji, wydatki na produkty podlegające szybkiemu zużyciu, wydatki na części zamienne, energię i inne media oraz środki chemiczne do wykorzystania podczas fazy eksploatacyjnej inwestycji),
- ↳ wydatki związane z ruchem technologicznym instalacji.

Do współfinansowania nie kwalifikują się następujące kategorie wydatków związanych z działaniami promocyjnymi:

- ↳ Instrumenty i metody informacji i promocji niepodane z wytycznymi Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2013 dla beneficjentów w zakresie informacji i promocji.

Do współfinansowania nie kwalifikują się następujące kategorie wydatków związanych z naprawą sprzętu, eksploatacją:

- ↳ naprawy sprzętu wykorzystywanego w ramach projektu,
- ↳ wydatki poniesione na eksploatację
- ↳ wyłączeniem wydatków ponoszonych na eksploatację w ramach osi priorytetowej VIII Pomoc Techniczna RPO Wp.

Do współfinansowania nie kwalifikują się następujące kategorie wydatków związanych z przestrzeganiem Prawa Zamówień Publicznych (Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych Dz. U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1655):

- ↳ wszelkie wydatki poniesione w ramach projektu zrealizowanego z pominięciem lub naruszeniem PZP (jeżeli dotyczy),
- ↳ zamówienia niepodlegające kwocie obligującej beneficjenta do skorzystania PZP, wszelkie wydatki poniesione przez beneficjenta – przy wywołaniu wykonawcy dla usług, dostaw lub robót budowlanych w ramach realizowanego projektu – polegające na:
 - ↳ niewybraniu wykonawcy w oparciu o najbardziej korzystną ekonomicznie i jakościowo ofertę,

- ↳ nieprzeszczeganie przy wyborze wykonawcy i wydatkowaniu przez beneficjenta środków, prawa współfinansowego i krajowego m.in. w zakresie zapewnienia zasad przejrzystości, jawności i ochrony uczciwej konkurencji oraz równości szans wykonawców na rynku ofert,

- ↳ niedołożenie wszelkich starań w celu uniknięcia konfliktu interesów rozumianego jako brak bezstronności i obiektywności przy wyłonieniu przez beneficjenta wykonawcy do realizacji usług, dostaw lub robót budowlanych w ramach realizowanego projektu.

Do współfinansowania nie kwalifikują się wszelkie wydatki wyłączone przez IZ RPO Wp poprzez odpowiednie zapisy szczegółowe w następującej części podrozdziałka.

Za wydatek niekwalifikowalny uznawane będzie dodatkowe wynagrodzenie wypłacone przez beneficjenta wykonawcy dokumentacji niezbędnej do przygotowania projektu, uzależnione od wyboru projektu do dofinansowania w ramach RPO Wp.

Wydatki niekwalifikowalne związane z realizacją projektu ponosi beneficjent.

5. Wykaz wydatków kwalifikowanych i niekwalifikowanych dla poszczególnych osi, działań i schematów RPO WP

Poniżej przedstawiono wykaz wydatków kwalifikowanych i niekwalifikowanych dla poszczególnych osi, działań i schematów RPO WP. Nie jest to zamknięta lista wydatków, a jedynie wykaz najbardziej popularnych wydatków w ramach poszczególnych działań. W przypadku braku informacji o danym wydatku w poniższym wykazie, należy stosować zapisy poręcznika z części ogólnej, a w przypadku dalszych wątpliwości – skonsultować się z IZ RPO WP.

5.1. Oś priorytetowa 1. Konkurencyjna i innowacyjna gospodarka

5.1.1. Działanie 1.1. Wsparcie kapitałowe przedsiębiorczości

5.1.1.1. Schemat A - wsparcie kapitałowe funduszy

Wydatki kwalifikowane

– wydatki na wsparcie kapitałowe funduszy poręczonych i pożyczkowych (stażą się one kwalifikowane w momencie przekazania środków finansowych na wyodrębniony rachunek bankowy celem powiększenia lub wytworzenia przez instytucję prowadzącą dany fundusz kapitału przeznaczanego na wsparcie finansowe mikro, małych i średnich przedsiębiorstw) realizujących inwestycje na terenie administracyjnym województwa podkarpackiego.

Odnośnie utworzenia lub dokapitalizowania funduszy zwrotnych zgodnie z art. 78 ust. 6 Rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 z dnia 11 lipca 2006 „(...) podczas częściowego lub całkowitego zamknięcia programu operacyjnego wydatki kwalifikowane określa się jako sumę:

- a) (...) lub
 - b) wszelkich płatności na inwestycje w przedsiębiorstwa dokonanych z każdego z powyższych funduszy; lub
 - c) wszelkich udzielonych gwarancji, w tym kwot przeznaczonych na gwarancje przez fundusze gwarancyjne; i
 - d) kwalifikowanych kosztów zarządzania.
- Porozmówienie o kwalifikowaniu kosztów zarządzania.
- Porozmówienie o kwalifikowaniu kosztów zarządzania.
- Beneficjent (...).

– wydatki na pokrycie kosztów administracji i zarządzania funduszem pożyczkowym lub poręczonym w szczególności:

- 1) koszty osobowe (wynagrodzenia) wraz z obowiązkowymi składkami ZUS i PP pracowników zaangażowanych do bezpośredniej realizacji projektu (odpowiadających między innymi za: koordynację realizacji projektu, monitorowanie i sprawozdawczość

projektu, rozliczanie płatności, kosztów administracji i zarządzania). Premie, o ile zostały przewidziane w regulaminie danej instytucji, wprowadzono je do regulaminu instytucji oraz były wypłacane, co najmniej przez okres 6 miesięcy przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu. Wynagrodzenie za czas niezdolności do pracy wskutek choroby płatne przez pracodawcę.

Wydatki związane z kosztami osobowymi winny być należycie udokumentowane tj. Beneficjent zobowiązany jest do przedstawiania następujących dokumentów:

- umowy o pracę i opisu stanowiska, określających obowiązki w zakresie realizacji projektu,
- karty czasu pracy (powinny zawierać ilość godzin faktycznie pracodawanych przez danego pracownika w danym dniu z zaznaczeniem ilości godzin, które były wykonywane w ramach realizowanego projektu wraz z wykonywanymi czynnościami),
- listy płac (wraz z udokumentowaniem zapłaty wynagrodzenia),
- deklaracji ZUS, oświadczenie dotyczące zapłaty składek US za dany miesiąc (wraz z udokumentowaniem zapłaty),
- regulaminu pracy i/lub regulaminu wynagrodzenia pracownika; Beneficjent deklarujący wydatki poniesione na wynagrodzenia jako kwalifikowane powinien posiadać odpowiedni regulamin wynagrodzenia,
- umów i rachunków do umów, zezwala/o oszere (w przypadku umów zlecenia należy załączyć protokół odbioru wskazujący szczegółowy zakres wykonywanych czynności oraz liczbę godzin dotyczących realizacji danej umowy).

2) koszty podróży służbowych pracowników zaangażowanych do bezpośredniej realizacji projektu związane z celami projektu (podróż służbowe muszą być rozliczone zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2002 r. w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju (Dz.U.2002.236.1991 z późn. zm.) oraz Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2002 r. w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju (Dz.U.2002.236.1990 z późn. zm.)).

3) koszty obsługi księgowej, informatycznej, prawnej, administracyjnej funduszu świadczone przez podmioty zewnętrzne. W ramach projektu kwalifikowane może być praca faktycznie wykonana, bezpośrednio związana z realizowanym projektem; umowy o/wykonanie powinny zawierać stawki godzinową w której rozliczone zostaną godzinne faktycznie pracowane na rzecz projektu (wynagrodzenie w formie ryczałtu nie stanowi wydatku kwalifikowanego).

4) koszty powierzchni biurowej (niebędące do realizacji projektu, oparte na kosztach rzeczywistych, oszacowane zgodnie z przedstawioną przez Wnioskodawcę i zaakceptowaną przez IZ RPO WP tabelą metodologią wyliczenia wartości kosztów):

- koszty najmu, dzierżawy powierzchni biurowej,
- koszty sprzętu i ochrony pomieszczeń,
- koszty amortyzacji powierzchni użytkowej biura przeznaczanej na realizację projektu,
- opłaty za energię elektryczną, ciepłą, gaz, wodę, opłaty przesyłowe, opłaty za odprowadzanie ścieków,
- konserwacja s.d.,

Koszty należy skalkulować w stosunku do określonej powierzchni użytkowanej na potrzeby projektu i odnieść proporcjonalnie do całkowitej powierzchni użytkowej.

- 5) zakup środków trwałych,
- 6) wyposażenie biurowe nie stanowiące środka trwałego,
- 7) materiały biurowe i eksploatacyjne, np. tonery, tusze, atramenty do drukarek,
- 8) leasing finansowy środków trwałych,
- 9) rzeczywiste odpisy amortyzacyjne sprzętu wykorzystywanego bezpośrednio na potrzeby projektu,
- 10) koszty zabezpieczenia niniejszego wykonania zobowiązań wynikających z umowy o dofinansowanie,

11) zakup wartości niematerialnej i prawnej może zostać uznany za wydatek kwalifikowany, jeśli wartość ta:

- zostanie zakupiona od strony brzojnej na warunkach rynkowych, zgodnie z przepisami prawa,
- zostanie ujęta w ewidencji księgowej Beneficjenta,
- będzie wykorzystywana wyłącznie przez nabywcę do celów realizacji projektu z wyłączeniem sytuacji, w której nabycia się również prawa do udzielenia subwencji, oraz
- podlega amortyzacji zgodnie z przepisami o rachunkowości,

12) zakup usług telefonicznych i internetowych licznymi wskaznikiem zaangażowania etatowego na podstawie reżimnie opracowanej metodologii (koszty rozmów telefonicznych mogą być również rozliczone na podstawie kosztów rzeczywistych, nie pod warunkiem prowadzonego rejestru rozmów telefonicznych lub/ i bilingu):

- wydatki poniesione na zakup usług telefonicznych należy skalkulować według proporcjonalnego podziału kosztów połączeń z danego numeru telefonu względem osób korzystających z tego numeru telefonu w zależności od ich zaangażowania etatowego do projektu:

$$x = \frac{\text{koszty etatowy w procentach korzystających z danego nr telefonu}}{\text{ogólna ilość etatów zaangażowanych z danego nr telefonu}}$$

oraz oddzielnie dla abonamentu:

$$x = \frac{\text{koszty etatowy w procentach abonamentu}}{\text{ogólna ilość etatów obsługujących abonament}}$$

- koszty korzystania z Internetu, należy skalkulować według tzw.: współczynnika zaangażowania etatowego dla abonamentu za Internet, tj.:

$$x = \frac{\text{koszty etatowy w procentach dostępu do Internetu}}{\text{ogólna ilość etatów obsługujących dostęp do Internetu}}$$

13) zakup usług pocztowych i kurierskich (koszty faktycznie poniesione bezpośrednio związane z realizacją projektu),

14) koszty windykacji,

- 15) działania służące informacji o projekcie: kampania prasowa i medialna, opracowanie materiałów promocyjnych, broszur, tablica informacyjna,
- 16) koszty związane z otwarciem oraz prowadzeniem wyodrębnionych na rzecz projektu rachunków bankowych,
- 17) opłaty pobierane od dokonywanych transakcji finansowych, których dokonaniem jest niezbędne do realizacji projektów,

- 18) opłaty związane z lokowaniem woinych środków finansowego/pozyczkowego/poręczenia w bezpieczne instrumenty rynku finansowego,
- 19) koszty eksploatacji (w tym konserwacji, usług serwisowych, przeglądów) i napraw sprzętu biurowego wykorzystywanego w ramach realizowanego projektu.

W przypadku projektów realizowanych w ramach Działania 1.1 Schemat A w sytuacji, gdy data zakończenia realizacji projektu przypada na inny dzień niż ostatni dzień miesiąca, a wydatki dotyczą końcowego okresu realizacji projektu i zostają poniesione/refundowane już po dacie zakończenia realizacji wskazanej w umowie o dofinansowanie, to mogą one zostać uznane za kwalifikowalne, ale tylko do wysokości faktycznie poniesionych kosztów skalkulowanych do daty zakończenia realizacji projektu¹².

Powyższe rozwiązanie stosowane jest do wydatków, które pojawiają się w ostatnim kwartale końcowym okresie realizacji projektu i dotyczą kosztów za energię elektryczną, ciepłą, gazową, wodę, opłat teleinformatycznych, dostępu do usług internetowych etc., w których okres zapłaty jest pomnożony po określe ich dostarczenia/wykonania na przestrzeni jednego lub kilku miesięcy, kwartału lub półrocza.

Wydatki na pokrycie kosztów administracji i zarządzania funduszem pożyczkowym i poręczeniowym kwalifikują się do objęcia wsparciem zgodnie z zapisami pkt. 3.20 Podrozdziału o ile wykluczą z wyliczeń o dofinansowania projektu, (w wysokości nieprzekraczającej przegów procentowych, o których mowa w art. 43 (4) Rozporządzenia Komisji (WE) Nr 1828/2006)).

wydatki niekwalifikowane

- wydatki na pokrycie kosztów administracji i zarządzania funduszem pożyczkowym lub poręczeniowym przekraczające powyży wymienione w pkt. 3.20 Podrozdziału,
- wydatki związane z udzieleniem wsparcia w formie pożyczek lub poręczeń:

- dużym przedsiębiorcom,
- mikro, małym i średnim przedsiębiorcom realizującym inwestycje poza terenem administracyjnym województwa podkarpackiego,

- koszty prowizji i odsetek ponoszonych w ramach zobowiązań finansowych,

- koszty kar i grzywien, a także koszty procesów sądowych oraz koszty realizacji ewentualnych postanowień wydanych przez sąd,

- koszty kredytów, odsetek od zadłużenia,

- prowizje pobierane w ramach operacji wymiany walut,

- koszty podatku VAT, który może zostać odzyskany w oparciu o przepisy krajowe, tj. uskwę o podatku od towarów i usług z dnia 11 marca 2004 r. z późn. zm.,

- koszty zakupu lub leasingu środków transportu,

¹² Wartość wydatku wyliczana od początku okresu (np. początek miesiąca) do dnia zakończenia realizacji projektu wliczenie.

- ↳ koszty zakupu nieruchomości gruntowej niezabudowanej, gruntowej zabudowanej, budynkowej i lokalowej,
- ↳ koszty nabycia praw wieczystego użytkowania nieruchomości gruntowej niezabudowanej,
- ↳ koszty podatku, marży finansującego, odsetek od refinansowania kosztów, koszty ogólne, opłaty ubezpieczeniowe związane z leasingiem finansowym,
- ↳ koszty rat leasingowych wykuszających poza ramy czasowe kwalifikowalności wydatków,
- ↳ koszty napraw, remontów pomieszczeń, powierzchni,
- ↳ zasiłki i inne świadczenia:
 - ekwiwalent urlopowy,
 - zasiłki i inne świadczenia finansowane ze środków ZUS (np. zasiłek rehabilitacyjny, macierzyński, opiekuńczy, wyżywieniowy),
 - zasiłki finansowane z budżetu państwa (zasiłek pielęgnacyjny, zasiłek rodzinny),
 - zasiłek chorobowy,
- ↳ odpisy na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych, świadczenia finansowane z ZFŚS (np. wczasy „pod gruszą”, bonny żywnościowe, dopłaty do stołówki, itp.),
- ↳ odprawy emerytalno-rentowe,
- ↳ nagrody jubileuszowe,
- ↳ nagrody,
- ↳ składki na PFRON,
- ↳ koszty wynagrodzeń pracowników za pracę w godzinach nadliczbowych i nocnych,
- ↳ dotychczasowe wynagrodzenie roczne,
- ↳ podatek od nieruchomości,
- ↳ zakup usług świadczonych w formie ryczałtu,
- ↳ szkolenia.

5.1.1.2. Schemat B – Bezpośrednie dotacje inwestycyjne

I. Konkurs ogłoszony w 2013 roku

Projekty objęte zasadami pomocy do minimum na wydatki inwestycyjne

Wydatki kwalifikowane

- ↳ wydatki na nabycie nowych lub używanych środków trwałych na stałe zainstalowanych w projekcie i ściśle związanych z realizacją projektu pod warunkiem, że środki te będą związane w rejestr środków trwałych Beneficjenta oraz wydatki te będą traktowane jako wydatek inwestycyjny zgodnie z zasadami rachunkowości, o ile środek trwały nie jest:
 - 1) gruntem (nr 0 według Klasyfikacji Środków Trwałych);

- 2) budynkiem i lokalem, spółdzielczym własnościowym prawem do lokalu mieszkaniowego oraz spółdzielczym prawem do lokalu niemieszkaniowego (nr 1 według Klasyfikacji Środków Trwałych);
 - 3) środkiem transportu (nr 7 według Klasyfikacji Środków Trwałych);
 - 4) wyposażeniem, aparatem i sprzętem medycznym (nr 802 według Klasyfikacji Środków Trwałych);
 - 5) wyposażeniem technicznym dla prac biurowych (nr 803 według Klasyfikacji Środków Trwałych);
 - 6) narzędziem, przyrządem, ruchomością i wyposażeniem pozostałym (nr 808 według Klasyfikacji Środków Trwałych);
- w przypadku używanych środków trwałych, środek ten nie był współfinansowany z publicznych środków krajowych ani współfinansowany w okresie 7 lat poprzedzających datę dokonania zakupu danego środka trwałego przez Beneficjenta. Dokumentację wymagana w przypadku zakupu używanego środka trwałego reguluje zapis w punkcie 3.10.1 niniejszego podrozdziału.
- ↳ wydatki na nabycie wartości niematerialnych i prawnych poprzez nabycie licencji, pod warunkiem, że będą:
 - 1) wykorzystywane wyłącznie przez nabywcę;
 - 2) podlegać amortyzacji;
 - 3) nabyte od osoby trzeciej na warunkach rynkowych;
 - 4) stanowią majątek Beneficjenta, zostanie zachowany okres trwałości.
 - ↳ koszty podatku VAT, jeśli zgodnie z odrębnymi przepisami Beneficjentowi nie przysługuje prawo jego zwrotu lub odliczenia od należnego podatku od towarów i usług.

Wydatki niekwalifikowane stanowią wydatki niewyszczególnione w wydatkach kwalifikowanych w tym m. in.:

- ↳ wydatki wymienione w pkt. 4 niniejszego podrozdziału,
- ↳ wydatki związane z przygotowaniem dokumentacji aplikacyjnej tj. dokumentów stanowiących załączniki do wniosku o dofinansowanie m.in. biznesplan,
- ↳ wydatki na zakup usług doradczych i szkoleniowych lub koszty świadczenia usług doradczych oraz sędziów dla kadr zarządzających i pracowników przedsiębiorstw,
- ↳ wydatek poniesiony na zakup gruntu oraz wieczystego użytkowania,
- ↳ wydatki na nabycie robót i materiałów budowlanych związane z budową, rozbudową oraz remontem pomieszczeń obiektów budowlanych, budowli i lokali (w tym sece wodociągowe, kanalizacyjne, elektroenergetyczne, gazowe, telekomunikacyjne, drogi wewnętrzne),
- ↳ wydatki na zakup środków transportu,
- ↳ wydatki na leasing środków trwałych,
- ↳ koszty związane z przeprowadzeniem procedury dotyczącej udzielenia zamówienia,
- ↳ zakup materiałów biurowych i eksploatacyjnych,
- ↳ koszty uzyskania decyzji administracyjnych, opłaty administracyjne,
- ↳ koszty zarządzania projektem i koszty ogólne określone w pkt. 3.18 i 3.19 niniejszego podrozdziału,
- ↳ wydatki związane z bieżącą działalnością firmy (koszty ogólne),
- ↳ wydatki związane z bieżącymi naprawami maszyn/parku maszynowego,
- ↳ wydatek na środek trwały, który nie posiada właściwości technicznych niezbędnych do realizacji przedsięwzięcia objętego dofinansowaniem oraz nie spełnia obowiązujących norm i standardów,
- ↳ wydatki na zakup używanego sprzętu ICT,
- ↳ koszty osobowe - wynagrodzenia,

- operat szacunkowy,
- promocja projektu.

II. Pozostałe konkursy

Wydatki kwalifikowane

- zakup nieruchomości zabudowanej do 50% całkowitych wydatków kwalifikujących się do objęcia wsparciem,
- wydatki na nabycie robót i materiałów budowlanych związanych z budową, przebudową pomieszczeń obiektów budowlanych, budowli i kopali, pod warunkiem, że są niezbędne do prawidłowej realizacji i osiągnięcia celów projektu (w tym: ściek wododrogowe, kanalizacyjne, elektroenergetyczne, gazowe i telekomunikacyjne wykonywane w granicach działki, na której znajduje się obiekt budowlany). W wydatki są kosztami kwalifikowanymi do 70% całkowitych wydatków kwalifikujących się do objęcia wsparciem,
- wydatki na nabycie nowych lub używanych środków trwałych na stałe zainstalowanych w projekcie i ściśle związanych z realizacją projektu pod warunkiem, że środki te będą związane w rejestr środków trwałych Beneficjenta oraz wydatki te będą traktowane jako wydatki inwestycyjny zgodnie z zasadami rachunkowości,
 - w przypadku używanych środków trwałych, środek ten nie był współfinansowany z publicznych środków krajowych ani wojewódzkich w okresie 7 lat poprzedzających datę dokonania zakupu danego środka finansowanego przez Beneficjenta. Dokumentem potwierdzającym ten fakt może być oświadczenie sprzedawcy,
- wydatki związane ze spłatą rat kapitałowych z tytułu leasingu finansowego środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych do wysokości wartości początkowej środka trwałego z dnia zawarcia umowy leasingu,
- wydatki na zakup lub leasing środków transportu pod warunkiem, że środek transportu jest samodzielnym specjalistycznym (nr 743 według Klasyfikacji Środków Trwałych) lub jest przypadkiem gdy:
 - przedsiębiorca nie wykonuje działalności w zakresie usług transportowych (działalność transportowa nie jest jego działalnością główną - główną działalnością gospodarczą określa się na podstawie przeważającego, procentowego udziału poszczególnych rodzajów działalności (PKD) w ogólnej wartości przychodów ze sprzedaży w ostatnim roku obrotowym lub jeżeli nie jest możliwe zastosowanie tego miernika na podstawie udziału pracujących, wykonujących poszczególne rodzaje działalności, w ogólnej liczbie pracujących),
 - środek transportu jest niezbędny do realizacji projektu i stanowi integralną część projektu,
- wydatki na zakup lub leasing pozostałych środków transportu z wyłączeniem samochodów specjalistycznych (nr 743 KST) oraz pozostałego taboru bezszynowego (nr 76 KST), w przypadku gdy:
 - przedsiębiorca nie wykonuje działalności w zakresie usług transportowych (działalność transportowa nie jest jego działalnością główną - główną działalnością gospodarczą określa się na podstawie przeważającego, procentowego udziału poszczególnych rodzajów działalności (PKD) w ogólnej wartości przychodów ze sprzedaży w ostatnim roku obrotowym lub jeżeli nie jest możliwe zastosowanie tego miernika na podstawie udziału pracujących, wykonujących poszczególne rodzaje działalności, w ogólnej liczbie pracujących),
 - środek transportu jest niezbędny do realizacji projektu i stanowi integralną część projektu,

- wydatek na nabycie środka transportu nie jest jedynym lub głównym wydatkiem w projekcie.
Na potrzeby ustalenia ww. wielkości wartości środka transportu porównujemy do wartości całego projektu - wydatek jest główny, jeśli jego wartość przekracza 50 % wartości całego projektu.
- wydatki na nabycie wartości niematerialnych i prawnych poprzez nabycie patentów, licencji, know-how lub nieopatentowanej wiedzy technicznej, (pod warunkiem, że: będą wykazywane wyłączenie przezabywać, podlegają amortyzacji, będą nabyte od osoby trzeciej na warunkach rynkowych, będą stanowiący majątek Beneficjenta, zostaną zachowane przez Beneficjenta).
- koszty podatku VAT, jeśli zgodnie z odrębnymi przepisami Beneficjenta nie przysługuje prawo jego zwrotu lub odliczenia od należnego podatku od towarów i usług,
- wydatki na zakup nowego sprzętu ICT,
- wydatki na inwestycje z zakresu zarządzania jakością np. ISO 9001, 14001, CRM, ERP oraz inne,
- wydatki na wdrażanie wydajnych systemów zarządzania środowiskiem oraz wdrażanie i stosowanie technologii zapobiegania zanieczyszczeniu środowiska,
- wydatki na wdrażanie systemów zarządzania w celu spełnienia wymagań europejskich norm ISO, jeśli zgodność z wymaganiami normy ISO zostanie weryfikowana,
- wydatki na tworzenie i rozwijanie powiązań kooperacyjnych (m.in. wydatki związane z wspólnymi inwestycjami i udziałami w przedsiębiorstwach),
- prace związane z przygotowaniem nowej inwestycji oraz usług doradcze z nią związane. Usługi doradcze muszą być świadczone przez doradców zewnętrznych, nie mogą mieć charakteru ciągłego ani okresowego, jak również nie są związane ze zwykłymi wydatkami operacyjnymi (np. doradztwo podatkowe, regularne usługi prawnicze lub reklamowe, itp.).

Wydatki niekwalifikowane

- wydatki związane z bieżącą działalnością firmy (koszty ogólne),
- wydatki związane z bieżącymi pracami maszyn/parku maszynowego,
- wydatek na środek trwały, który nie posiada właściwości technicznych niezbędnych do realizacji przedsięwzięcia objętego dofinansowaniem oraz nie spełnia obowiązujących norm i standardów,
- transport zakupionych środków trwałych,
- wydatki poniesione na wykonanie robót dodatkowych,
- wydatek poniesiony na pokrycie kosztów robót ziemnych, w przypadku gdy zmiany polegają na rezygnacji z wykonania części robót objętych przedmiotem zamówienia, a w ich miejsce ktoś się wykonał innych robót budowlanych o wartości nie powodującej przekroczenia ceny oferty,
- opłaty za przyłączenie do sieci wodociągowych, kanalizacyjnych, elektroenergetycznych, gazowych i telekomunikacyjnych,
- wydatki na wdrażanie wydajnych systemów zarządzania środowiskiem oraz wdrażanie i stosowanie technologii zapobiegania zanieczyszczeniu środowiska (jako element uzupełniający projektów inwestycyjnych) dla przedsiębiorstw, dla których minęły okresy dostosowawcze w zakresie wdrożenia i zgodności z unijnymi dyrektywami,
- wydatki na zakup lub leasing środków transportu przez przedsiębiorców z sektora transportowego lub wykonujących działalność w zakresie drogowego transportu towarowego,
- wydatki na zakup lub leasing środków transportu, w przypadku gdy środek transportu jest jedynym bądź głównym wydatkiem w projekcie, z wyłączeniem samochodów specjalistycznych (nr 743 KST) oraz pozostałego taboru bezszynowego (nr 76 KST),

- koszty osobowe - wynagrodzenia,
- koszty związane z umową leasingu, a w szczególności: podatek, marża finansującego, odsetki od refinansowania kosztów, koszty ogólne, opłaty ubezpieczeniowe,
- szkolenia pracowników,
- zakup środków trwałych polegający na wymianie maszyn i urządzeń,
- remonty,
- operat szacunkowy,
- opłaty administracyjne związane z pracami budowlanymi,
- biznesplan,
- promocja projektu.

5.1.2. Działanie 1.2. Instytucje otoczenia biznesu

1. Projekty podlegające przepisom o regionalnej pomocy inwestycyjnej

Do wydatków kwalifikowanych w ramach projektu (nowej inwestycji) zalicza się wydatki poniesione na:

- 1) Nabywanie materiałów budowlanych związanych z adaptacją i modernizacją, nie wymagających pozwolenia na budowę lub zgłoszenia robót budowlanych, zgodnie z obowiązującą ustawą Prawo budowlane z dnia 7 lipca 1994 r. z późn. zm., pod warunkiem, że są niezbędne do prawidłowej realizacji i osiągnięcia celów projektu;
- 2) Nabywanie środków trwałych¹⁴ na stałe zamontowanych w projekcie i ściśle związanych z realizacją projektu (m.in. maszyny, urządzenia, narzędzia, przyrządów i aparatury, wyposażenia technicznego dla prac biurowych), pod warunkiem, że środki te będą wliczone w rejestr środków trwałych beneficjenta oraz wydatki te będą traktowane jako wydatki inwestycyjny zgodnie z zasadami rachunkowości;
- 3) Nabywanie wartości niematerialnych i prawnych związanych z transferem technologii m.in. poprzez nabycie patentów, licencji, know-how lub nieopatentowanej wiedzy technicznej, jeżeli spełniają łącznie następujące warunki:
 - a) będą wykorzystywane wyłącznie w ramach przedsiębiorstwa, które otrzymało pomoc,
 - b) będą podlegać amortyzacji zgodnie z przepisami o rachunkowości,
 - c) będą nabyte od osób trzecich na warunkach rynkowych, przy czym kupujący nie może sprawować kontroli nad sprzedawcą, a sprzedawca nad kupującym w rozumieniu art. 3 rozporządzenia Rady (WE) nr 139/2004 z dnia 20 stycznia 2004 r. w sprawie kontroli koncentracji przedsiębiorstw (rozporządzenie WE w sprawie kontroli łączenia przedsiębiorstw) (Dz. Urz. UE L 24 z 29.01.2004, str. 1; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 8, t. 3, str. 40),
 - d) będą stanowić aktywne beneficjenta pomocy co najmniej przez 3 lata, a w przypadku mikroprzedsiębiorcy, małego lub średniego przedsiębiorcy - co najmniej przez 2 lata.
- 4) Spółkę (tę kapitałową z tytułu leasingu finansowego środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych do wysokości wartości początkowej środka trwałego z dnia zawarcia umowy leasingu);
- 5) Opłaty związane z transportem, montażem lub instalacją środków trwałych nabytych w ramach projektu, z wyłączeniem własnego transportu, własnego montażu lub własnej instalacji z zastrzeżeniem, że usługa ta może zostać uznana za kwalifikowaną wyłącznie w przypadku, gdy zgodnie z przepisami o rachunkowości zwiększa wartość początkową środka trwałego ujętą w ewidencji środków trwałych beneficjenta;
- 6) Zakup przez podmioty będące mikroprzedsiębiorcami, małymi lub średnimi przedsiębiorcami usług doradczych niezbędnych dla prawidłowego przygotowania oraz realizacji i osiągnięcia celów projektu pod warunkiem, że świadczone są przez doradców zewnętrznych oraz nie mają charakteru ciągłego ani okresowego, ani nie są związane ze

¹⁴ Nowe inwestycje obejmują inwestycje w środki trwałe lub wartości niematerialne lub prawne związane z utworzeniem nowego przedsiębiorstwa, rozszerzeniem przedsiębiorstwa, dywersyfikacją działalności poprzez wprowadzenie nowych działalności produkcyjnych lub świadczenia usług, dotyczących przede wszystkim produkcji i usług, w tym w szczególności z 8 ust. 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 20 maja 2009 r. w sprawie udzielania pomocy na wdrażanie pomocpalnych inwestycji w ramach regionalnych programów operacyjnych.

¹⁵ Środki trwałe nabyte przez beneficjenta pomocy (nowe lub mikroprzedsiębiorstwa, małe lub średnie przedsiębiorstwa) były nowe (zgodnie z 5 ust. 5 rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 20 maja 2009 r. w sprawie udzielania pomocy na wdrażanie pomocpalnych inwestycji w ramach regionalnych programów operacyjnych).

zwyczajnymi wydatkami operacyjnymi, w szczególności rutynowymi usługami doradztwa podatkowego, regularnymi usługami prawniczymi lub reklamowymi¹⁵ oraz, zgodnie z przepisami o rachunkowości, zwiększają wartość początkową środków trwałych/ wartości niematerialnych i prawnych będących przedmiotem projektu;

7) Koszty podatku VAT, jeśli Beneficjentowi nie przysługują i nie będzie przysługiwać w okresie trwania projektu prawo do jego zwrotu lub odliczenia.

Katalog wydatków niekwalifikowanych dla projektów stowarzyszeń nauka, inwestycje

- 1) Wydatki wymienione w pkt. 4 niniejszego podrozdziału;
- 2) Wydatki związane z przygotowaniem dokumentacji aplikacyjnej tj. dokumentów stanowiących załączniki do wniosku o dotychczasowe m.in. biznesplan;
- 3) Wydatki na zakup usług doradczych i szkoleniowych lub koszty świadczenia usług doradczych oraz szkoleń dla kadry zarządzającej i pracowników przedsiębiorstwa w zakresie m.in.: zarządzania, identyfikacji potrzeb w zakresie kwalifikacji pracowników, organizacji pracy, zarządzania BHP, elastycznych form pracy, wdrażania technologii produkcyjnych przyjaznych środowisku, wykonywania w prowadzonej działalności technologicji informacyjnych i komunikacyjnych¹⁶;
- 4) Wydatek poniesiony na zakup gruntu;
- 5) Wydatek poniesiony na zakup nieruchomości zabudowanej;
- 6) Wydatki na nabycie robót i materiałów budowlanych związanych z budową, rozbudową, modernizacją obiektów budowlanych, budowli i lokali (w tym sieci wodociągowej, kanalizacyjnej, elektroenergetycznej, gazowej, telekomunikacyjnej, drogi wewnętrznej wykonanej w granicach działki na której znajdują się obiekty budowlane);
- 7) Remonty;
- 8) Wydatek na zakup oraz leasing środka transportu;
- 9) Wydatki związane z bieżącymi naprawami środków trwałych;
- 10) Koszty związane z umową leasingu, a w szczególności: podatek, marża finansującego, odsetki od refinansowania kosztów, koszty ogólne, opłaty ubezpieczeniowe;
- 11) Wkład niepieniężny;
- 12) Koszty związane z wydatkami wykonawcy (m.in. przygotowanie SIWZ, przeprowadzenie przetargów);
- 13) Szkolenia pracowników;
- 14) Promocja projektu;
- 15) Koszty uzyskania decyzji administracyjnych, opłaty administracyjne;
- 16) Koszty zarządzania projektem i koszty ogólne określone w pkt. 3.18 i 3.19 niniejszego podrozdziału;
- 17) Wydatek na obsługę instrumentów zabezpieczających realizację umowy o udzielenie wsparcia;
- 18) Wydatek na pokrycie kosztów związanych z otwarciem oraz prowadzeniem przez beneficjenta wyodrębnionego na potrzeby projektanta subkonta na rachunku bankowym lub odrębnego rachunku bankowego.

¹⁵ Zgodnie z § 9 pkt. 7-9 rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 20 maja 2005 r. w sprawie udzielenia pomocy na wykorzystanie potencjału instytucji oferowania biznesu w ramach regionalnych programów operacyjnych
¹⁶ Wydatki na urządzenia oraz szablony dla przedsiębiorców w tym zakresie jest przewidziane w Programie Operacyjnym Regionu Łódzki – priorytet VIII.

II. Projekty objęte zasadami pomocy de minimis.

Katalog wydatków kwalifikowanych, obejmujące:

- 1) Nabycie robót oraz materiałów budowlanych związanych z adaptacją i modernizacją, nie wymagającą pozwolenia na budowę lub zgłoszenia robót budowlanych zgodnie z obowiązującą ustawą Prawo Budowlane z dnia 7 lipca 1994 r. z późn. zm., pod warunkiem, że są niezbędne do prawidłowej realizacji i osiągnięcia celów projektu;
- 2) Wydatki na nabycie środków trwałych na stałe zainstalowanych w projekcie i ściśle związanych z realizacją projektu (m.in. maszyny, urządzenia, narzędzia, przyrządów i aparatów, wyposażenia technicznego dla prac biurowych), pod warunkiem, że środki te będą włączone w rejestr środków trwałych beneficjenta oraz wydatki te będą traktowane jako wydatek inwestycyjny zgodnie z zasadami rachunkowości;
- 3) Nabycie wartości niematerialnych i prawnych związanych z transferem technologii m.in. poprzez nabycie patentów, licencji, know-how lub nieopatentowanej wiedzy technicznej;
- 4) Wydatki na sfinansowanie rat kapitałowych z tytułu leasingu finansowego środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych do wysokości wartości początkowej środka trwałego z dnia zawarcia umowy leasingu;
- 5) Opłaty związane z transportem, montażem lub instalacją środków trwałych nabytych w ramach projektu, z wyłączeniem własnego transportu, własnego montażu lub własnej instalacji z zastrzeżeniem, że usługa ta może zostać uznana za kwalifikowaną wyłącznie w przypadku gdy zgodnie z przepisami o rachunkowości zwiększa wartość początkową środka trwałego ujęta w ewidencji środków trwałych beneficjenta;
- 6) Wydatki na wynajęcie pomieszczeń, sprzętu multimedialnego, nagłośnienia i wyposażenia niezbędnego do realizacji celów projektu, poniesione w okresie realizacji projektu;
- 7) Wydatki na materiały promocyjne/informacyjne/insturmeaty promocyjne: spoty telewizyjne i radiowe, plakaty, foldery, katalogi, materiały multimedialne, billboardy, plakaty, witryny/serwisy internetowe, strony www itp.;
- 8) Terminacja materiałów;
- 9) Wydatki związane z zakupem publikacji oraz zakupem usług związanych z opracowaniem materiałów na konferencje i seminaria itp.;
- 10) Wydatki na zakup/wynajęcie nośników reklamowych (zapisów promocyjnych); powierzeni reklamowych, czas antenowego, miejsce na witrynie/serwisie internetowym, powierzeni prasowych, linków sponsorowanych itp.;
- 11) Usługi cateringu dla uczestników konferencji i seminariów;
- 12) Koszty amortyzacji aktywów, zarówno środków trwałych jak i wartości niematerialnych i prawnych niezbędnych do realizacji projektu, zgodnie z pkt. 3.13 niniejszego podrozdziału;
- 13) Wydatki dotyczące świadczenia usług drogi elektronicznej – koszty nabycia praw do użytkowania domena internetowych, stworzenia portali, stron internetowych w części i zakresie odpowiedzialnym kosztom niezbędnym do świadczenia usług drogi elektronicznej i niezbędnych do realizacji celów projektu;
- 14) Zakup usług doradczych niezbędnych dla prawidłowego przygotowania oraz realizacji i osiągnięcia celów projektu pod warunkiem, że nie mają charakteru ciągłego ani okresowego, ani nie są związane ze zwykłymi wydatkami operacyjnymi, w szczególności rutynowymi usługami doradztwa podatkowego, regularnymi usługami prawniczymi lub reklamowymi;
- 15) Koszty podatku VAT, jeśli beneficjentowi nie przysługują i nie będzie przysługiwać w okresie trwania projektu prawo do jego zwrotu lub odliczenia;
- 16) Promocja projektu.

Katalog wydatków niekwalifikowanych:

- 1) Wydatki wymienione w pkt. 4 niniejszego podręcznika;
- 2) Wydatki związane z przygotowaniem dokumentacji edukacyjnej tj. dokumentów stanowiczych załączniki do wniosku o dofinansowanie m.in. biznesplan;
- 3) Wydatki na zakup usług doradczych i szkoleniowych lub koszty świadczenia usług doradczych oraz szkoleń dla kadry zarządzającej i pracowników przedsiębiorstw w zakresie m.in.: zarządzania, identyfikacji potrzeb w zakresie kwalifikacji pracowników, organizacji pracy, zarządzania BHP, ekologicznych form pracy, wdrażania technologii produkcyjnych przyżyciowych środków, wykorzystania w prowadzonej działalności technologii informacyjnych i komunikacyjnych¹⁷;
- 4) Wydatki poniesiony na zakup gruntu;
- 5) Wydatki poniesiony na zakup nieruchomości zabudowanej;
- 6) Wydatki na nabycie robót i materiałów budowlanych związane z budową, rozbudową, pomniejszeń obiektów budowlanych, budowli i lokali (w tym sieć wodociągowe, kanalizacyjne, elektroenergetyczne, gazowe, telekomunikacyjne, drogi wewnętrzne wykonane w granicach działki na której znajduje się obiekt budowlany);
- 7) Wydatki na zakup lub leasing środka transportu;
- 8) Wkład niepieniężny;
- 9) Koszty związane z umową leasingu, a w szczególności: podatek, marża finansującego, odsetki od refinansowania kosztów, koszty ogólne, opłaty ubezpieczeniowe;
- 10) Koszty związane z wynajmem wykonawcy (m.in. przygotowanie ŚWZ, przeprowadzenie przetargów);
- 11) Szkolenia pracowników;
- 12) Zakup materiałów biurowych i eksploatacyjnych;
- 13) Koszty zarządania decyzji administracyjnych, opłaty administracyjne;
- 14) Koszty uzyskania projektem i koszty ogólne określone w pkt. 3.18 i 3.19 niniejszego podręcznika.

5.1.3. Działanie 1.3. Regionalny system innowacji

I. Projekty badawczo-rozwojowe (dotyczy wniosków ubiegających się o dofinansowanie w trybie konkursowym)

Wydatki kwalifikowane

- Do współfinansowania kwalifikują się:
- ↳ koszty odpłatnego korzystania z gruntów,
 - ↳ odpisy amortyzacyjne od budynków lub budowli,
 - ↳ wydatki na nabycie, odpłatne korzystanie lub wytworzenie środków trwałych, wykorzystywanych wyłącznie w ramach projektu (w przypadku gdy środki trwale nie są wykorzystywane na potrzeby realizacji projektu przez całkowity okres ich użytkowania, wydatkiem kwalifikowanym mogą być tylko odpisy amortyzacyjne):
 - maszyn i urządzeń¹⁸,
 - aparatury.

¹⁷ Wydatki na doradztwo oraz szkolenia do przedsiębiorstwa w tym zakresie jest przewidziane w Programie Operacyjnym Kapitał Ludzki – priorytet VDI.

¹⁸ nie dotyczy wyposażenia technicznego dla prac biurowych.

- ↳ nabycie wartości niematerialnych i prawnych niezbędnych do realizacji projektu w postaci patentów, licencji, know-how lub nieopatentowanej wiedzy technicznej, jeżeli spełniają łączne następujące warunki:

- będą podlegać amortyzacji zgodnie z przepisami o rachunkowości;
- będą nabyte od osób trzecich na warunkach rynkowych, przy czym kupujący nie może sprawować nad sprzedawcą, a sprzedawca nad kupującym kontroli, o której mowa w art. 3 rozporządzenia Rady (WE) nr 139/2004 z dnia 20 stycznia 2004 r. w sprawie kontroli koncentracji przedsiębiorstw (rozporządzenie WE w sprawie kontroli łączenia przedsiębiorstw) (Dz. Urz. UE L 24 z 29.01.2004, str. 1; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 8, t. 3, str. 40);
- będą stanowiły aktywa przedsiębiorcy przez co najmniej 5 lat, a w przypadku mikroprzedsiębiorcy, małego lub średniego przedsiębiorcy przez co najmniej 3 lata,

UWAGA:

W przypadku, gdy aktywa wykorzystywane są także w innych celach niż realizacja projektu, kwalifikowalna jest tylko ta część odpisu amortyzacyjnego, która odpowiada proporcji wykorzystania aktywów w celu realizacji projektu.

Odpisy amortyzacyjne ustala się zgodnie z przepisami o rachunkowości.

Odpisy amortyzacyjne nie mogą zostać uznane za kwalifikowane, jeżeli dotyczą aktywów uprzednio sfinansowanych ze środków publicznych.

- ↳ bieżąca działalność bezpośrednio związana z realizacją badań:
 - umowy najmu powierzchni wykorzystywanych do badań¹⁹,
 - zakup usług telekomunikacyjnych, komunalnych, grzewczych, dostawy i przesyłu energii elektrycznej, wody i/lub gazu²⁰,
 - zakup materiałów i środków eksploatacyjnych²¹,
- ↳ zatrudnienie personelu projektu zgodnie z pkt. 3.18 niniejszego podręcznika, w zakresie w jakim są zatrudnieni przy projekcie, obejmujące wynagrodzenie brutto oraz składki obowiązkowe, w tym składki na ubezpieczenia społeczne:
 - pracowników badawczych,
 - pracowników technicznych,
 - pozostałych pracowników pomocniczych,

Wydatki przeznaczane na zatrudnienie pozostałych pracowników pomocniczych nie mogą być wyższe niż 3% wartości całkowitych wydatków kwalifikowanych projektu, liczone zgodnie z metodologią wyliczenia zawartą w punkcie 3.14 podręcznika.

Beneficjent planuje przeprowadzić badania o wartości 620 000 zł oraz pokryć wydatki na zatrudnienie pozostałych pracowników pomocniczych. Aby wyliczyć maksymalną wysokość w/w kosztu kwalifikowanego należy obliczyć:

$$A = 620\ 000\ \text{zł}$$

$$X = ?$$

$$X = 620\ 000\ \text{zł} / 0,97 = 639\ 175,26\ \text{zł}$$

Stąd wydatek kwalifikowany na sfinansowanie kosztów kwalifikowanych wyodróżnień pozostałych pracowników pomocniczych w tym projekcie może wynieść maksymalnie 19 175,25 zł (3% = 639 175,26 zł bez zaokrąglenia w górę).

¹⁹ zgodnie z pkt. 3.19 niniejszego podręcznika,

²⁰ t.j.w.

²¹ dotyczy wyłącznie materiałów i środków eksploatacyjnych materiału bezpodmiotowego zastawianego przy prowadzeniu prac naukowo-badawczych (np. próbki, odczynniki), nie zawierający i prowadzących prace biurowych.

UWAGA:

Wydatki związane z dodatkami, nagrodami, premiami mogą zostać uznane za kwalifikowalne proporcjonalnie do czasu i części etatu, w jakich pracownik wykonywał zadania związane z realizacją projektu.

Pracownik Beneficjenta może być zaangażowany do projektu na podstawie umowy cywilnoprawnej pod warunkiem, że praca na rzecz projektu jest rodzajowo różna od pracy, jaką wykonywana jest na podstawie umowy o pracę, czyli praca nie jest wykonywana na warunkach określonych w art. 22 § 1 Kodeksu pracy (Dz.U. 1974 nr 24 poz. 143).

W przypadku „zatrudnienia” pracownika na podstawie umowy cywilno-prawnej (tj. zawartej z osobą fizyczną nieprowadzącą działalności gospodarczej) za kwalifikowaną można uznać stawki wynagrodzenia obowiązujące u Beneficjenta za danej rodzaj pracy, a w przypadku gdy stawki obowiązują u Beneficjenta są wyższe od stawek rynkowych – stawki rynkowe.

W realizacji badań przez osoby trzecie wykonywanych na podstawie umowy zawartej na warunkach rynkowych²⁷.

Za kwalifikowane można uznać wydatki na usługi badawcze do wysokości odpowiadającej stawkom rynkowym za danego rodzaju usługę.

W koszty podatku VAT, jeśli zgodnie z odrębnymi przepisami Beneficjentowi nie przysługuje prawo jego zwrotu lub odliczenia od należnego podatku od towarów i usług.

Wydatki niekwalifikowane

Wszystkie pozostałe wydatki, niewymienione w rozdziale 5.1.3 pkt I, w tym roczne wyodróżnienie dodatkowe.

II. Pozostałe projekty (dotyczy wniosków ubiegających się o dofinansowanie w trybie konkursowym)

Wydatki kwalifikowane

- ↳ zakup nowej lub używanej (tylko MiSP) aparatury naukowo-badawczej, pod warunkiem, że aparatura:
 - będzie stanowiła środki trwałe i zostanie odpowiednio ujęta w ewidencji księgowej beneficjenta,
 - będzie trwała, związana z celami projektu, tzn. będzie wykorzystywana do prowadzenia prac/usług badawczo-rozwojowych na rzecz gospodarki, musi posiadać cechy wymagane dla eksploatacji projektu i spełniać odpowiednie normy techniczne.

Przez aparaturę naukowo-badawczą należy rozumieć zestawy urządzeń badawczych, pomiarowych lub laboratoryjnych o maksymalnym stopniu uniwersalności i wysokich parametrach technicznych (zazwyczaj wyższych o kilka rzędów dokładności pomiaru w stosunku do typowej aparatury stosowanej do celów produkcyjnych lub eksploatacyjnych). Do aparatury naukowo-badawczej nie zalicza się:

- sprzętu komputerowego,
- innych urządzeń niewykorzystywanych bezpośrednio do realizacji B+R.

²⁷ dotyczy usług badawczych świadczonych przez jednostki naukowe, spółki prawa handlowego, spółki cywilne oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

W przypadku używanej aparatury naukowo-badawczej kwalifikowane są wydatki na aparaturę, która nie była współfinansowana z publicznych środków krajowych ani wspólnotowych w okresie 7 lat poprzedzających datę dokonania zakupu środka trwałego przez beneficjenta. Dokumentem potwierdzającym ten fakt może być oświadczenie zbywcy.

Cena używanego środka trwałego nie może przekroczyć jego wartości rynkowej i nie może być wyższa od ceny podobnego, ale nowego sprzętu.

Cena nabycia środka trwałego może obejmować: cenę zakupu środka trwałego powiększoną o koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem go do użytku, np. koszty instalacji.

- ↳ wydatki na spłatę rat kapitałowych z tytułu leasingu finansowego aparatury naukowej, odczytanej do wysokości wartości początkowej środka trwałego z dnia zawarcia umowy leasingu,
- ↳ koszty podatku VAT, jeśli zgodnie z odrębnymi przepisami Beneficjentowi nie przysługuje prawo jego zwrotu lub odliczenia od należnego podatku od towarów i usług.

Wydatki niekwalifikowane

Wszystkie pozostałe wydatki, niewymienione w rozdziale 5.1.3 pkt II.

III. Projekty kluczowe (dotyczy wniosków ubiegających się o dofinansowanie w trybie indywidualnym)

W zakresie projektów, których wsparcie nosi znamiona pomocy publicznej, kwalifikowalność wydatków wynikać będzie z przepisów wiążących rozporządzeń Ministra Rozwoju Regionalnego.

Wydatki kwalifikowane

- ↳ wydatki na prace przygotowawcze, w tym:
 - ↳ przygotowanie niezbędnej dokumentacji projektowej i innych prac związanych z przygotowaniem nowej inwestycji – zgodnie z pkt. 3.1.1 niniejszego podrozdziału,
 - ↳ wydatki na nabycie prawa własności lub wieczystego użytkowania nieruchomości zabudowanej lub niezabudowanej zgodnie z pkt. 3.1.4 i 3.1.5 niniejszego podrozdziału,
 - ↳ opłaty finansowe, doradztwo i inne usługi związane z realizacją projektu – zgodnie z pkt. 3.1.0 niniejszego podrozdziału,
 - ↳ wydatki na nabycie robót i materiałów budowlanych związanych z budową, rozbudową, adaptacją, remontem, obiektów budowlanych, budowli i obiektów, pod warunkiem, że są niezbędne do prawidłowej realizacji i osiągnięcia celów projektu,
 - ↳ w przypadku wykonania obiektu budowlanego, który będzie wykorzystywany zarówno do realizacji projektu jak i w innej działalności Instytucji – wydatki na nabycie robót i materiałów budowlanych związanych z wykonaniem części wspólnych (np. korytarzy, szafki, stolówki, toalet, świetlicy, klatek schodowych, pokoi dla nauczycieli i osoby szkoleniowej), pokroju narząd), są kwalifikowane pod warunkiem właściwego uzasadnienia ich niezbędności i zasadności dla realizacji projektu. Elementy wspólne budynków są kwalifikowane zgodnie z proporcją przedstawiającą udział powierzonej wykorzystywanych na potrzeby projektu w całkowitej powierzchni budynku bez pomieszczeń wspólnych. Proporcję tę wylicza się następująco:
 - ↳ należy ustalić powierzchnię budynku wykorzystywaną tylko na potrzeby projektu,
 - ↳ należy ustalić powierzchnię pomieszczeń wspólnych budynku, wykorzystywaną jednocześnie na potrzeby projektu, jak i na potrzeby z nim niezwiązane,

- ↳ należy ustalić całkowitą powierzchnię budynku rozumianą jako suma powierzchni wszystkich pomieszczeń budynku (powierzchnia związana z projektem + powierzchnia niezwiązana z projektem + powierzchnia wspólna), od całkowitej powierzchni budynku należy odjąć powierzchnię pomieszczeń wspólnych,
- ↳ proporcję otrzymuje się poprzez odniesienie powierzchni budynku wykorzystywanej tylko na potrzeby projektu do całkowitej powierzchni budynku bez powierzchni pomieszczeń wspólnych.

500 m² - powierzchnia wykorzystywana na potrzeby projektu,

250 m² - powierzchnia wykorzystywana na części wspólne (np. komunikacja, toalety, pokój dla naukowców)

250 m² - powierzchnia niewykorzystywana na potrzeby projektu

1000 m² - całkowita suma powierzchni
1000 m² - 250 m² = 750 m² (całkowita powierzchnia lokalu bez pomieszczeń wspólnych)

500 : 750 = 0,6667 = 66,67%

Wartość 66,67% będzie stosowana do obliczenia wartości kosztów kwalifikowanych pomieszczeń wspólnych.

Jeżeli pomieszczenie będzie wykorzystywane zarówno na potrzeby projektu jak i na potrzeby z nim niezwiązane, a wydatki na nabycie robót i materiałów budowlanych związanych z wykonaniem pomieszczenia wyniosłyby 70.000 zł., to kwalifikowane w ramach projektu może być tylko:

70.000 zł x 66,67% = 46.200 zł

Wydatki na części wspólne w projekcie muszą być bezpośrednio związane z realizacją projektu i osiągnięciem zamierzonych celów.

- ↳ wydatki na zagospodarowanie terenów przy budynkach, w których będzie realizowany projekt, np. budowa parkingów, chodników oraz dróg dojazdowych pod warunkiem własnego uzasadnienia niezbędności i zasadności ich realizacji. Jeżeli w budynkach będzie prowadzona również działalność niezwiązana z realizacją projektu, powyższe wydatki na infrastrukturę są kwalifikowane częściowo zgodnie z zasadami obliczania dofinansowania części wspólnych, przedstawionych w poprzednim punkcie.
- ↳ 3.18 i 3.19 niniejszego podrozdziału oraz na sprawowanie funkcji inspektora nadzoru i/lub nadzoru autorskiego, konserwatorskiego, archeologicznego i geotechnicznego jeżeli ich konieczność zostanie wykazana na etapie składania wniosków maksymalnie do 3% wartości całkowitej projektu liczone zgodnie z metodologią wyliczania zawartą w punkcie 3.14 podrozdziału.

Beneficjent chce wybudować i wyposażać obiekt kubaturowy o wartości 520 000 zł. Chce również pokryć wydatki na sprawowanie funkcji inspektora nadzoru i wydatki na pokrycie kosztów osobowych pracowników zajmujących się realizacją projektu. Aby wyliczyć maksymalną wysokość kosztu kwalifikowanego za sprawowanie funkcji inspektora nadzoru oraz koszty osobowe pracownika realizującego projekt należy oszacować:

A = 620 000 zł

X = ?

X = 620 000 zł / 0,97 = 639 175,26 zł

Stąd wydatek kwalifikowany na sfinansowanie ww. kosztów w tym projekcie wynieść może maksymalnie 19 175,25 zł (3% * 639 175,26 zł bez zaokrąglenia w górę).

- ↳ wydatki na nabycie, instalację nowych środków trwałych na statek zaінstalowanych w projekcie i ścisłe związanych z realizacją projektu, w tym: maszyn, urządzeń, narzędzi, przyrządy i aparatura, wyposażenie laboratorium, infrastruktura techniczna.
- ↳ wydatki na zakup, wytworzenie lub modernizację aparatury badawczej zaliczanej do środków trwałych na statek zaінstalowanej w projekcie i ścisłe związanej z realizacją projektu.

- ↳ opłaty związane z transportem, montażem lub instalacją urządzeń nabytych w ramach projektu, z wyłączeniem własnego transportu, własnego montażu lub własnej instalacji z zastrzeżeniem, że usługi te może zostać uznana za kwalifikowaną wyłącznie w przypadku, gdy zgodnie z przepisami o rachunkowości zwiększą wartość początkową środka trwałego ujętą w ewidencji środków trwałych Wyżoszkodawcy.

- ↳ wydatki na spłatę rat kapitałowych z tytułu leasingu finansowego środków trwałych oraz wartość alternatywnych i prawnych do wysokości wartości początkowej środka trwałego z dnia zawarcia umowy leasingu,

- ↳ wydatki na nabycie wartości niematerialnych i prawnych związanych z transferem technologii poprzez nabycie patentów, licencji, know-how lub niespatentowanej wiedzy technicznej (pod warunkiem, że będą wykorzystywane wyłącznie przez nabywcę, podlegają amortyzacji zgodnie z przepisami o rachunkowości, będą nabyte od osoby trzeciej na warunkach rynkowych, będą stanowiły aktywa Beneficjenta pomocy przez co najmniej 5 lat, a w przypadku mikroprzedsiębiorcy, małego i średniego przedsiębiorcy - co najmniej przez 3 lata).

- ↳ koszty podatku VAT, jeśli zgodnie z odrębnymi przepisami Beneficjentowi nie przysługuje prawo jego zwrotu lub odliczenia od należnego podatku od towarów i usług.

- ↳ wydatki na zakup nowego sprzętu ICT związanego bezpośrednio z realizacją celu projektu,

- ↳ wydatki na stworzenie i rozwój portalu i strony www z wyłączeniem wykonawstwa własnego, stanowiące element uzupełniający projektu, tylko w przypadku kiedy dotyczą bezpośrednio projektu i mają na celu transfer technologii, wiedzy, efektów niematerialnych projektu i nie są związane z bieżącą działalnością Beneficjenta.

- ↳ wydatki na ochronę patentową i doradztwo w zakresie ochrony własności intelektualnej wraz z opłatami za pierwsze zgłoszenie patentowe będące bezpośrednim wynikiem realizowanego projektu,

- ↳ wydatki na certyfikację rezultatów projektu,

- ↳ wydatki w zakresie cross-finansingu nieprzekraczające 5% finansowania współfinansowanego danego projektu,

- ↳ Beneficjent realizuje projekt o całkowitej wartości wynoszącej 2 000 000 zł. Wydatki kwalifikowane wynoszą 1 500 000 zł i zostały objęte dofinansowaniem na poziomie 65%, stąd wartość dofinansowania wynosi 975 000,00 zł. Dofinansowanie z EFRR stanowi 85% wartości dofinansowania wydatków kwalifikowanych, a zatem 828 750,00 zł. 5% wartość finansowania współfinansowanego stanowi wartość 41 437,50 zł (5%*828 750,00 zł). Zatem, w ramach wydatków na szkolenie w zakresie eksploatacji urządzeń nabytych w ramach projektu, Beneficjent może wydać maksymalnie do 41 437,50 zł.

- ↳ wydatki związane z nabyciem publikacji, dostępem do baz danych i innych odpłatnych źródeł informacji niezbędnych do realizacji projektu,

- ↳ wydatki na wydawnictwa, opracowanie analiz i raportów związanych bezpośrednio z realizacją projektu, jeśli tak stanowi wniosek o dofinansowanie i wydatki te nie były współfinansowane z publicznych środków krajowych ani współfinansowanych w okresie 7 lat poprzedzających datę dokonania zakupu przez Beneficjenta. Dokumentem potwierdzającym ten fakt może być oświadczenie zbywcy, które Beneficjent składa wraz z wnioskiem o płatność.

- wydatki związane z współpracą z współpracownikami ośrodkami naukowymi i naukowcami, w tym koszty tłumaczeń (jako element uzupełniającej projekta).

Wydatki niekwalifikowane

- zgodnie z zapisami pkt. 4 niniejszego podrozdziału, z wyłączeniem wydatków na pokrycie kosztów zarządzania projektem i kosztów ogólnych na zasadach przewidzianych w katalogu wydatków kwalifikowanych w ramach niniejszego działania,
- remont, w tym remont dotyczący już istniejących części budynku,
- wydatki związane z bieżącą działalnością Beneficjenta,
- wydatki poniesiony na wykonanie robót dodatkowych,
- polegają na rezygnacji z wykonania części robót objętych przedmiotem zamówienia, a w ich miejsce bierze się wykonanie innych robót budowlanych nawet o wartości nie powodującej przekroczenia ceny oferty,
- opłaty za przyłączenie do sieci wodociągowej, kanalizacyjnych, elektroenergetycznych, gazowych i telekomunikacyjnych,
- wydatki na zakup środków transportu, z wyjątkiem środków transportu oznaczonych w Klasyfikacji Środków Transportu jako:
 - nr 760 – samoloty,
 - nr 762 – szybowce i motorowce,
 - nr 769 – symulatory lotu,
- wydatki na zakup używanych środków trwałych,
- wydatki na promocję projektu.

5.1.4. Działanie 1.4. Promocja gospodarcza i aktywizacja inwestycyjna regionu

5.1.4.1. Schemat A – Projekty inwestycyjne

Wydatki kwalifikowane

- do współfinansowania kwalifikują się wydatki na prace przygotowawcze poniesione na opracowanie następującej niezbędnej dokumentacji związanej z przygotowaniem projektu:
 - studium wykonalności,
 - dokumentacji technicznej,
 - oceny oddziaływania na środowisko,
 - map lub szkiców lokalnych sytuujących projekt,
 - dokumentacji przetargowej,
 - operatów szacunkowych,
- wydatki na nabycie praw własności lub wieczystego użytkownika nieruchomości niezabudowanej do wysokości 10% całkowitych kosztów kwalifikowanych projektu zgodnie z pkt. 3.12 niniejszego podrozdziału wraz z wydatkami bezpośrednio związanymi z nabyciem nieruchomości (opłaty notarialne),
- przygotowanie terenu pod budowę, w tym:
 - prace geodezyjne,
 - prace ziemne,
 - prace budowlano-montażowe.

- prace instalacyjne,
- prace rozbiórkowe,
- prace związane z zagospodarowaniem terenu,
- przebudowa oraz budowa sieci w szczególności: sieci wodociągowej, gazowej, ciepłowniczej, elektroenergetycznej, kanalizacji sanitarnej oraz deszczowej niezbędnej do kompleksowego uzbrojenia terenów inwestycyjnych,
- wydatki na sprawowanie funkcji Inspektora nadzoru i/lub nadzoru autorskiego, konserwatorskiego, archeologicznego i geotechnicznego,
- wydatki na nabycie robót, materiałów budowlanych, sprzętu oraz wyposażenia nieruchomości związane z funkcjonowaniem inwestycji,
- nieterminalnie związane z odbudową obiektów budowlanych, budowli i lokali, położonych na uzbrajonym terenie inwestycyjnym stonowiąca maksymalnie 10% całkowitych kosztów kwalifikowanych projektu, liczone w sposób analogiczny jak w przypadku nabycia prawa własności lub wieczystego użytkownika nieruchomości niezabudowanej.

- wydatki na przebudowę infrastruktury technicznej (kolidującej) z inwestycją,

- wydatki na prace wykończeniowe,

- wydatki na opłaty z tytułu zajęcia pasa drogowego (w trakcie okresu realizacji projektu), opłaty za usunięcie drzew lub krzewów, odszkodowania z tytułu przedwczesnego wyrębu drzewostanu, opłaty z tytułu użytkowania gruntów leśnych na cele nieleśne oraz rolnych na cele nierolnicze w okresie realizacji projektu, mogą być uznane za kwalifikowane, jeśli opłaty te są należne podmiotowi innemu niż beneficjent,
- wydatki na utworzenie nawierzchni drogi poza pasem prowadzonych robót mogą być uznane za kwalifikowane, jeśli obowiązkiem utworzenia nawierzchni drogi wynikają z uzwoleń na zajęcie pasa drogowego.

- opłaty z tytułu ustanowienia służebności przesyłu dotyczącego zgody na wejście w teren działek, przez które przebiegać będzie inwestycja oraz umowy użyczenia gruntu,
- wydatki na odszkodowania za zajęcie cudzej nieruchomości na czas prowadzenia robót budowlanych lub za utracenie zbioru,

- wydatki związane z uzyskaniem prawa dostępu do terenu budowy mogą być uznane za kwalifikowane, jeśli nie jest możliwy swobodny dostęp do terenu budowy z drogi publicznej,

- wydatki związane z robotami budowlanymi dotyczącymi dróg wojewódzkich, powiatowych i gminnych, wiejskich oraz mostów na nich, niezbędnych do zapewnienia dojazdu do terenów inwestycyjnych oraz infrastrukturą towarzyszącą jako element projektu z zakresu uzbrojenia terenów inwestycyjnych,

- wydatki na zakup i wdrożenie systemów pomiaru, monitoringu i obsługi sieci oraz zabezpieczenia obiektów będących przedmiotem projektu,

- wydatki na promocję projektu, tj. niezbędne wydatki na działania promocyjne i informacyjne zgodne z charakterem projektu, pod warunkiem, że w działaniach tych przekazywane są informacje o wsparciu finansowym pochodzącym z Unii Europejskiej.

Wydatki niekwalifikowane

- zgodnie z zapisami pkt. 4 niniejszego podrozdziału,
- uzbrojenie terenów przeznaczonych pod budowę budynków mieszkalniowych, przybudowa oraz budowa sieci w szczególności: sieci wodociągowej, gazowej, ciepłowniczej, elektroenergetycznej, telekomunikacyjnej, kanalizacji sanitarnej oraz deszczowej z przeznaczeniem dla mieszkańców,
- przebudowa oraz budowa sieci telekomunikacyjnej w ramach kompleksowego uzbrojenia terenów inwestycyjnych,
- wydatki poniesiony na wykonanie robót dodatkowych,
- wydatki poniesiony na pokrycie kosztów robót zamiennych, w przypadku gdy zmiany polegają na rezygnacji z wykonania części robót objętych przedmiotem zamówienia, a w

- ↳ ich miejsce zleca się wykonanie innych robót budowlanych nawet gdy ich wartość nie przekracza ceny oferty,
- ↳ opłaty za przyłączenie do sieci wodociągowej, kanalizacyjnych, elektroenergetycznych, gazowych i telekomunikacyjnych,
- ↳ wydatki związane z budową dróg przekraczające 70% całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu,
- ↳ wydatki związane z robotami budowlanymi dotyczącymi mostów przekraczające 50% dopuszczalnego limitu dla wydatków kwalifikowalnych dotyczących budowy dróg,
- ↳ wydatki poniesione na odrestaurowanie i odbudowę obiektów budowlanych, budowli, lokali położonych na uzdrowiskowym terenie inwestycyjnym stanowiące więcej niż 10% całkowitych kosztów kwalifikowalnych projektu,
- ↳ wydatki na zakup środków transportu,
- ↳ koszty zarządzenia projektem zgodnie z pkt. 3.16 niniejszego podrozdziału,
- ↳ koszty ogólne, zgodnie z pkt. 3.17 niniejszego podrozdziału,
- ↳ w przypadku poszerzenia terenów inwestycyjnych wydatki związane z doposażaniem dotychczasowego obszaru strefy, mające na celu powiązanie z nowym obszarem,
- ↳ wkład niepieniężny.

5.1.4.2. Schemat B - Projekty pozainwestycyjne

Wydatki kwalifikowane

- ↳ wydatki poniesione na instrumenty zabezpieczające realizację umowy o dofinansowanie, o ile ich poniesienie jest wymagane,
- ↳ koszty amortyzacji środków trwałych i/lub wartości niematerialnych i prawnych wykorzystywanych do realizacji projektu przez okres w którym są one niezbędne do realizacji projektu - zgodnie z pkt. 3.11 niniejszego podrozdziału, przy czym niekwalifikowana jest amortyzacja jednorazowa,
- ↳ wydatki na wynajem sprzętu i potrzeb projektu w okresie, w którym jest on niezbędny do jego realizacji,
- ↳ koszty transportu materiałów i sprzętu do obsługi projektu oraz materiałów będących przedmiotem ekspozycji,
- ↳ podrite służbowe i zakwaterowanie osób biorących udział w przedsięwzięciu będącym przedmiotem projektu do łącznej wysokości nie przekraczającej 30% całkowitych kosztów kwalifikowanych projektu (sposób obliczenia identyczny jak w przypadku zakupu gruntu); podrite służbowe muszą być rozliczane zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2002 r. w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju (Dz.U. 2002.236.1991 z późn. zm.) oraz Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 grudnia 2002 r. w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju (Dz.U. 2002.236.1980 z późn. zm.); w przypadku imprez targowo - wystawienniczych zakwaterowanie obejmuje okres nie dłuższy niż dwa dni przed rozpoczęciem i dwa dni po zakończeniu danej imprezy,
- ↳ zakup usług związanych z opracowaniem i wytworzeniem materiałów promocyjnych/instrumentów promocyjnych - dotyczy materiałów promujących ofertę wnioskodawcy i/lub województwo podkarpackie w okresie niezbędnym do realizacji projektu;

- ↳ wydatki na zakup/wynajem nośników reklamowych/kanałów promocyjnych: powierzeni reklamowych, czasu antenowego, miejsca na witrynie/serwisie internetowym, powierzeni prasowych, linków sponсоровanych, itp. - dotyczy materiałów promujących ofertę wnioskodawcy i/lub województwo podkarpackie w okresie niezbędnym do realizacji projektu;
- ↳ wydatki na zakup usług związanych z kolportażem i dystrybucją materiałów promocyjnych: rozoszczenie ulotek, rozklejanie plakatów, montowanie bilbordów, mailing, kolportaż bezopłatni, itp. - dotyczy materiałów promujących ofertę wnioskodawcy i/lub województwo podkarpackie w okresie niezbędnym do realizacji projektu;
- ↳ wydatki na zakup usług związanych z opracowaniem i/lub wykonaniem projektu artystycznego oraz opracowaniem i/lub wykonaniem projektu aranżacji siedziby targów, imprezy targowo - wystawienniczej lub innego przedsięwzięcia promocyjnego (w zależności od charakteru projektu);
- ↳ wydatki na wynajem powierzni targowo - wystawienniczej i/lub siedziby: targów, imprezy wystawienniczej lub innego przedsięwzięcia promocyjnego (w zależności od charakteru projektu),
- ↳ wydatki na wynajem elementów zabudowy: stoiska wystawowego i/lub siedziby: targów, imprezy wystawienniczej lub innego przedsięwzięcia promocyjnego (w zależności od charakteru projektu),
- ↳ wydatki na opracowanie katalogu targowego,
- ↳ wydatki na wpis do katalogu targowego,
- ↳ wydatki na zakup usług w zakresie obsługi technicznej stoiska/targów/imprezy wystawienniczych/innych imprez promocyjnych (w zależności od charakteru projektu),
- ↳ opłaty wizowe, koszty związane z odprawami celnymi oraz koszty ubezpieczeń (osób biorących udział w przedsięwzięciu będącym przedmiotem projektu oraz ekspozatów),
- ↳ wydatki na zakup biletów wstępu na imprezy targowo - wystawiennicze - wyłączenie dla osób biorących udział w misjach gospodarczych powiązanych ze zwiedzaniem targów/imprez wystawienniczych,
- ↳ opłaty rejestracyjne,
- ↳ wydatki na zakup usług tłumaczeń,
- ↳ wydatki na zakup usług polegających na obsłudze cateringowej - dotyczy tyków projektów; udział przedsiębiorców w misjach gospodarczych za granicą oraz „Realizacja kampanii promocyjnych województwa podkarpackiego”.
- ↳ wydatki na zakup usług zorganizowania misji gospodarczej.

Wydatki niekwalifikowane

- ↳ zgodnie z zapisami pkt. 4 niniejszego podrozdziału,
- ↳ koszty związane z zarządzaniem projektem i funkcjonowaniem biura projektowego,
- ↳ wydatki na zakup lub wytworzenie środków trwałych, oraz wartości niematerialnych i prawnych,
- ↳ koszty osobowe pracowników (wynagrodzenie oraz podrodne) zaangażowanych do realizacji projektu bez względu na formę zatrudnienia i rodzaj umowy (w tym umowy cywilno - prawne),
- ↳ zasiłki i inne świadczenia, w tym:
 - ↳ ekwiwalent urlopowy,
 - ↳ zasiłki i inne świadczenia finansowane ze środków ZUS (np. zasiłek rehabilitacyjny, macierzyński, opiekuńczy, wyrównawczy),
 - ↳ zasiłki finansowane z budżetu państwa (np. zasiłek pielęgnacyjny, zasiłek rodzinny),
 - ↳ zasiłek chorobowy.

- ↳ odpisy na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych (ZFSS), świadczenia finansowane z ZFSS (np. wczasy „pod gruszą”, bony żywnościowe, dopłaty do stołówek, itp.),
- ↳ odprawy emerytalno - rentowe,
- ↳ nagrody jubileuszowe,
- ↳ nagrody i premie uznaniowe,
- ↳ składki na PFRON.
- ↳ wydatki na przygotowanie dokumentacji aplikacyjnej projektu,
- ↳ wydatki na roboty i materiały budowlane,
- ↳ wydatki związane z otwarciem oraz prowadzeniem wyodrębnionego na rzecz projektu subkonta na rachunku bankowym Wnioskodawcy lub odrębnego rachunku bankowego, opłaty pobierane od dokonywanych transakcji finansowych (krajowych lub zagranicznych),
- ↳ wydatki na zakup gruntów i nieruchomości,
- ↳ wydatki na zakup usług doradczych (w tym prawnych, finansowych i technicznych) oraz księgowych,
- ↳ wydatki na zakup lub leasing środków transportu,
- ↳ wydatki na zakup domeny,
- ↳ wydatki na zakup miejsca na serwerze,
- ↳ wydatki związane z pozycjonowaniem serwisu/witryny internetowej,
- ↳ wydatki na przjazdy taksówką,
- ↳ koszty różnych telefonicznych.

5.2.Os priorytetowa 2. Infrastruktura techniczna

5.2.1. Działanie 2.1. Infrastruktura komunikacyjna

5.2.1.1. Schemat A - Drogi wojewódzkie, Schemat B - Drogi powiatowe, Schemat C - Drogi gminne

Wydatki kwalifikowane

- ↳ wydatki na prace przygotowawcze, w tym:
 - ↳ przygotowanie dokumentacji projektowej wraz z koniecznymi ekspertyzami, raportem oddziaływania na środowisko, itp.,
 - ↳ przygotowanie studium wykonalności,
 - ↳ zakup nieruchomości,
 - ↳ przygotowanie dokumentacji związanej z udzieleniem zamówienia publicznego.
- ↳ wydatki na prace związane z robotami budowlanymi dotyczącymi dróg i mostów wojewódzkich, powiatowych i gminnych oraz infrastruktury towarzyszącej, a także odpowiednio obszarów zurbanizowanych na drogach wojewódzkich, powiatowych i gminnych oraz infrastruktury towarzyszącej, w tym:
 - ↳ przygotowanie terenu, prac geodezyjnych,
 - ↳ prace ziemne,
 - ↳ prace budowlane,
 - ↳ prace montażowe,
 - ↳ nadzór sprawowany w imieniu inwestora w zakresie prawidłowości realizacji inwestycji,
- ↳ wydatki na zakup sprzętu i wyposażenia oraz instalacji,
- ↳ wydatki na promocję projektu.

Wydatki niekwalifikowane

- ↳ roboty budowlane i modernizacja sieci dróg wewnętrznych,
- ↳ wydatki na drogi gminne dojazdowe do gruntów rolnych, wydzielanych w ramach projektów scaleniowych²³,
- ↳ wydatki na drogi krajowe w miastach na prawach powiatu,
- ↳ zakup środków transportu oraz sprzętu na potrzeby eksploatacji i remontów dróg,
- ↳ wydatki poniesiony na wypełnienie formularza wniosku o dofinansowanie projektu, podatek VAT, który może zostać odzyskany w oparciu o przepisy krajowe tj. ustawę z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług,
- ↳ wydatki poniesiony na zakup środka trwałego, który był współfinansowany ze środków krajowych lub wspólnotowych w przedziale 7 lat poprzedzających datę zakupu środka trwałego przez beneficjenta.

²³ linia demarkacyjna pomiędzy Programami Operacyjnymi Polityki Spójności, Wspólnej Polityki Rolnej i Wspólnej Polityki Rybołówstwa.

- ↳ odsetki od zadłużenia, koszty kredytu.

W odniesieniu do projektów polegających na usuwaniu skutków powodzi, która miała miejsce w 2010 r., zastosowanie mają powyższe zapisy dotyczące wydatków kwalifikowalnych i niekwalifikowalnych właściwych dla działania 2.1, odpowiednio: **schemat A - Drogi wojewódzkie, schemat B - Drogi powiatowe, schemat C - Drogi gminne** w zakresie służącym odnowieniu, z uwzględnieniem współczesnych standardów, infrastruktury publicznej dobowej powodzi. Zakres rzeczowy projektu musi ograniczać się do tych elementów infrastruktury publicznej, w których wystąpiły straty spowodowane powodzią.

§ 2.1.7. Schemat D - Transport publiczny

Wydatki kwalifikowane

- ↳ wydatki na prace przygotowawcze, w tym:
 - ↳ przygotowanie dokumentacji projektowej wraz z koniecznymi ekspertyzami, raportem oddziaływania na środowisko, itp.,
 - ↳ przygotowanie Zintegrowanego Planu Rozwoju Transportu Publicznego,
 - ↳ przygotowanie studium wykonalności,
 - ↳ zakup nieruchomości,
 - ↳ przygotowanie dokumentacji związanej z udzieleniem zamówienia publicznego,
- ↳ wydatki na prace związane z robotami budowlanymi w zakresie transportu multimodalnego, w tym centrów logistycznych (projekty o wartości kosztów kwalifikowanych poniżej 20 mln zł), a także w zakresie transportu publicznego, w tym:
 - ↳ przygotowanie terenu, prac geodezyjnych,
 - ↳ prace ziemne,
 - ↳ prace budowlane,
 - ↳ prace montażowe,
 - ↳ nadzór sprawowany w imieniu inwestora w zakresie prawidłowości realizacji inwestycji,
- ↳ wydatki na zakup sprzętu i wyposażenia oraz instalacji w zakresie transportu multimodalnego, w tym centrów logistycznych - projekty o wartości kosztów kwalifikowanych poniżej 20 mln PLN, a także w zakresie wyposażenia (w tym zakup taboru) dla transportu publicznego,
- ↳ wydatki na modernizację taboru transportu publicznego, w tym w zakresie zastosowania alternatywnych źródeł zasilania,
- ↳ wydatki na promocję projektu.

Wydatki niekwalifikowane

- ↳ wydatki na roboty budowlane i/lub zakup wyposażenia w centrach logistycznych - projekty o wartości kosztów kwalifikowanych powyżej 20 mln PLN,
- ↳ wydatki na zakup środków transportu nie posiadających świadectwa/certyfikatu dopuszczenia określonego typu pojazdu do eksploatacji na terenie Polski,
- ↳ wydatki na zakup środków transportu nie spełniających europejskich norm dotyczących komunikacji zbiorowej,
- ↳ wydatki na zakup środków transportu nie spełniających norm europejskich dotyczących przewozu osób niepełnosprawnych,
- ↳ wydatki na roboty budowlane i modernizację punktów działalności usługowo-gospodarczej otwartych na linie podmioty w obszarze zajezdni autobusowych i tramwajowych,

- ↳ wydatek poniesiony na wypełnienie formularza wniosku o dofinansowanie projektu,
- ↳ podatek VAT, który może zostać odzyskany w oparciu o przepisy krajowe tj. ustawę z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług,
- ↳ wydatek poniesiony na zakup środka trwałego, który był współfinansowany ze środków krajowych lub wspólnotowych w przedmiotu 7 lat poprzedzających datę zakupu środka trwałego przez beneficjenta,
- ↳ odsetki od zadłużenia, koszty kredytu,
- ↳ wydatki na zakup sprzętu i wyposażenia ruchomego, nie stonowionych środków trwałych.

§ 2.1.3. Schemat E - Infrastruktura kolejowa

Wydatki kwalifikowane

- ↳ wydatki na prace przygotowawcze, w tym:
 - ↳ przygotowanie dokumentacji projektowej wraz z koniecznymi ekspertyzami, raportem oddziaływania na środowisko, itp.,
 - ↳ przygotowanie studium wykonalności,
 - ↳ zakup nieruchomości,
 - ↳ przygotowanie dokumentacji związanej z udzieleniem zamówienia publicznego,
- ↳ wydatki na prace związane z robotami budowlanymi, w tym:
 - ↳ przygotowanie terenu, prac geodezyjnych,
 - ↳ prace ziemne,
 - ↳ prace budowlane,
 - ↳ prace montażowe,
 - ↳ nadzór sprawowany w imieniu inwestora w zakresie prawidłowości realizacji inwestycji,
- ↳ wydatki na zakup sprzętu i wyposażenia oraz instalacji, w szczególności wydatki na zakup taboru dla połączeń regionalnych i/lub roboty budowlane dot. regionalnej sieci kolejowej, w tym przyczyniający się do tworzenia systemu regionalnych połączeń kolejowych, z wyjątkami przesiedkowymi,
- ↳ wydatki na promocję projektu.

Wydatki niekwalifikowane

- ↳ wydatki na zakup środków transportu z wyłączeniem szynobusów i Elektrycznych Zespołów Trakcyjnych (EZT),
- ↳ wydatki na zakup środków transportu nie posiadających świadectwa/certyfikatu dopuszczenia określonego typu pojazdu kolejowego do eksploatacji na terenie Polski,
- ↳ wydatki na zakup środków transportu nie spełniających europejskich norm dotyczących taboru kolejowego,
- ↳ wydatki na zakup środków transportu nie spełniających przez tabory normy europejskiej dotyczącej przewozu osób niepełnosprawnych,
- ↳ wydatek poniesiony na wypełnienie formularza wniosku o dofinansowanie projektu,
- ↳ podatek VAT, który może zostać odzyskany w oparciu o przepisy krajowe tj. ustawę z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług,
- ↳ wydatek poniesiony na zakup środka trwałego, który był współfinansowany ze środków krajowych lub wspólnotowych w przedmiotu 7 lat poprzedzających datę zakupu środka trwałego przez beneficjenta,

- ↳ odsetki od zadłużenia, koszty kredytu,
- ↳ wydatki na zakup sprzętu i wyposażenia ruchomego, nie stanowiących środków trwałych.

5.2.1.4. Schemat F - Infrastruktura lotniska Rzeszów-Jasionka

Wydatki kwalifikowane

- ↳ wydatki na prace przygotowawcze, w tym:
 - ↳ przygotowanie dokumentacji projektowej wraz z koniecznymi ekspertyzami, raportem oddziaływania na środowisko, itp.,
 - ↳ przygotowanie studium wykonalności,
 - ↳ zakup nieruchomości,
 - ↳ przygotowanie dokumentacji związanej z udzieleniem zamówienia publicznego, wydatki na prace związane z robotami budowlanymi w zakresie portu lotniczego Rzeszów-Jasionka (projekty inne niż realizowane w ramach PO Infrastruktura i Środowisko), w tym:
 - ↳ przygotowanie terenu, prac geodezyjnych,
 - ↳ prace ziemne,
 - ↳ prace budowlane,
 - ↳ prace montażowe,
 - ↳ nadzór sprawowany w imieniu inwestora w zakresie prawidłowości realizacji inwestycji,
- ↳ wydatki na zakup sprzętu i wyposażenia oraz instalacji w zakresie portu lotniczego Rzeszów-Jasionka (projekty inne niż realizowane w ramach PO Infrastruktura i Środowisko),
- ↳ wydatki na promocję projektu.

Wydatki niekwalifikowane

- ↳ wydatki na roboty budowlane i/lub zakup wyposażenia w zakresie portów lotniczych innych niż dotyczące portu lotniczego Rzeszów-Jasionka,
- ↳ zakup środków transportu - nie związanych bezpośrednio z zabezpieczeniem obsługi ruchu lotniczego,
- ↳ wydatki poniesiony na wypełnienie formularza wniosku o dofinansowanie projektu, podatek VAT, który może zostać odjęty w oparciu o przepisy krajowe tj. ustawę z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług,
- ↳ wydatki poniesiony na zakup środka trwałego, który był współfinansowany ze środków krajowych lub wspólnotowych w przedziale 7 lat poprzedzających datę zakupu środka trwałego przez beneficjenta,
- ↳ odsetki od zadłużenia, koszty kredytu,
- ↳ wydatki na zakup sprzętu i wyposażenia ruchomego, nie stanowiących środków trwałych.

5.2.2. Działanie 2.2. Infrastruktura energetyczna

Wydatki kwalifikowane

- ↳ wydatki na prace przygotowawcze, w tym:

- ↳ przygotowanie dokumentacji projektowej wraz z koniecznymi ekspertyzami, raportem oddziaływania na środowisko, itp.,
- ↳ przygotowanie studium wykonalności,
- ↳ zakup nieruchomości,
- ↳ przygotowanie dokumentacji związanej z udzieleniem zamówienia publicznego, wydatki na prace związane z robotami budowlanymi, w tym:
 - ↳ przygotowanie terenu, prac geodezyjnych,
 - ↳ prace ziemne,
 - ↳ prace budowlane,
 - ↳ prace montażowe,
 - ↳ nadzór sprawowany w imieniu inwestora w zakresie prawidłowości realizacji inwestycji,

w szczególności:

- ↳ wydatki na roboty budowlane i/lub wyposażenie w zakresie przedsięwzięć dotyczących odnawialnych źródeł energii - projekty o wartości kosztów kwalifikowanych powyżej 0,5 mln PLN i wartości całkowitych wydatków niezbędnych do realizacji projektu poniżej 20 mln PLN, przy czym:
 - dla projektów realizowanych na obszarach objętych interwencją PROW, dla których wnioskodawcą jest gmina
 - minimalna wartość dofinansowania wynosić będzie powyżej 3 mln PLN,
 - minimalna wartość dofinansowania wynosić będzie poniżej 3 mln PLN, tylko w przypadku gdy gmina nie może już korzystać ze wsparcia z PROW [np. gdy z PROW otrzymała wsparcie na 2,5 mln PLN, a kolejny projekt ma wartość przekraczającą pozostałą kwotę możliwą do wykorzystania w PROW].
- dla inwestycji w zakresie wytworzenia energii elektrycznej z biomasy lub biogazu oraz w zakresie budowy lub rozbudowy małych elektrowni wodnych, - maksymalna wartość całkowitych wydatków niezbędnych do realizacji projektu wynosić będzie poniżej 10 mln PLN,
- ↳ wydatki na roboty budowlane i/lub wyposażenie w zakresie przedsięwzięć dotyczących infrastruktury przesyłu energii elektrycznej lub przesyłu energii cieplnej - projekty o wartości całkowitych wydatków niezbędnych do realizacji projektu poniżej 20 mln PLN,
- ↳ wydatki na budowę systemów dystrybucji gazu ziemnego na terenach niezgazyfikowanych oraz modernizacja istniejących sieci dystrybucji - projekty o wartości kosztów kwalifikowanych poniżej 8 mln PLN,
- ↳ wydatki na roboty budowlane i/lub wyposażenie w zakresie przedsięwzięć dotyczących wytworzenia energii elektrycznej lub ciepła, w tym w skojarzeniu - projekty o wartości całkowitych wydatków niezbędnych do realizacji projektu poniżej 10 mln PLN,
- ↳ wydatki na kompleksową termomodernizację obiektów użyteczności publicznej oraz zmiana źródeł wytworzenia energii w celu ograniczenia tzw. "niskiej emisji" - projekty o wartości całkowitych wydatków niezbędnych do realizacji projektu poniżej 10 mln PLN,
- ↳ modernizacja obiektów spalania paliw z wyjątkiem zakresu wymienionego w załączniku XII do Traktatu o przystąpieniu Rzeczypospolitej Polskiej do UE,
- ↳ wydatki na zakup sprzętu i wyposażenia oraz instalacji,
- ↳ wydatki na promocję projektu.

Wydatki inkwalifikowane

- wydatki na roboty budowlane i/lub wyposazenie w zakresie przedsiwziac dotyzacych odnawialnych zrodel energii - projekty o wartosci kosztow kwalifikowanych wynoszacych 0,5 mln PLN i ponizej 0,5 mln PLN oraz projekty o wartosci calkowitych wydatkow niezbednych do realizacji projektu wynoszacych 20 mln PLN i powyzej 20 mln PLN,
- wydatki zwiazane z uruchomieniem i prowadzeniem plantacji roslin sluzacych do produkcji biomas i biopaliw,
- wydatki na dotowanie produkcji energii elektrycznej pochodzacej z konwencjonalnych zrodel energii tj. paliw kopalnych (wegiel kamienny i brunatny, ropa naftowa),
- wydatki na roboty budowlane i/lub wyposazenie w zakresie przedsiwziac dotyczacych wytworzenia energii elektrycznej lub ciepla, w tym w skalarzeniu - projekty o wartosci kosztow kwalifikowanych wynoszacych 10 mln PLN i powyzej 10 mln PLN,
- wydatki na budowe ciepłowni wykorzystujacych konwencjonalne zrodla energii tj. paliwa kopalne (wegiel kamienny i brunatny, ropa naftowa),
- wydatki na roboty budowlane i/lub wyposazenie w zakresie przedsiwziac dotyczacych infrastruktury przesyłu energii elektrycznej lub przesyłu energii cieplnej - projekty o wartosci calkowitych wydatkow niezbednych do realizacji projektu wynoszacych 20 mln PLN i powyzej 20 mln PLN,
- wydatki na budowe systemow dystrybucji gazu ziemnego na terenach nieosyfkowanych oraz modernizacja istniejacych sieci dystrybucji - projekty o wartosci kosztow kwalifikowanych wynoszacych 8 mln PLN i powyzej 8 mln PLN,
- wydatki w ramach projektu realizowane w budynkach mieszkalnych,
- wydatki na kompleksowa termomodernizacje obiektow uzytecznosci publicznej oraz zmiana zrodel wytworzenia energii w celu ograniczenia tzw. niskiej emisji - projekty o wartosci calkowitych wydatkow niezbednych do realizacji projektu wynoszacych 10 mln PLN i powyzej 10 mln PLN,
- wydatki na podlaczanie odbiorow uslug do sieci dystrybucji ciepla, gazu ziemnego, dystrybucji energii elektrycznej,
- wydatek poniesiony na wyplenienie formularza wniosku o dofinansowanie projektu, podatek VAT, który moze zostac odzyskany w oparciu o przepisy krajowe tj. ustawę z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarow i uslug,
- wydatek poniesiony na zakup srodka trwałego, który byl wspolfinansowany ze srodkow krajowych lub wspolobrotowych w przedziale 7 lat porzeczajacych datę zakupu srodka trwałego przez beneficjenta,
- odsetki od zadluzenia, koszty kredytu,
- wydatki na zakup sprzetu i wyposazenia ruchomego, nie stanowzacych srodkow trwalych.

W odniesieniu do projektow polegajacych na usuwaniu skutkow powodzi, która miała miejsce w 2010 r., zastosowanie mają powyższe zapisy dotyczace wydatkow kwalifikowanych i niekwalifikowanych wieslowanych dla dzialania 2.2 Infrastruktura energetyczna w zakresie skutecznym odnowzeniu, z uwzględnieniem wspolczesnych standardow, infrastruktury publicznej dotknietej powodzią. Zakres rzeczowy projektu musi ograniczac się do tych elementow infrastruktury publicznej, w których wystapily straty spowodowane powodzią.

5.3.05 priorytetowa 3. Spoleczenstwo informacyjne

Wydatki kwalifikowane

- wydatki na e-uslugi publiczne o wymiarze regionalnym i lokalnym (w tym e-zdrowie, e-edukacja),
 - wydatki na e-uslugi w administracji publicznej - m.in. elektroniczny obieg dokumentow, podpis elektroniczny,
 - wydatki na aktywnosci zwiazane z przeprowadzeniem inwestycyjnej zasobow sprzetowych i systemowych beneficjenta,
 - wydatki na budowe i wzrozenie platform elektronicznych na poziomie regionalnym i/lub lokalnym,
 - wydatki zwiazane z tworzeniem geograficznych Systemow Informacji Przestrzennej dla poziomu regionalnego i lokalnego,
 - wydatki na budowe i/lub rozbudowe lokalnych i regionalnych sieci szerokopasmowych wspoldzielacych z siecia szerokopasmowa na poziomie regionalnym i/lub krajowym,
 - wydatki na zakup sprzetu, oprogramowania i urzadzac peryferyjnych będacych nierozdzielna czesc szerszego projektu zwiazanego ze spoleczestwem informacyjnym, wydatki na zabezpieczenie bezpieczenstwa przesyłania i przechowywania danych,
 - wydatki na zakup: np. abonament za dzierzawe łącz internetowych²⁴,
 - wydatki na podlaczanie do sieci odbiorow uslug objetych projektem²⁵,
 - wydatki zwiazane z prowadzeniem kont poczty internetowej, serwerow, rejestracja i utrzymaniem domen, zlozeniem prowadzenia serwisu www²⁶,
 - wydatki na zakup wyposazenia nierozdzielnie zwiazanego z funkcjonowaniem projektu np. klimatyzatory serwerowni, wyposazenie telecentrow,
- Przez wyposazenie nierozdzielnie zwiazane z funkcjonowaniem projektu nalezy uznać urzadzania i srodki ruchome umozliwiajace normalna prace zakladowych w projekcie produktow, bez aktywnych produktow, te nie nalezy uznać poprawnie lub set ulogowy zniszczenia (np. brak aktualizacji w serwerowni spowodowalby przegrzanie serwerow lub brak systemow zasilania energi (UPS) moze spowodowac spalanie komputerow w pełnowi lub utrate danych).
- wydatki na dzialania z zakresu tworzenia punktow dostepu do informacji (np. turystyczne i kulturalne) w polaczeniu z tworzeniem PJP-ów),
 - wydatki na opracowanie koncepcji i stworzenie stron www, portali, jezeli jest to nierozdzielna czesc szerszego projektu zwiazanego ze spoleczestwem informacyjnym,
 - wydatki zwiazane z aktualizacja, konwersja, digitalizacja i tworzeniem danych cyfrowych,
 - wydatki zwiazane z tworzeniem dedykowanego oprogramowania,

Oprogramowanie dedykowane powstaje w oparciu o indywidualne potrzeby klienta zgodnie z modelem funkcjonowania jego instytucji. Przykladem moze byc system ewidencji Osob w Gminie, baza danych aktywnosci turystycznych na terenie gminy wraz z mozliwoscia planowania podrzy on-line itp.

²⁴ Wydatek moze zostac uznany za kwalifikowany w sytuacji, gdy bedzie niezbedny dla zrealizowania projektu oraz poniesiony bedzie wydatkiem w okresie jego realizacji w ramach licy inwestycyjnej. Poszczególne koszty kwalifikowane nalezy uznać za niekwalifikowane.

²⁵ Ww.
²⁶ Ww.

Ponieważ standardowy proces budowy oprogramowania edukacyjnego jest skomplikowany, kwalifikowane są wszystkie koszty związane z jego tworzeniem:

- ↳ wydatki związane z rozpoznanieniem potrzeb – określeniem celu, obszarów krytycznych, identyfikacją procesów i sposobach funkcjonalną tworzonego oprogramowania (np. wywiady z przyszłymi użytkownikami),
- ↳ wydatki związane z projektem technicznym i funkcjonalnym – szczegółową specyfikacją realizowanych funkcji, ról występujących w systemie, przypisaniem zadań, diagramów przepływu danych, projektem funkcjonalnym i technicznym rozwiązaniem,
- ↳ wydatki związane z uruchomieniem – budowę przepływu rozwiązania, zawierającego sformułowane podstawowych funkcji w ograniczonym zakresie,
- ↳ wydatki związane z implementacją kodową systemu,
- ↳ wydatki związane z wyrobieniem i odsianiem do eksploatacji.

Nie są kwalifikowane wydatki związane ze szkoleniami w zakresie obsługi oprogramowania, ponieważ w os. priorytetowej 3 nie przewidziano finansowania kryzysowego.

- ↳ wydatki na prace przygotowawcze, w tym:
 - ↳ przygotowanie dokumentacji projektowej wraz z koniecznymi ekspertyzami, raportem oddziaływania na środowisko, itp.,
 - ↳ przygotowanie studium wykonalności,
 - ↳ zakup nieruchomości,
 - ↳ przygotowanie dokumentacji związanej z udzieleniem zamówienia publicznego.
- ↳ wydatki na prace związane z robotami budowlanymi, w tym:
 - ↳ przygotowanie terenu, prac geodezyjnych,
 - ↳ prace ziemne,
 - ↳ prace budowlane,
 - ↳ prace montażowe,
 - ↳ naczw sprawowany w imieniu inwestora w zakresie prawidłowości realizacji inwestycji,
- ↳ wydatki na promocię projektu.

Wydatki niekwalifikowane

- ↳ wydatki na utrzymanie dotychczasowej infrastruktury,
- ↳ wydatki związane z wyposażeniem sali dydaktycznych w komputery w Instytutach Oświatowych,
- ↳ wydatki na opracowanie koncepcji i stworzenie stron www, portalu, jeżeli nie jest to jeden z elementów większego projektu,
- ↳ wydatki na rozbudowę, unowocześnienie, promocję i informację o dotychczas istniejącym portalu oraz na jego utrzymanie,
- ↳ szkolenie beneficjentów,
- ↳ wydatek poniesiony na wypełnienie formularza wniosku o dofinansowanie projektu,
- ↳ podatek VAT, który może zostać odzyskany w oparciu o przepisy krajowe tj. ustawę z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług.

- ↳ wydatek poniesiony na zakup środka trwałego, który był współfinansowany ze środków krajowych lub wspólnotowych w przedziale 7 lat poprzedzających datę zakupu środka trwałego przez beneficjenta,
- ↳ odsetki od zadłużenia, koszty kredytu.

5.4.Os priorytetowa 4. Ochrona środowiska i zapobieganie zagrożeniom

5.4.1. Działanie 4.1. Infrastruktura ochrony środowiska

5.4.1.1. Schemat A - Infrastruktura oczyszczania ścieków

Wydatki kwalifikowane

- ↳ wydatki na prace przygotowawcze, w tym:
 - ↳ przygotowanie dokumentacji projektowej wraz z koniecznymi ekspertyzami, raportem oddziaływania na środowisko, itp.,
 - ↳ przygotowanie studium wykonalności,
 - ↳ zakup nieruchomości,
 - ↳ wydatki na prace związane z udzieleniem zamówienia publicznego,
- ↳ przygotowanie terenu, prac geodezyjnych,
 - ↳ prace ziemne,
 - ↳ prace budowlane,
 - ↳ prace montażowe,
 - ↳ podłączenie do sieci kanalizacyjnych odbiorców usług (z wyłączeniem podłączenia odbiorców usług do systemu przydomowych oczyszczalni ścieków) - wydatkiem kwalifikowanym będzie odcinek przewodu kanalizacyjnego łączący skądienkę kanalizacyjną położoną na posesji odbiorcy usług z siecią kanalizacyjną lub w przypadku braku studzienki - odcinek przewodu kanalizacyjnego od granicy działki do sieci kanalizacyjnej,
- ↳ nadzór sprawowany w imieniu inwestora w zakresie prawidłowości realizacji inwestycji,
- ↳ wydatki na zakup sprzętu i wyposażenia oraz instalacji,
- ↳ wydatki na promocję projektu.

Wydatki niekwalifikowane

- ↳ w odniesieniu do projektów w zakresie infrastruktury kanalizacji sanitarnej i oczyszczalni ścieków: wydatki na projekty w obrębie aglomeracji powyżej 15 000 RLM (lub niewymienionych w Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych,
- ↳ odcinek przewodu kanalizacyjnego od studzienki znajdującej się na posesji odbiorcy usług do budynku lub w przypadku braku studzienki, odcinek przewodu kanalizacyjnego od granicy nieruchomości gruntowej odbiorcy usług do budynku,
- ↳ wydatki na zakup środków transportu, bez względu na to w jakim zakresie są one związane z prowadzeniem gospodarki wodno-ściekowej,
- ↳ wydatki poniesiony na wypełnienie formularza wniosku o dofinansowanie projektu,
- ↳ podatek VAT, który może zostać odzyskany w oparciu o przepisy krajowe tj. ustawę z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług.

- ↳ wydatek poniesiony na zakup środka trwałego, który był współfinansowany ze środków krajowych lub wspólnotowych w przedziale 7 lat poprzedzających datę zakupu środka trwałego przez beneficjenta,
- ↳ odsetki od zadłużenia, koszty kredytu,
- ↳ wydatki na zakup sprzętu i wyposażenia ruchomego, nie stonowiących środków trwałych.

5.4.1.2. Schemat B - Zaopatrzenie w wodę

Wydatki kwalifikowane

- ↳ wydatki na prace przygotowawcze, w tym:
 - ↳ przygotowanie dokumentacji projektowej wraz z koniecznymi ekspertyzami, raportem oddziaływania na środowisko, itp.,
 - ↳ przygotowanie studium wykonalności,
 - ↳ zakup nieruchomości,
 - ↳ przygotowanie dokumentacji związanej z udzieleniem zamówienia publicznego,
- ↳ wydatki na prace związane z robotami budowlanymi, w tym:
 - ↳ przygotowanie terenu, prac geodezyjnych,
 - ↳ prace ziemne,
 - ↳ prace budowlane,
 - ↳ prace montażowe,
 - ↳ podłączenie do sieci wodociagowych odbiorów usług (przynajmniej wodociagowe) w przypadku jeżeli właścicielem przyłącza jest beneficjent lub podmiot upoważniony do ponoszenia wydatków kwalifikowalnych w ramach projektu (cały odcinek przewodu łączącego sieć wodociagową z wentylem instalacji wodociagowej w nieruchomości odbiorcy usług wraz z zaworem na wodociagowej wodno-ściekowej),
- ↳ nadzór sprawowany w imieniu inwestora w zakresie prawidłowości realizacji inwestycji,
- ↳ wydatki na zakup sprzętu i wyposażenia oraz instalacji,
- ↳ wydatki na promocję projektu.

Wydatki niekwalifikowane

- ↳ podłączenie do sieci wodociagowych odbiorów usług (przynajmniej wodociagowe) w przypadku jeżeli właścicielem przyłącza jest odbiorca usług (cały odcinek przewodu łączącego sieć wodociagową z wentylem instalacji wodociagowej w nieruchomości odbiorcy usług wraz z zaworem na wodociagowej wodno-ściekowej),
- ↳ wydatki na zakup środków transportu, bez względu na to w jakim zakresie są one związane z prowadzeniem gospodarki wodno-ściekowej,
- ↳ wydatki związane z infrastrukturą oczyszczania ścieków,
- ↳ wydatki w ramach projektów z zakresu infrastruktury dostarczania i/lub uzdatniania wody w przypadku braku właściwego umieszczenia środków na obszarach objętych tymi projektami,
- ↳ wydatek poniesiony na wypełnienie formularza wniosku o dofinansowanie projektu, podatek VAT, który może zostać odzyskany w oparciu o przepisy krajowe tj. ustawę z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług,
- ↳ wydatek poniesiony na zakup środka trwałego, który był współfinansowany ze środków krajowych lub wspólnotowych w przedziale 7 lat poprzedzających datę zakupu środka trwałego przez beneficjenta,

- ↳ odsetki od zadłużenia, koszty kredytu,
- ↳ nie kwalifikują się zbiorniki, które mogą otrzymać dofinansowanie w ramach działalności 4.2,
- ↳ wydatki na zakup sprzętu i wyposażenia ruchomego, nie stanowiących środków trwałych,
- ↳ wydatki na prace realizowane siemni własnymi.

5.4.1.3. Schemat C – Zagospodarowanie odpadów

Wydatki kwalifikowane

- ↳ wydatki na prace przygotowawcze, w tym:
 - ↳ przygotowanie dokumentacji projektowej wraz z koniecznymi ekspertyzami, raportem oddziaływania na środowisko, itp.,
 - ↳ przygotowanie studium wykonalności,
 - ↳ zakup nieruchomości,
- ↳ wydatki na prace związane z udzieleniem zamówienia publicznego,
 - ↳ przygotowanie dokumentacji związanej z udzieleniem zamówienia publicznego,
 - ↳ przygotowanie terenu, prace geodezyjne,
 - ↳ prace ziemne,
 - ↳ prace budowlane,
 - ↳ prace montażowe,
 - ↳ nadzór sprawowany w imieniu inwestora w zakresie prawidłowości realizacji inwestycji,
- ↳ wydatki na prace przygotowawcze, w szczególności:
 - ↳ wydatki na roboty budowlane w zakresie selektywnej zbiórki odpadów lub obiektów przekształcania odpadów w celu odzysku i/lub unieszkodliwiania odpadów,
 - ↳ wydatki na budowę nowych, modernizację istniejących i rekonstrukcję zamkniętych składowisk, likwidacja możliwości „dzikich” wysypisk, itp.,
- ↳ wydatki na zakup sprzętu i wyposażenia oraz instalacji, w szczególności:
 - ↳ wydatki na wyposażenie w zakresie selektywnej zbiórki odpadów lub obiektów przekształcania odpadów w celu odzysku i/lub unieszkodliwiania odpadów,
 - ↳ wydatki na zakup specjalistycznych samochodów wysokiego zginoty²⁷ do transportu odpadów jako część projektu infrastrukturalnego,
 - ↳ wydatki na zakup specjalnych samochodów przeznaczonych do zabudunku i rozładunku pojemników do selektywnej zbiórki odpadów np. typu dżwan,
 - ↳ wydatki na zakup wyposażenia niezbędnego do realizacji projektu np. kontenerów, tylko jako część projektu infrastrukturalnego,
- ↳ wydatki na promocję projektu.

Wydatki niekwalifikowane

- ↳ wydatki na projekty zawierające przeksięwzięcia z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi niezgodnie z Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Podkarpackiego,
- ↳ w odniesieniu do projektów w zakresie gospodarki odpadami: wydatki na projekty dotyczące przedsięwzięć obsługujących powyżej 150 tys. mieszkańców,

²⁷ Zamontowany to być wyposażone w hydrauliczny układ wyładowania zginoty odpadów do wywrotki niezamontowanej z rębnych tylnych osiami, Prędkość wyładowania zginoty powinna mieć wartość powyżej ok. 350 km/h (35 V).

- ↳ wydatki na zakup środków transportu (np. pojazdów asenizacyjnych, beczkowozów, itp.) z wyjątkiem samochodów wysokiego zginoty, ponieważ nie realizują one celów działania,
- ↳ wydatek poniesiony na wypełnienie formularza wniosku o dofinansowanie projektu,
- ↳ podatek VAT, który może zostać odzyskany w oparciu o przepisy krajowe tj. ustawę z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług,
- ↳ wydatek poniesiony na zakup środka trwałego, który był współfinansowany ze środków krajowych lub wspólnotowych w przedziale 7 lat poprzedzających datę zakupu środka trwałego przez beneficjenta,
- ↳ odsetki od zadłużenia, koszty kredytu,
- ↳ wydatki na zakup sprzętu i wyposażenia ruchomego, nie stanowiących środków trwałych z wyjątkiem cross-finansingu.

5.4.2. Działanie 4.2. Infrastruktura przeciwpowodziowa i racjonalna gospodarka zasobami wodnymi

Wydatki kwalifikowane

- ↳ wydatki na prace przygotowawcze, w tym:
 - ↳ przygotowanie dokumentacji projektowej wraz z koniecznymi ekspertyzami, raportem oddziaływania na środowisko, itp.,
 - ↳ przygotowanie studium wykonalności,
 - ↳ zakup nieruchomości,
 - ↳ przygotowanie dokumentacji związanej z udzieleniem zamówienia publicznego,
- ↳ przygotowanie strategii zarządzania ryzykiem powodziowym: m.in. opracowanie ocen ryzyka powodziowego, map zagrożenia, planów zarządzania ryzykiem powodziowym i studium ochrony przeciwpowodziowej itp.,
- ↳ wydatki na prace związane z robotami budowlanymi, w tym:
 - ↳ przygotowanie terenu, prace geodezyjne,
 - ↳ prace ziemne,
 - ↳ prace budowlane,
 - ↳ prace montażowe,
 - ↳ nadzór sprawowany w imieniu inwestora w zakresie prawidłowości realizacji inwestycji,
- ↳ wydatki w szczególności:
 - ↳ wydatki związane z robotami budowlanymi w zakresie renaturalizacji cieków wodnych i terenów wodno-biotnych, utrzymaniem naturalnego charakteru cieków poza terenami o zwartej zabudowie, odtworzeniem terenów podmokłych,
 - ↳ wydatki na roboty budowlane w zakresie urządzeń przeciwpowodziowych (m.in. wałów z niezbędnymi drogami dojazdowymi, przęsłami, polderów, suchych zbiorników, kanałów ulgi itp.), regulacji i utrzymania cieków wodnych oraz innych form retencyjności, małych zbiorników wielozadaniowych o pojemności mniejszej niż 10 mil. m³ i stropu wodnych,
- ↳ wydatki na zakup sprzętu i wyposażenia oraz instalacji, w szczególności:
 - ↳ wydatki związane z wyposażeniem w zakresie renaturalizacji cieków wodnych i terenów wodno-biotnych, utrzymaniem naturalnego charakteru cieków poza terenami o zwartej zabudowie, odtworzeniem terenów podmokłych,
 - ↳ wydatki na wyposażenie w zakresie urządzeń przeciwpowodziowych (m.in. wałów z niezbędnymi drogami dojazdowymi, przęsłami, polderów, suchych zbiorników, kanałów ulgi itp.), regulacji i utrzymania cieków wodnych oraz innych

- wydatki na zakup gatunków zwierząt i roślin uwzględnionych w załączniku nr 1 do dyrektywy EWG 79/409/EWG z 2 kwietnia 1979 r. o ochronie dziko żyjących ptaków (Directive on the Conservation of Wild Birds) – dyrektywy „ptasiej” oraz w załączniku nr 2 Dyrektywy 92/43/EWG w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory – dyrektywy „siedliskowej”, a także umieszczonej w Polskiej Czerwonej Księdze Roslin, Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt, Czerwonej Liście Roslin i Grzybów Polski (dokumentach polskich) dotyczących zagrożonych gatunków roślin i zwierząt.

Wydatki niekwalifikowane

- wydatki na projekty w zakresie infrastruktury przeciwpowodziowej realizowane na cele rolnicze,
- wydatek poniesiony na wypełnienie formularza wniosku o dofinansowanie projektu,
- podatek VAT, który może zostać odzyskany w oparciu o przepisy krajowe tj. ustawę z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług,
- wydatek poniesiony na zakup środka trwałego, który był współfinansowany ze środków krajowych lub wspólnotowych w przedziale 7 lat poprzedzających datę zakupu środka trwałego przez beneficjenta,
- odsetki od zaciągnięcia, koszty kredytu,
- wydatki na zakup sprzętu i wyposażenia ruchomego, nie stanowiącego środków trwałych.

5.4.3. Działanie 4.3. Zachowanie oraz ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazowej

Wydatki kwalifikowane

- wydatki na prace przygotowawcze, w tym:
 - przygotowanie dokumentacji projektowej wraz z koniecznymi ekspertyzami, raportem oddziaływania na środowisko, itp.,
 - przygotowanie studium wykonalności,
 - zakup nieruchomości,
 - przygotowanie dokumentacji związanej z udzieleniem zamówienia publicznego.
- wydatki na prace związane z robotami budowlanymi, w tym:
 - przygotowanie terenu, prac geodezyjnych,
 - prace ziemne,
 - prace budowlane, w szczególności w zakresie infrastruktury służącej promocji obszarów Natura 2000; dotyczące centrów edukacji ekologicznej; budowy przejść dla zwierząt /lub likwidacja barier ekologicznych,
 - prace montażowe,
 - nadzór sprawowany w imieniu inwestora w zakresie prawidłowości realizacji inwestycji,
- wydatki na zakup sprzętu i wyposażenia oraz instalacji, w szczególności:
 - wydatki na wyposażenie dotyczące infrastruktury służącej promocji obszarów Natura 2000,
 - wydatki na wyposażenie centrów edukacji ekologicznej,
- wydatki na zachowanie różnorodności gatunkowej, ekosystemowej i krajobrazowej (m.in. na roboty budowlane /lub wyposażenie ośrodków rehabilitacji zwierząt chronionych, pielęgnacja i konserwacja pomników przyrody ożywionej i nieożywionej itp.),
- wydatki z zakresu ochrony siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin, zwierząt i grzybów (m.in. renowacja zniszczonych i cennych ekosystemów i siedlisk przyrodniczych),
- wydatki na przeprowadzenie inwentaryzacji przyrodniczej,
- wydatki na opracowanie planów ochrony dla obszarów NATURA 2000, parków krajobrazowych i rezerwatów przyrody.

- wydatki na zakup gatunków zwierząt i roślin uwzględnionych w załączniku nr 1 do dyrektywy EWG 79/409/EWG z 2 kwietnia 1979 r. o ochronie dziko żyjących ptaków (Directive on the Conservation of Wild Birds) – dyrektywy „ptasiej” oraz w załączniku nr 2 Dyrektywy 92/43/EWG w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory – dyrektywy „siedliskowej”, a także umieszczonej w Polskiej Czerwonej Księdze Roslin, Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt, Czerwonej Liście Roslin i Grzybów Polski (dokumentach polskich) dotyczących zagrożonych gatunków roślin i zwierząt.
- wydatki dotyczące monitoringu przyrodniczego,
- wydatki na kampanie promocyjne i informacyjne, imprezy masowe, konkursy ekologiczne, w tym promocję obszarów NATURA 2000, projekty z zakresu edukacji ekologicznej – wyłączone jako element typów projektów wymienionych w tiret od 1 do 9 (wydatki kwalifikowalne w tym zakresie mogą stanowić nie więcej niż 5% całkowitej wartości projektu),
- wydatki na promocję projektu.

Wydatki niekwalifikowane

- wydatki na budowę lub instalację urządzeń stałych lub ruchomych służących do ochrony i wzbogacenia fauny i flory wodnej oraz rekultywacji wód śródlądowych, w tym terenów taras i bras migracyjnych gatunków migrujących, poprzez przywrócenie różnorodności wodnym środowiskowym (ponieważ będą one finansowane w ramach Programu Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i przybrzeżnych obszarów rybackich na lata 2007-2013),
- wydatki na propagowanie zrównoważonej akwakultury zgodnej ze szczególnymi ograniczeniami związanymi z ochroną środowiska, wynikającymi z wyznaczenia obszarów ochrony należących do sieci Natura 2000, wydatki na ochronę i poprawę stanu środowiska naturalnego w ramach sieci Natura 2000, tam gdzie działania dotyczą bezpośrednio gospodarki rybackiej oraz zarybienia gatunkami zagrożonymi oraz cennymi i biologicznie i gospodarczo punktu widzenia (ponieważ będą one finansowane w ramach Programu Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i przybrzeżnych obszarów rybackich na lata 2007-2013?);
- wydatki na pielęgnację i odnawianie drzewostanów zniszczonych w wyniku wystąpienia katastrof naturalnych (ponieważ projekty tego typu realizowane będą w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013),
- wydatki na zakup środków ochrony roślin,
- wydatek poniesiony na wypełnienie formularza wniosku o dofinansowanie projektu,
- podatek VAT, który może zostać odzyskany w oparciu o przepisy krajowe tj. ustawę z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług,
- wydatek poniesiony na zakup środka trwałego, który był współfinansowany ze środków krajowych lub wspólnotowych w przedziale 7 lat poprzedzających datę zakupu środka trwałego przez beneficjenta,
- odsetki od zaciągnięcia, koszty kredytu,
- wydatki na zakup sprzętu i wyposażenia ruchomego, nie stanowiącego środków trwałych z wyłączeniem cross – finansingu.

5.4.4. Działanie 4.4. Zwalczanie i zapobieganie zagrożeniom

Wydatki kwalifikowane

- wydatki na prace przygotowawcze, w tym:
 - przygotowanie dokumentacji projektowej wraz z koniecznymi ekspertyzami, raportem oddziaływania na środowisko, itp.,

- ↳ przygotowanie studium wykonalności,
- ↳ zakup nieruchomości,
- ↳ przygotowanie dokumentacji związanej z udzieleniem zamówienia publicznego,
- ↳ wydatki na prace związane z robotami budowlanymi, w tym:
 - ↳ przygotowanie terenu, prac geodezyjnych,
 - ↳ prace ziemne,
 - ↳ prace budowlane,
 - ↳ prace montażowe,
 - ↳ nadzór sprawowany w imieniu inwestora w zakresie prawidłowości realizacji inwestycji.

w szczególności:

- ↳ wydatki na roboty budowlane dot. monitoringu środowiskowego, narzędzi obsługiwania środowiska, gromadzenia i przetwarzania informacji o środowisku (np. staże kontrolne i ostrzegawcze, bazy danych, mapy),
- ↳ wydatki na roboty budowlane dot. obiektów i wyposażenia jednostek odpowiedzialnych za podejmowanie działań ratowniczych w sytuacji pożarów, błęsk zwiolnowych, awarii i katastrof technicznych, chemicznych i ekologicznych, w tym tworzenie i modernizacja systemów łączności,
- ↳ wydatki na roboty budowlane dot. osuwisk, w tym na:
 - ↳ zabezpieczenie przed wystąpieniem osuwisk,
 - ↳ likwidację skutków osuwisk: przywrócenie stanu pierwotnego infrastruktury będącej własnością wnioskodawcy lub będącej w jego zarządzie wraz z zabezpieczeniem przed dalszym osuwaniem się ziemi. Nie będą się kwalifikowały projekty polegające wyłączenie na przywróceniu stanu pierwotnego infrastruktury, nie uwzględniające zabezpieczenia przed dalszym osuwaniem się ziemi,
- ↳ wydatki na zakup sprzętu i wyposażenia oraz instalacji, w szczególności:
 - ↳ wydatki na wyposażenie dot. monitoringu środowiskowego, narzędzi obsługiwania środowiska, gromadzenia i przetwarzania informacji o środowisku (np. staże kontrolne i ostrzegawcze, bazy danych, mapy),
 - ↳ wydatki na wyposażenie obiektów i wyposażenia jednostek odpowiedzialnych za podejmowanie działań ratowniczych w sytuacji pożarów, błęsk zwiolnowych, awarii i katastrof technicznych, chemicznych i ekologicznych, w tym tworzenie i modernizacja systemów łączności,
- ↳ wydatki na promocję projektu.

Wydatki niekwalifikowane

- ↳ wydatki w zakresie wprowadzenia mechanizmów zapobiegawczych, w tym związane z oddzieleniu do zagrozenia porozowego lasow, ktorzych beneficjentami sa Nadleśnictwo Państwowe Gospodarstwa Lesnego Łasy Państwowe. Projekty takie realizowane będą w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013,
- ↳ wydatek poniesiony na wypełnienie formularza wniosku o dofinansowanie projektu, podatek VAT, który może zostać odzyskany w oparciu o przepisy krajowe tj. ustawę z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług,
- ↳ wydatek poniesiony na zakup środka trwałego, który był współfinansowany ze środków krajowych lub wspólnotowych w przedziale 7 lat poprzedzających datę zakupu środka trwałego przez beneficjenta,
- ↳ odsetki od zadłużenia, koszty kredytu,
- ↳ wydatki na zakup sprzętu i wyposażenia ruchomego, nie stanowiących środków trwałych.

5.5. Oś priorytetowa 5. Infrastruktura publiczna

5.5.1. Działanie 5.1. Infrastruktura edukacyjna

5.5.1.1. Schemat A – Projekty z zakresu szkolnictwa wyższego

Wydatki kwalifikowane

- ↳ wydatki na prace przygotowawcze, w tym:
 - ↳ przygotowanie dokumentacji projektowej wraz z koniecznymi ekspertyzami, raportem oddziaływania na środowisko, itp.,
 - ↳ przygotowanie studium wykonalności,
 - ↳ zakup nieruchomości,
 - ↳ przygotowanie dokumentacji związanej z udzieleniem zamówienia publicznego, wydatki na prace związane z robotami budowlanymi, w tym:
 - ↳ przygotowanie terenu, prac geodezyjnych,
 - ↳ prace ziemne,
 - ↳ prace budowlane,
 - ↳ prace montażowe,
 - ↳ nadzór sprawowany w imieniu inwestora w zakresie prawidłowości realizacji inwestycji,
 - ↳ roboty budowlane i/lub zakup sprzętu, wyposażenia i instalacji (w tym dostosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych) obiektów szkolnictwa wyższego: dydaktycznych, naukowo – badawczych (w tym laboratoriów, pracowni, bibliotek, obiektów sportowych, o ile służy zajęciom dydaktycznym, w tym w zakresie wychowania fizycznego, i innych),
 - ↳ roboty budowlane i/lub zakup sprzętu, wyposażenia i instalacji (w tym dostosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych) obiektów szkolnictwa wyższego w zakresie infrastruktury towarzyszącej, np. akademik – wyłączenie jako element projektu wymiennego w ww. tyt.1,
 - ↳ roboty budowlane i/lub zakup sprzętu, wyposażenia i instalacji w zakresie poprawy wydajności energetycznej budynków i zwiększenia wydajności produkcji, transmisji oraz dystrybucji ciepła i elektryczności mogą być realizowane wyłącznie jako element projektu wymiennego w schemacie A,
- ↳ wydatki na promocję projektu.

Wydatki niekwalifikowane

- ↳ wydatki na zakup sprzętu informatycznego i oprogramowania do celów innych niż dydaktyczne,
- ↳ wydatki związane z informatyzacją systemu zarządzania placówką,
- ↳ zakup środków transportu,
- ↳ wydatki związane z bieżącą eksploatacją i utrzymaniem obiektów oraz wyposażenia,
- ↳ wydatki na projekty zgodne z rozporządzeniem lub tworzeniem zaplecza badawczo-rozwojowego (projekty te będą się kwalifikować do Osi priorytetowej 1, działania 1.3 Regionalny system innowacji).

- ↳ wydatki na projekty znajdujące się na liście Indyktywnej Programu Infrastruktura i Środowisko oraz w planie inwestycyjnym Programu Rozwoju Polski Wschodniej,
- ↳ wydatki na obiekty sportowe nie służące szkoleniu wyższym do działalności edukacyjnej (wsparcie tego rodzaju obiektów przewidziane jest w działaniu 5.3 Infrastruktura sportowa i rekreacyjna),
- ↳ wydatek poniesiony na wypełnienie formularza wniosku o dofinansowanie projektu,
- ↳ podatek VAT, który może zostać odzyskany w oparciu o przepisy krajowe tj. ustawę z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług,
- ↳ wydatek poniesiony na zakup środka trwałego, który był współfinansowany ze środków krajowych lub wspólnotowych w przedziale 7 lat poprzedzających datę zakupu środka trwałego przez beneficjenta,
- ↳ odsetki od zadłużenia, koszty kredytu,
- ↳ wydatki na roboty budowlane i/lub wyposażenie w zakresie pomieszczeń, w których prowadzona jest administracja podmiotu,
- ↳ wydatki na zakup sprzętu i wyposażenia ruchomego, nie stanowiących środków trwałych.

5.5.1.2. Schemat B - Projekty z zakresu systemu oświaty

Wydatki kwalifikowane

- ↳ wydatki na prace przygotowawcze, w tym:
 - ↳ przygotowanie dokumentacji projektowej wraz z koniecznymi ekspertyzami, raportem oddziaływania na środowisko, itp.,
 - ↳ przygotowanie studium wykonalności,
 - ↳ zakup nieruchomości,
 - ↳ przygotowanie dokumentacji związanej z udzieleniem zamówienia publicznego.
- ↳ wydatki na prace związane z robotami budowlanymi, w tym:
 - ↳ przygotowanie terenu, prac geodezyjnych,
 - ↳ prace ziemne,
 - ↳ prace budowlane,
 - ↳ prace montażowe,
 - ↳ nadzór sprawowany w imieniu inwestora w zakresie prawidłowości realizacji inwestycji,
 - ↳ roboty budowlane i/lub zakup sprzętu, wyposażenia i instalacji (w tym dostosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych) obiektów infrastruktury towarzyszącej w szkołach i placówkach tworzących system oświaty, np. bary, internaty, stołówki - wyłącznie jako element projektu wymienionego w ww. treści,
 - ↳ roboty budowlane i/lub zakup sprzętu, wyposażenia i instalacji w zakresie poprawy wydajności energetycznej budynków i zwiększenia wydajności produkcji, treninżli oraz dystrybucji ciepła i elektryczności mogą być realizowane wyłącznie jako element projektu wymienionego w schemacie B,
 - ↳ wydatki na instalację systemów monitoringu i zabezpieczenia infrastruktury edukacyjnej,

- ↳ wydatki na wyposażenie szkół, innych placówek objętych systemem oświaty w nowoczesny sprzęt dydaktyczny, komputery itp. pod warunkiem, że służyć będą celom dydaktycznym i stanowić będą środek trwały oraz wartość wydatku będzie równa lub większa od kwoty 1500 zł brutto, tj. jednorodny asortyment na poziomie faktury (pozytywa na jednej fakturze) będzie o wartości równej lub wyższej niż 1500 zł netto,
- ↳ wydatki na promocję projektu.

Wydatki niekwalifikowane

- ↳ wydatki związane z budową sieci dostępowej,
- ↳ wydatki związane z bieżącą eksploatacją i utrzymaniem obiektów oraz wyposażeniem, zakup środków transportu,
- ↳ wydatki związane z informatyzacją systemu zarządzania placówką,
- ↳ wydatki na projekty znajdujące się na liście Indyktywnej Programu Infrastruktura i Środowisko oraz w planie inwestycyjnym Programu Rozwoju Polski Wschodniej,
- ↳ wydatki na obiekty sportowe nie służące placówkom oświaty do działalności edukacyjnej (wsparcie tego rodzaju obiektów przewidziane jest w działaniu 5.3 Infrastruktura sportowa i rekreacyjna),
- ↳ wydatek poniesiony na wypełnienie formularza wniosku o dofinansowanie projektu,
- ↳ podatek VAT, który może zostać odzyskany w oparciu o przepisy krajowe tj. ustawę z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług,
- ↳ wydatek poniesiony na zakup środka trwałego, który był współfinansowany ze środków krajowych lub wspólnotowych w przedziale 7 lat poprzedzających datę zakupu środka trwałego przez beneficjenta,
- ↳ odsetki od zadłużenia, koszty kredytu,
- ↳ wydatki na roboty budowlane i/lub wyposażenie w zakresie pomieszczeń, w których prowadzona jest administracja podmiotu,
- ↳ wydatki na zakup sprzętu i wyposażenia ruchomego ale stanowiących środków trwałych oraz poniżej 1500 zł, tj. niekwalifikowalny będzie jednorodny asortyment na poziomie faktury (pozytywa na jednej fakturze) o wartości mniejszej niż 1500 zł brutto,
- ↳ wydatki na prace realizowane siłami własnymi.

5.5.2. Działanie 5.2. Infrastruktura ochrony zdrowia i pomocy społecznej

5.5.2.1. Schemat A - Projekty z zakresu ochrony zdrowia

Wydatki kwalifikowane

- ↳ wydatki na prace przygotowawcze, w tym:
 - ↳ przygotowanie dokumentacji projektowej wraz z koniecznymi ekspertyzami, raportem oddziaływania na środowisko, itp.,
 - ↳ przygotowanie studium wykonalności,
 - ↳ zakup nieruchomości,
 - ↳ przygotowanie dokumentacji związanej z udzieleniem zamówienia publicznego.
- ↳ wydatki na prace związane z robotami budowlanymi, w tym:
 - ↳ przygotowanie terenu, prac geodezyjnych,

- ↳ prace ziemne,
- ↳ prace budowlane,
- ↳ prace montażowe,
- ↳ nadzór sprawowany w imieniu inwestora w zakresie prawidłowości realizacji inwestycji.

w szczególności:

- ↳ wydatki na roboty budowlane w zakresie rozbudowy, nadbudowy, przebudowy, montażu, remontu (w tym dostosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych) obiektów związanych z infrastrukturą ochrony zdrowia, z wyłączeniem równowagi medycznej,
- ↳ wydatki na dostosowanie jednostek ochrony zdrowia do obowiązków przeprowadzających przepływ prądu,
- ↳ wydatki na roboty budowlane w zakresie poprawy wydajności energetycznej budynków i zwiększenia wydajności produkcji, transmisji oraz dystrybucji ciepła i elektryczności jedynie jako element szerszego projektu,
- ↳ wydatki na zakup sprzętu i wyposażenia oraz instalacji, w szczególności:
 - ↳ wydatki na zakup i modernizację sprzętu medycznego do diagnostyki, terapii i rehabilitacji oraz specjalistycznego i wyspecjalizowanego sprzętu służącego m.in. wykrywaniu i leczeniu chorób układu krążenia, nowotworów m.in. sprzęt do: angiografii inwazyjnej, kardiografii, sprzęt radiologiczny z możliwością tworzenia obrazów cyfrowych i możliwością analizy telemetrycznej, mammografii, tomografii, aparaty USG, EEG, EKG, aparaty do hemodializy, endoskopy z torem wizyjnym wraz z oprzętem do sterylizacji itp.,
 - ↳ wydatki na sprzęt komputerowy i oprogramowanie jedynie w takich przypadkach, kiedy sprzęt ten i oprogramowanie będą wykorzystywane w świadczonych przez dany zakład opiece zdrowotnej usługach medycznych,
 - ↳ wydatki na wyposażenie w zakresie poprawy wydajności energetycznej budynków i zwiększenia wydajności produkcji, transmisji oraz dystrybucji ciepła i elektryczności (jedynie jako element szerszego projektu),
- ↳ wydatki na promocję projektu.

Wydatki niekwalifikowane:

- ↳ wydatki na roboty budowlane i/lub wyposażenie w zakresie ratownictwa medycznego;
- ↳ wydatki na roboty budowlane dotyczące budowy budynków,
- ↳ wydatki na infrastrukturę ochrony zdrowia dla publicznych uczelni medycznych lub publicznych uczelni prowadzących działalność dydaktyczną i badawczą w dziedzinie nauk medycznych,
- ↳ wydatki związane z bieżącą eksploatacją i utrzymaniem obiektów oraz wyposażenia; wydatek poniesiony na wypełnienie formularza wniosku o dofinansowanie projektu,
- ↳ podatek VAT, który może zostać odzyskany w oparciu o przepisy krajowe tj. ustawę z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług,
- ↳ wydatek poniesiony na zakup środka trwałego, który był współfinansowany ze środków krajowych lub wspólnotowych w przedziale 7 lat poprzedzających datę zakupu środka trwałego przez beneficjenta,
- ↳ odsetki od zadłużenia, koszty kredytu,
- ↳ sprzęt jednorazowego użytku,
- ↳ wydatki na roboty budowlane i/lub wyposażenie w zakresie pomieszczeń w których prowadzona jest administracja podmiotu,
- ↳ wydatki na zakup sprzętu i wyposażenia ruchomego, nie stanowiącego środków trwałych.

5.5.2.2. Schemat B - Projekty z zakresu pomocy społecznej

Wydatki kwalifikowane

- ↳ wydatki na prace przygotowawcze, w tym:
 - ↳ przygotowanie dokumentacji projektowej wraz z koniecznymi ekspertyzami, raportem odzyskiwanym na środowisko, itp.,
 - ↳ przygotowanie studium wykonalności,
 - ↳ zakup nieruchomości,
 - ↳ przygotowanie dokumentacji związanej z udzieleniem zamówienia publicznego,
- ↳ wydatki na prace związane z robotami budowlanymi, w tym:
 - ↳ przygotowanie terenu, prace geodezyjne,
 - ↳ prace ziemne,
 - ↳ prace budowlane,
 - ↳ prace montażowe,
 - ↳ nadzór sprawowany w imieniu inwestora w zakresie prawidłowości realizacji inwestycji,
- ↳ w szczególności:

- ↳ wydatki na roboty budowlane (w tym dostosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych) obiektów pomocy społecznej, np. domów pomocy społecznej, ośrodków wsparcia, ośrodków adopcyjno-opiekunicyjnych, placówek opiekuńczo-wychowawczych, ośrodków dla bezdomnych, centrów i klubów integracji społecznej, zakładów aktywności zawodowej, ośrodków dla uchodźców, innych,
- ↳ dostosowanie jednostek pomocy społecznej do obowiązków przepisów prawa,
- ↳ wydatki na roboty budowlane w zakresie poprawy wydajności energetycznej budynków i zwiększenia wydajności produkcji, transmisji oraz dystrybucji ciepła i elektryczności jedynie jako element szerszego projektu,
- ↳ wydatki na zakup sprzętu i wyposażenia oraz instalacji, w szczególności:
 - ↳ wydatki na sprzęt komputerowy i oprogramowanie jedynie w takich przypadkach, kiedy sprzęt ten i oprogramowanie będą wykorzystywane w usługach świadczonych przez daną placówkę pomocy społecznej,
 - ↳ wydatki na wyposażenie obiektów pomocy społecznej, np. domów pomocy społecznej, ośrodków wsparcia, ośrodków adopcyjno-opiekunicyjnych, placówek opiekuńczo-wychowawczych, ośrodków dla bezdomnych, centrów i klubów integracji społecznej, zakładów aktywności zawodowej, ośrodków dla uchodźców, innych,
 - ↳ wydatki na wyposażenie w zakresie poprawy wydajności energetycznej budynków i zwiększenia wydajności produkcji, transmisji oraz dystrybucji ciepła i elektryczności (jedynie jako element szerszego projektu),
- ↳ wydatki na promocję projektu.

Wydatki niekwalifikowane

- ↳ wydatek poniesiony na wypełnienie formularza wniosku o dofinansowanie projektu,
- ↳ zakup środków transportu,
- ↳ wydatki związane z bieżącą eksploatacją i utrzymaniem obiektów oraz wyposażenia,

- ↳ podatek VAT, który może zostać odliczony w oparciu o przepisy krajowe tj. ustawę z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług,
- ↳ wydatek poniesiony na zakup środka trwałego, który był współfinansowany ze środków krajowych lub wspólnotowych w przedziale 7 lat poprzedzających datę zakupu środka trwałego przez beneficjenta,
- ↳ odsetki od zadłużenia, koszty kredytu,
- ↳ sprzet jednorazowego użytku,
- ↳ wydatki na roboty budowlane i/lub wyposażenie w zakresie pomiarów, w których prowadzona jest administracja podmiotu,
- ↳ wydatki na zakup sprzętu i wyposażenia ruchomego, nie stanowiących środków trwałych.

5.5.3. Działanie 5.3. Infrastruktura sportowa i rekreacyjna

5.5.3.1. Schemat A – Euroboiska

Wydatki kwalifikowane

- ↳ wydatki na prace przygotowawcze, w tym:
 - ↳ przygotowanie dokumentacji projektowej wraz z koniecznymi ekspertyzami, raportem odciążeniowym na środowisko, itp.,
 - ↳ przygotowanie studium wykonalności,
 - ↳ zakup nieruchomości,
 - ↳ wydatki na prace związane z robotami budowlanymi, w tym:
 - ↳ przygotowanie terenu, prac geodezyjnych,
 - ↳ prace ziemne,
 - ↳ prace budowlane,
 - ↳ prace montażowe,
 - ↳ nadzór sprawowany w imieniu inwestora w zakresie prawidłowości realizacji inwestycji,
 - ↳ wydatki na roboty budowlane w zakresie budowy boisk sportowych o sztywnej nawierzchni: płyta boiska o sztucznej nawierzchni trawiastej, oświetlenie i ogrodzenie,
 - ↳ wydatki na roboty budowlane w zakresie poprawy wydajności energetycznej budynków i zwiększenia wydajności produkcji, transmisji oraz dystrybucji ciepła i elektryczności wyłącznie jako element szerszego projektu,
- ↳ wydatki na zakup sprzętu i wyposażenia oraz instalacji, w szczególności:
 - ↳ wydatki na zakup sprzętu sportowego,
 - ↳ wydatki na zakup i montaż instalacji systemów monitoringu i zabezpieczenia boisk jedynie jako element szerszego projektu,
 - ↳ wydatki na wyposażenie w zakresie budowy boisk sportowych o sztywnej nawierzchni: płyta boiska o sztucznej nawierzchni trawiastej, oświetlenie i ogrodzenie,
 - ↳ wydatki na wyposażenie w zakresie poprawy wydajności energetycznej budynków i zwiększenia wydajności produkcji, transmisji oraz dystrybucji ciepła i elektryczności (wyłącznie jako element szerszego projektu),
- ↳ wydatki na promocję projektu.

Wydatki niekwalifikowane

- ↳ wydatki związane z obiektami sportowymi służącymi szkołom wyższym i placówkom oświaty do działalności edukacyjnej, których wsparcie przewidziano w ramach działania 5.1 Infrastruktura edukacyjna,
- ↳ wydatki związane z obiektami sportowymi i rekreacyjnymi o znaczeniu turystycznym, których wsparcie przewidziano w osi priorytetowej 6 Turystyka i kultura,
- ↳ wydatki związane z bieżącą eksploatacją i utrzymaniem obiektów sportowych i rekreacyjnych,
- ↳ zakup środków transportu,
- ↳ wydatek poniesiony na wypreżenie formularze wniosku o dofinansowanie projektu, podatek VAT, który może zostać odliczony w oparciu o przepisy krajowe tj. ustawę z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług,
- ↳ wydatek poniesiony na zakup środka trwałego, który był współfinansowany ze środków krajowych lub wspólnotowych w przedziale 7 lat poprzedzających datę zakupu środka trwałego przez beneficjenta,
- ↳ odsetki od zadłużenia, koszty kredytu,
- ↳ wydatki na zakup sprzętu i wyposażenia ruchomego, nie stanowiących środków trwałych.

5.5.3.2. Schemat B – Projekty z zakresu innej infrastruktury sportowej i rekreacyjnej

Wydatki kwalifikowane

- ↳ wydatki na prace przygotowawcze, w tym:
 - ↳ przygotowanie dokumentacji projektowej wraz z koniecznymi ekspertyzami, raportem odciążeniowym na środowisko, itp.,
 - ↳ przygotowanie studium wykonalności,
 - ↳ zakup nieruchomości,
 - ↳ przygotowanie dokumentacji związanej z udzieleniem zamówienia publicznego,
- ↳ wydatki na prace związane z robotami budowlanymi, w tym:
 - ↳ przygotowanie terenu, prac geodezyjnych,
 - ↳ prace ziemne,
 - ↳ prace budowlane,
 - ↳ prace montażowe,
 - ↳ nadzór sprawowany w imieniu inwestora w zakresie prawidłowości realizacji inwestycji,
- ↳ wydatki na roboty budowlane (w tym dostosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych) w zakresie infrastruktury sportowej lub rekreacyjnej: pływalnie, lodowiska, stadiony, hale sportowe, boiska, ścieżki rowerowe i inne obiekty oraz zespoły w/w obiektów,
- ↳ wydatki na roboty budowlane w zakresie poprawy wydajności energetycznej budynków i zwiększenia wydajności produkcji, transmisji oraz dystrybucji ciepła i elektryczności (wyłącznie jako element szerszego projektu),
- ↳ wydatki na zakup sprzętu i wyposażenia oraz instalacji, w szczególności:

- ↳ wydatki na wyposazenie w zakresie infrastruktury sportowej lub rekreacyjnej: pływalnie, lodowiska, stadiony, hale sportowe, boiska, ścieżki rowerowe i inne obiekty oraz zespoły ww. obiektów,
 - ↳ wydatki na zakup sprzętu sportowego,
 - ↳ wydatki na wyposazenie w zakresie poprawy wydajności energetycznej budynków i zwiększenia wydajności produkcji, transmisji oraz dystrybucji ciepła i elektryczności (wyłączenie jako element szerszego projektu),
 - ↳ wydatki na zakup i montaż instalacji systemów monitoringu i zabezpieczenia infrastruktury sportowej i rekreacyjnej jako element szerszego projektu,
 - ↳ wydatki na promocię projektu.
- Wydatki niekwalifikowane**
- ↳ wydatki związane z obiektami sportowymi skazującymi sżozkom wyższym i placówkom oświaty do działalności edukacyjnej, których wsparcie przewidziano w ramach obszaru 5.1 Infrastruktura edukacyjna,
 - ↳ wydatki związane z obiektami sportowymi i rekreacyjnymi o znaczeniu turystycznym, których wsparcie przewidziano w ośi priorytetowej 6 Turystyka i kultura,
 - ↳ wydatki dotyczące sprzętu rowerowych zakwalifikowanych do dofinansowania w ramach programu Rozwój Polski Wschodniej,
 - ↳ wydatki związane z bieżącą eksploatacją i utrzymaniem obiektów sportowych i rekreacyjnych,
 - ↳ zakup środków transportu,
 - ↳ wydatek poniesiony na wypełnienie formularza wniosku o dofinansowanie projektu,
 - ↳ podatek VAT, który może zostać odzyskany w oparciu o przepisy krajowe tj. ustawę z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług,
 - ↳ wydatek poniesiony na zakup środka trwałego, który był współfinansowany ze środków krajowych lub wspólnotowych w przedziale 7 lat poprzedzających datę zakupu środka trwałego przez beneficjenta,
 - ↳ odsetki od zadłużenia, koszty kredytu,
 - ↳ wydatki na zakup sprzętu i wyposażenia ruchomego, nie stanowiącego środków trwałych.

W odniesieniu do projektów polegających na usuwaniu skutków powodzi, która miała miejsce w 2010 r., zasobowane mają powyższe zapisy dotyczące wydatków kwalifikowanych i niekwalifikowanych wśółwanych do działania 5.3 schemat 6 - Inna infrastruktura sportowa i rekreacyjna w zakresie służącym odwarzeniu, z uwzględnieniem współfinansowania standardów, infrastruktury publicznej dotkniętej powodzią. Zakres rzeczowy projektu musi ograniczać się do tych elementów infrastruktury publicznej, w których wystąpiły straty spowodowane powodzią.

5.6.Oś priorytetowa 6. Turystyka i kultura

Wydatki kwalifikowane

- ↳ wydatki na objęty infrastruktury turystycznej, w tym m.in. szlaki, trasy turystyczne, wędragi narciarskie, przystanki wodne, kąpieliska i inne formy infrastruktury służącej rozwojowi turystyki wraz z infrastrukturą sanitarną, gastronomiczną, noclegową, informacyjną, recepcyjną,
 - ↳ wydatki na obiekty służące udostępnianiu dla turystów atrakcji turystycznych, w tym ślgi komunikacyjne, parkingi, punkty widokowe, wieże widokowe, zadaszenia itp. wraz z infrastrukturą sanitarną, gastronomiczną, noclegową, informacyjną,
 - ↳ wydatki na punkty informacji turystycznej, kampanie reklamowe i inne działania informacyjne i promocyjne,
 - ↳ wydatki na architekturę zdrojową, parki zdrojowe, pijalnia wód, domy zdrojowe oraz promocię produktu uzdrowiskowego,
 - ↳ wydatki na rewaloryzację, konserwację, renowację, restaurację oraz zachowanie obiektów dziedzictwa kulturowego wraz z otoczeniem, a także ich adaptację na cele kulturalne lub turystyczne,
 - ↳ wydatki na konserwację zabytkowych muzealiów, starodruków, zabytkowych archiwaliów, księgozbiorów oraz innych zabytków ruchomych,
 - ↳ wydatki na infrastrukturę służącą udostępnianiu obiektów dziedzictwa kulturowego, w tym ciągów komunikacyjnych, parkingów, itp.,
 - ↳ wydatki na roboty budowlane dotyczące instytucji kultury wraz z otoczeniem, w tym teatrów, bibliotek, ognisk artystycznych, muzeów, domów kultury, galerii sztuki,
 - ↳ wydatki na monitoring i zabezpieczenie obiektów infrastruktury turystycznej, dziedzictwa kulturowego oraz instytucji kultury wraz z otoczeniem na wypadek zagrożenia, wydatki na tworzenie systemów informacji kulturalnej, informacji dotyczącej obiektów dziedzictwa kulturowego oraz rozwoju i modernizacji publicznej infrastruktury informacyjnej (np. centra i punkty informacji kulturalnej),
 - ↳ wydatki na wyposazenie służące prowadzeniu działalności kulturalnej w obiektach będących celem projektu (wyłączenie jako jeden z elementów projektu),
 - ↳ wydatki na organizację imprez kulturalnych o znaczeniu regionalnym, np. festiwali, targów (wyłączenie jako elementu przedsięwzięcia infrastrukturalnych),
 - ↳ wydatki na przygotowanie i realizację programów rozwoju i promocji lokalnych lub regionalnych produktów turystyki kulturowej i przyrodniczej (wyłączenie jako element przedsięwzięcia infrastrukturalnych),
 - ↳ wydatki na przystosowanie obiektów turystycznych i dziedzictwa kulturowego oraz instytucji kultury do potrzeb osób niepełnosprawnych (tylko jako element większego projektu),
 - ↳ wydatki na tworzenie i rozwój systemów oznakowania obszarów i obiektów atrakcyjnych kulturowo (tylko jako element większego projektu),
 - ↳ wydatki na cyfrową archiwizację zasobów instytucji kultury.
- ↳ wydatki na prace przygotowawcze, w tym:
- ↳ przygotowanie dokumentacji projektowej wraz z koniecznymi ekspertyzami, raportem oddziaływania na środowisko, itp.,
 - ↳ przygotowanie szludum wykonalności,
 - ↳ zakup nieruchomości,
 - ↳ przygotowanie dokumentacji związanej z udzieleniem zamówienia publicznego,
- ↳ wydatki na prace związane z robotami budowlanymi, w tym:

- ↳ przygotowanie terenu, prac geodezyjnych,
- ↳ prace ziemne,
- ↳ prace budowlane,
- ↳ prace montażowe,
- ↳ nadzór sprawowany w imieniu inwestora w zakresie prawidłowości realizacji inwestycji,
- ↳ wydatki na zakup sprzętu i wyposażenia oraz instalacji,
- ↳ zakupów towarów lub usług związanych z promocją lokalnych lub regionalnych produktów turystyki kulturowej i przyrodniczej,
- ↳ wydatki na promocję projektu.

Wydatki niekwalifikowane

- ↳ wydatki w obiektach spełniających funkcje zarówno kulturalne i turystyczne jak i inne funkcje - zakres niezwiązany z funkcjami kulturalnymi i/lub turystycznymi wykraczający ponad proporcjonalny udział powierzchni zajmowanej przez funkcje kulturalne i turystyczne w całkowitej powierzchni budynków (zapis nie dotyczy obiektów dziedzictwa kulturowego),
- ↳ wydatki związane z zabytkami na które brak jest zgody konserwatora zabytków,
- ↳ wydatki na inwestycje w gospodarstwach agroturystycznych oraz inwestycje turystyczne prowadzone przez przedsiębiorców innych niż Agencja Rozwoju Przemysłu,
- ↳ wydatki na utworzenie i funkcjonowanie jednostek organizacyjnych powstałych do obsługi imprez lub kampanii promocyjnych,
- ↳ wydatki na szkolenie pracowników obiektów turystycznych,
- ↳ wydatki poniesiony na wypełnienie formularza wniosku o dofinansowanie projektu, podatek VAT, który może zostać odzyskany w oparciu o przepisy krapowe tj. ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług,
- ↳ wydatki poniesiony na zakup środka trwałego, który był współfinansowany ze środków krajowych lub wspólnotowych w przedziale 7 lat poprzedzających datę zakupu środka trwałego przez beneficjenta,
- ↳ odsetki od zadłużenia, koszty kredytu,
- ↳ wydatki na zakup sprzętu i wyposażenia ruchomego, nie stanowiących środków trwałych.

5.7.05 priorytetowa 7. Spójność wewnątrzregionalna

5.7.1. Działanie 7.1. Rewitalizacja miast

Wydatki kwalifikowane

- ↳ wydatki na prace przygotowawcze, w tym:
 - ↳ przygotowania lokalnego programu rewitalizacji oraz działań służących zwiększeniu aktywności społeczności zamieszkujących obszary poddane rewitalizacji w tworzeniu, wyrażeniu lub uaktualnianiu tego dokumentu,
 - ↳ przygotowanie dokumentacji projektowej wraz z koniecznymi ekspertyzami, raportem oczyliwiania na środowisko, itp.,
 - ↳ przygotowanie studium wykonalności,
 - ↳ zakup nieruchomości,
 - ↳ wydatki na prace związane z robotami budowlanymi, w tym:
 - ↳ przygotowanie terenu, prac geodezyjnych,
 - ↳ prace ziemne,
 - ↳ prace budowlane,
 - ↳ prace montażowe,
 - ↳ nadzór sprawowany w imieniu inwestora w zakresie prawidłowości realizacji inwestycji i nadzoru konserwatorskiego,
- w szczególności:
- ↳ wydatki na przedsięwzięcia na obszarach i w obiektach rewitalizowanych, w tym dotyczące renowacji, rewolucji, modernizacji, adaptacji i wyposażenia istniejącej zabudowy na cele gospodarcze, społeczne, edukacyjne, kulturalne oraz turystyczne oraz poprawy estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznej w szczególności nieodpłatne i ogólnodostępne parkingi, chodniki oraz drogi wewnętrzne będące częścią szerszego projektu,
 - ↳ wydatki dotyczące budowy nowych obiektów,
 - ↳ wydatki dotyczące renowacji części wspólnych wielorodzinnych budynków mieszkalnych oraz renowacji i adaptacji na cele mieszkaniowe budynków istniejących stanowiących własność władz publicznych lub własność podmiotów działających w celach niezarobkowych,
 - ↳ wydatki dotyczące wyposażenia nowych obiektów,
 - ↳ wydatki dotyczące systemów poprawy bezpieczeństwa publicznego oraz przedsięwzięć mających na celu walkę z przestępczością i patologiami społecznymi,
 - ↳ wydatki dotyczące przedsięwzięć służących aktywizacji społeczności zamieszkałych obszarów rewitalizowanych oraz przeciwdziałaniu negatywnym zjawiskom społecznym,
 - ↳ wydatki na cross-finansing mogą dotyczyć wyłączone projektów w ramach kategorii 6.1 - Zintegrowane projekty na rzecz rewitalizacji obszarów miejskich i wiejskich, przy czym udział wydatków kwalifikowanych na cross-finansing nie może być wyższy niż 50% łącznych wydatków kwalifikowanych w projekcie.
- Wydatki w ramach cross-finansingu mogą dotyczyć wyłącznie przedsięwzięć służących zwiększeniu aktywności społeczności zamieszkujących obszary poddane rewitalizacji w twórczości i wyrażeniu lokalnego programu rewitalizacji. Nie będą uznawane za kwalifikowane wydatki dotyczące przedsięwzięć na etapie eksploatacji infrastruktury

wytworzonej w wyniku projektu np. szkolenia realizowane przez stowarzyszenie - instytucję szkoleniową w zrealizowanym w wyniku realizacji projektu obiekcie.

Maksymalny koszt jednostkowy na jednego uczestnika działań związanych z cross-finansowaniem nie może przekroczyć 300,00 PLN/os. Wymagana jest szczegółowa kalkulacja ilości, rodzaju i kosztów działań wraz z cenami jednostkowymi, a także liczba ostatecznych odbiorców oraz wyliczenie kosztu jednostkowego na uczestnika,

- zakup towarów i usług na promocję projektu,
- koszty zarządzania projektem.

Wydatki kwalifikowane

finansowanie projektów, nie ujętych w Lokalnym Programie Rewitalizacji (nie wymienionych w dokumencie lub nie znajdujących się w granicach obszaru podlegającego rewitalizacji), nie przyczyniających się do realizacji celów działania,

wydatki na podłączenie do sieci kanalizacyjnych i wodociągowych (zgodnie z kwalifikowaniem wydatków w ramach działania 4.1).

budowa budynków mieszkalnych,

adaptacja, przebudowa, remont budynków, powierzeń na cele mieszkaniowe, dotychczas nie posiadających takiego przeznaczenia (nie dotyczy renowacji i adaptacji budynków stanowiących własność publiczną lub własność podmiotów działających w celach niezarobkowych wykorzystywane na cele mieszkaniowe z przeznaczeniem dla gospodarstw domowych lub osób o szczególnych potrzebach),

remont, przebudowa, adaptacja budynków odtworzonej publicznej w celach wyłącznie administracyjnych, (za wyjątkiem funkcji szkoleniowych, przekwalifikowywania, poradniczego zawodowego osób bezrobotnych, zapobiegania przestępczości - przyczyniających się do realizacji celów działania i dla jednostek, które uczestniczą w realizacji programu);²⁸

zakup obiektów wykorzystywanych jako miejsce świadczenia usług przez administrację publiczną (za wyjątkiem funkcji szkoleniowych, przekwalifikowywania, poradniczego zawodowego osób bezrobotnych - przyczyniających się do realizacji celów działania dla jednostek, które uczestniczą w realizacji programu),

uzbrojenie terenu pod budowę budynków mieszkalnych,

remont, przebudowa indywidualnych mieszkań (prace budowlano-montazowe),

rozbiora budynków pod budowę budynków mieszkalnych,

zakup nieruchomości dla celów mieszkalnych,

wydatek poniesiony na wypełnienie formularza wniosku o dofinansowanie projektu,

podatek VAT, który może zostać odzyskany w oparciu o przepisy krajowe tj. ustawę z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług,

wydatek poniesiony na zakup środka trwałego, który był współfinansowany ze środków krajowych lub wspólniowców w przedziale 7 lat poprzedzających datę zakupu środka trwałego przez beneficjenta,

odsetki od zadłużenia, koszty kredytu,

wydatki na zakup sprzętu i wyposażenie ruchomego, nie stanowiącego środków trwałych z wyłączeniem cross - finansingu,

wydatki na cross-finansing dla projektów w ramach kategorii 79 - Infrastruktura mieszkaniowa.

²⁸ Długość nr. numeru etykiety będzie spełniał cele estetyczne w ramach szeregu kompleksu urbanistycznego - w takim wypadku, jeżeli wpływa to na atrakcyjność turystyczną, taki wydatek może zostać uznany za kwalifikowalny. Istotny zastrzeżenie to w takim przypadku dokonana zostanie ocena kwalifikowalności pod kątem realizacji celów cel priorytetowych.

5.7.2. Działanie 7.2. Rewitalizacja obszarów zdegradowanych

Wydatki kwalifikowane

- prace porządkowe związane z oczyszczeniem terenu z materiałów, sprzętu i chemikaliów powojkowych i poprzemysłowych, asensacją i wywozem niebezpiecznych materiałów,
- koszty adaptacji pomieszczeń przeznaczonych do specyficznych wymogów technicznych, związanych z prowadzeniem określonego typu działalności,
- zakup wyposażenia nierozdzielnie związanego z funkcjonowaniem projektu,

wydatki na prace przygotowawcze, w tym:

- przygotowania lokalnego programu rewitalizacji oraz działań służących zwiększeniu aktywności społeczności zamieszkujących obszary poddane rewitalizacji w tworzeniu i wydaniu tego dokumentu,
- przygotowanie dokumentacji projektowej wraz z koniecznymi ekspertyzami, raportem oddziaływania na środowisko, itp.,
- przygotowanie studium wykonalności,
- zakup nieruchomości,
- przygotowanie dokumentacji związanej z udzieleniem zamówienia publicznego,

wydatki na prace związane z robotami budowlanymi, w tym:

- przygotowanie terenu, prac geodezyjnych,
- prace ziemne,
- prace budowlane,
- prace montażowe,
- nadzór sprawowany w imieniu inwestora w zakresie prawidłowości realizacji inwestycji i nadzór konserwatorski,

w szczególności:

- wydatki dotyczące przedsięwzięć na obszarach i w obiektach rewitalizowanych służących ich adaptacji do potrzeb gospodarczych, społecznych, edukacyjnych, kulturalnych oraz turystycznych,
- wydatki dotyczące rekultywacji terenów zdegradowanych,
- wydatki dotyczące renowacji części wspólnych wielorodzinnych budynków mieszkalnych oraz renowacji i adaptacji na cele mieszkaniowe budynków istniejących stanowiących własność władz publicznych lub własność podmiotów działających w celach niezarobkowych (wydatki dotyczące mieszkalnictwa mogą być ponoszone na terenach zdegradowanych, tj. poprzemysłowych, poprzemysłowych, powojkowych lub powstających w wyniku zamknięcia rozporządzeń inwestycji),
- w ramach projektów polegających na zagospodarowaniu terenów zdegradowanych - wydatki dotyczące budowy nowych obiektów, które służą będą adaptacji ww. terenów do celów gospodarczych, społecznych, edukacyjnych, kulturalnych oraz turystycznych,
- wydatki na zakup sprzętu i wyposażenia oraz instalacji,
- wydatki dotyczące przedsięwzięć służących wypromowaniu obszarów i obiektów rewitalizowanych,
- wydatki na cross-finansing mogą dotyczyć wyłączenie projektów w ramach kategorii 50 - Rewaloryzacja obszarów przemysłowych i rekultywacja szlacheckich gruntów, przy czym udział wydatków kwalifikowanych na cross-finansing nie może być wyższy niż 3% łącznych wydatków kwalifikowanych w projekcie.

Wydatki w ramach cross-finansingu mogą dotyczyć wyłącznie wyłączenie przedsięwzięć służących zwiększeniu aktywności społecznej zamieszkujących obszary poddane rewitalizacji w

tworzeniu i wdrażaniu lokalnego programu rewitalizacji. Nie będą uznawane za kwalifikowalne wydatki dotyczące przedsięwzięć na etapie eksploatacji infrastruktury wytworzonej w wyniku projektu np. szkolenia realizowane przez stowarzyszenie - instytucję szkoleniową, w zbadanym w wyniku realizacji projektu obiekcie.

Maksymalny koszt jednostkowy na jednego uczestnika działań związanych z cross-finansowaniem nie może przekroczyć 300,00 PLN/os. Wymogana jest szczegółowa kalkulacja ilości, rodzaju i kosztów działań wraz z cenami jednostkowymi, a także liczba ostatecznych odbiorców oraz wyliczenie kosztu jednostkowego na uczestnika.

- ↳ zakup towarów i usług na promocję projektu.

Wydatki niekwalifikowane

↳ finansowanie projektów, nie objętych w Lokalnym Programie Rewitalizacji (nie wymienionych w dokumencie lub nie znajdujących się w granicach obszaru podlegającego rewitalizacji), nie przyczyniających się do realizacji celów działania,

↳ wydatki na podłączenie do sieci kanalizacyjnych i wodociagowych (zgodnie z kwalifikowaniem wydatków w ramach działania 4.1),

↳ budowa budynków mieszkalniowych,

↳ adaptacja, przebudowa, remont budynków, powierzeni na cele mieszkaniowe dotychczas nie posiadających takiego przeznaczenia (nie dotyczy renowacji i adaptacji budynków skanowitych własność publiczną lub własność podmiotów działających w celach gospodarskich wykonywanych na cele mieszkaniowe z przeznaczeniem dla gospodarstw domowych lub osób o szczególnych potrzebach),

↳ remont, przebudowa, adaptacja budynków administracji publicznej w celach wyłączone administracyjnych, (za wyjątkiem funkcji szkoleniowych, przekwalifikowywania, poradnictwa zawodowego osób bezrobotnych, zapobiegania przestępczości oraz funkcji związanych ze zwiększeniem aktywności gospodarczej - przyczyniających się do realizacji celów działania i dla jednostek, które uczestniczą w realizacji programu),

↳ zakup obiektów wykorzystywanych jako miejsce świadczenia usług przez administrację publiczną (za wyjątkiem funkcji szkoleniowych, przekwalifikowywania, poradnictwa zawodowego osób bezrobotnych - przyczyniających się do realizacji celów działania dla jednostek, które uczestniczą w realizacji programu),

↳ uzbrojenie terenu pod budowę budynków mieszkalniowych,

↳ remont, przebudowa indywidualnych mieszkań (prace budowlano-montażowe),

↳ rozbudowa budynków pod budowę budynków mieszkalniowych,

↳ zakup nieruchomości dla celów mieszkaniowych,

↳ wydatek poniesiony na wypełnienie formularza wniosku o dofinansowanie projektu,

↳ podatek VAT, który może zostać odzyskany w oparciu o przepisy krajowe tj. ustawę z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług,

↳ wydatek poniesiony na zakup środka trwałego, który był współfinansowany ze środków krajowych lub wspólnotowych w przedziale 7 lat poprzedzających datę zakupu środka trwałego przez beneficjenta,

↳ odsetki od zadłużenia, koszty kredytu,

↳ wydatki na zakup sprzętu i wyposażenia ruchomego, nie stanowiących środków trwałych z wyłączeniem cross - finansingu,

↳ wydatki na cross-finansing dla projektów w ramach kategorii 78 - Infrastruktura mieszkaniowa.

5.7.3. Działanie 7.3. Aktywizacja obszarów zmarginalizowanych gospodarczo

5.7.3.1. Schemat A - Projekty realizowane na terenach zmarginalizowanych gospodarczo

Wydatki kwalifikowane

↳ wydatki na prace przygotowawcze, w tym:

↳ przygotowanie dokumentacji projektowej wraz z koniecznymi ekspertyzami, raportem oddziaływania na środowisko, itp.,

↳ przygotowanie studium wykonalności,

↳ zakup nieruchomości,

↳ wydatki na prace związane z realizacją zamierzenia publicznego, w tym:

↳ przygotowanie terenu, prac geodezyjnych,

↳ prace ziemne,

↳ prace budowlane,

↳ prace montażowe,

↳ nadzór sprawowany w imieniu inwestora w zakresie prawidłowości realizacji inwestycji i nadzoru konserwatorskiego,

↳ wydatki dotyczące uzbrojenia terenów wraz ze zwiększeniem ich dostępności komunikacyjnej m.in. poprzez modernizację i budowę bezpośrednich dróg dojazdowych - nie będą dopuszczane projekty dotyczące wyłącznie infrastruktury drogowej,

↳ wydatki dotyczące niezagospodarowanych oraz niedokończonych w wyniku zaniedbań inwestycji obiektów w celu dostosowania ich do potrzeb gospodarczych, społecznych, edukacyjnych, kulturowych i turystycznych,

↳ wydatki na zakup sprzętu i wyposażenia oraz instalacji,

↳ zakupy towarów lub usług związanych z pomocą uzbrojeniu terenów inwestycyjnych,

↳ zakup towarów i usług na promocję projektu.

Wydatki niekwalifikowane

↳ wydatki na podłączenie do sieci kanalizacyjnych i wodociagowych (zgodnie z kwalifikowaniem wydatków w ramach działania 4.1),

↳ zakup obiektów wykorzystywanych jako miejsce świadczenia usług przez administrację publiczną (za wyjątkiem funkcji szkoleniowych, przekwalifikowywania, poradnictwa zawodowego osób bezrobotnych - przyczyniających się do realizacji celów działania dla jednostek, które uczestniczą w realizacji programu),

↳ uzbrojenie terenu pod budowę budynków mieszkalniowych,

↳ remont, przebudowa indywidualnych mieszkań (prace budowlano-montażowe),

↳ rozbudowa budynków pod budowę budynków mieszkalniowych,

↳ zakup nieruchomości dla celów mieszkaniowych,

↳ wydatki związane ze zwiększeniem dostępności komunikacyjnej uzbrojeniu terenów m.in. poprzez modernizację i budowę bezpośrednich dróg dojazdowych przebiegających 70% całkowitych wydatków kwalifikowanych projektu,

↳ wydatek poniesiony na wypełnienie formularza wniosku o dofinansowanie projektu.

- ↳ podatek VAT, który może zostać odzyskany w oparciu o przepisy krajowe tj. ustawę z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług,
- ↳ wydatek poniesiony na zakup środka trwałego, który był współfinansowany ze środków krajowych lub wspólnotowych w przedziale 7 lat poprzedzających datę zakupu środka trwałego przez beneficjenta,
- ↳ odsetki od zadłużenia, koszty kredytu,
- ↳ wydatki na zakup sprzętu i wyposażenia ruchomego, nie stanowiących środków trwałych.

5.7.3.2. Schemat B – Projekty realizowane na terenach zniszczonych przez powódź

W ramach niniejszego działania realizowane będą projekty służące odbudowie infrastruktury publicznej oraz obiektów dziedzictwa kulturowego dotkniętych powodzią w 2010 roku.

W zależności od typu realizowanego projektu zastosowanie mają zapisy dotyczące wydatków kwalifikowalnych i niekwalifikowalnych wiodących dla osi priorytetowej/działania/schematu RPO WP, do którego wpisuje się przedsięwzięcie:

Lp.	Typ projektu	Wydatki kwalifikowalne i niekwalifikowalne
1.	odbudowanie dróg i mostów wojewódzkich, powiatowych i gminnych o znaczeniu regionalnym i lokalnym oraz infrastruktury towarzyszącej	zastosowanie mają zapisy dotyczące wydatków kwalifikowalnych i niekwalifikowalnych wiodących dla działania 2.1, odpowiednio: schemat A – Drogi powiatowe, schemat B – Drogi powiatowe, schemat C – Drogi gminne w zakresie służącym odbudowie, z uwzględnieniem współczesnych standardów, infrastruktury publicznej dotkniętej powodzią w 2010 r. Zakres rzeczowy projektu musi ograniczać się do tych elementów infrastruktury publicznej, w których wystąpiły straty spowodowane powodzią. Zastosowanie mają zapisy dotyczące wydatków kwalifikowalnych i niekwalifikowalnych wiodących dla działania 2.2 Infrastruktura energetyczna w zakresie służącym odbudowie, z uwzględnieniem współczesnych standardów, infrastruktury publicznej dotkniętej powodzią w 2010 r. Zakres rzeczowy projektu musi ograniczać się do tych elementów infrastruktury publicznej, w których wystąpiły straty spowodowane powodzią.
2.	odbudowanie infrastruktury przesyłu energii elektrycznej lub przesyłu energii ciepłej	zastosowanie mają zapisy dotyczące wydatków kwalifikowalnych i niekwalifikowalnych wiodących dla działania 2.2 Infrastruktura energetyczna w zakresie służącym odbudowie, z uwzględnieniem współczesnych standardów, infrastruktury publicznej dotkniętej powodzią w 2010 r. Zakres rzeczowy projektu musi ograniczać się do tych elementów infrastruktury publicznej, w których wystąpiły straty spowodowane powodzią.
3.	odbudowanie infrastruktury kanalizacji sanitarnej i deszczowej w obrębie aglomeracji do 15 000 RLK wymiennych w Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych	zastosowanie mają zapisy dotyczące wydatków kwalifikowalnych i niekwalifikowalnych wiodących dla działania 4.1 schemat A – Infrastruktura oczyszczania ścieków w zakresie służącym

4.	odtworzenie infrastruktury oczyszczalni ścieków w obrębie aglomeracji do 15 000 RLK wymiennych w Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych	odtworzeniu, z uwzględnieniem współczesnych standardów, infrastruktury publicznej dotkniętej powodzią w 2010 r. Zakres rzeczowy projektu musi ograniczać się do tych elementów infrastruktury publicznej, w których wystąpiły straty spowodowane powodzią. Zastosowanie mają zapisy dotyczące wydatków kwalifikowalnych i niekwalifikowalnych wiodących dla działania 4.1 schemat B – Zaopatrzenie w wodę w zakresie służącym odbudowie, z uwzględnieniem współczesnych standardów, infrastruktury publicznej dotkniętej powodzią w 2010 r. Zakres rzeczowy projektu musi ograniczać się do tych elementów infrastruktury publicznej, w których wystąpiły straty spowodowane powodzią. Zastosowanie mają zapisy dotyczące wydatków kwalifikowalnych i niekwalifikowalnych wiodących dla działania 4.1 schemat C – Zagospodarowanie odpadów w zakresie służącym odbudowie, z uwzględnieniem współczesnych standardów, infrastruktury publicznej dotkniętej powodzią w 2010 r. Zakres rzeczowy projektu musi ograniczać się do tych elementów infrastruktury publicznej, w których wystąpiły straty spowodowane powodzią.
5.	odbudowanie infrastruktury dostarczania i uzdatniania wody (z wyłączeniem zbiorników wodnych)	zastosowanie mają zapisy dotyczące wydatków kwalifikowalnych i niekwalifikowalnych wiodących dla działania 4.1 schemat B – Zaopatrzenie w wodę w zakresie służącym odbudowie, z uwzględnieniem współczesnych standardów, infrastruktury publicznej dotkniętej powodzią w 2010 r. Zakres rzeczowy projektu musi ograniczać się do tych elementów infrastruktury publicznej, w których wystąpiły straty spowodowane powodzią.
6.	odtworzenie systemowej gospodarki odpadami komunalnymi, w tym selektywnej zbiórki odpadów, obiektów przetwarzania odpadów, modernizacja istniejących i rekonstrukcja zamkniętych składowisk, likwidacji „dziłek” wysypisk	zastosowanie mają zapisy dotyczące wydatków kwalifikowalnych i niekwalifikowalnych wiodących dla działania 4.1 schemat C – Zagospodarowanie odpadów w zakresie służącym odbudowie, z uwzględnieniem współczesnych standardów, infrastruktury publicznej dotkniętej powodzią w 2010 r. Zakres rzeczowy projektu musi ograniczać się do tych elementów infrastruktury publicznej, w których wystąpiły straty spowodowane powodzią.
7.	odtworzenie obiektów dydaktycznych i naukowo-badawczych szkół wyższych, np. laboratoriów, pracowni, bibliotek. Wspierana będzie także infrastruktura towarzysząca, taka jak akademiki	zastosowanie mają zapisy dotyczące niekwalifikowalnych wiodących dla działania 5.1 schemat A – Sektory wyższe w zakresie służącym odbudowie, z uwzględnieniem współczesnych standardów, infrastruktury publicznej dotkniętej powodzią w 2010 r. Zakres rzeczowy projektu musi ograniczać się do tych elementów infrastruktury publicznej, w których wystąpiły straty spowodowane powodzią.
8.	odtworzenie obiektów dydaktycznych w szkołach i placówkach tworzących system oświaty. Wspierana będzie także infrastruktura towarzysząca, np. bursy, sale gimnastyczne	zastosowanie mają zapisy dotyczące niekwalifikowalnych wiodących dla działania 5.1 schemat B – System oświaty w zakresie służącym odbudowie, z uwzględnieniem współczesnych standardów, infrastruktury publicznej dotkniętej powodzią w 2010 r. Zakres rzeczowy projektu musi ograniczać się do tych elementów infrastruktury publicznej, w których wystąpiły straty spowodowane powodzią.
9.	odtworzenie infrastruktury ochrony zdrowia	zastosowanie mają zapisy dotyczące niekwalifikowalnych wiodących dla działania 5.2 schemat A – Infrastruktura ochrony zdrowia w zakresie służącym odbudowie, z uwzględnieniem współczesnych standardów,

		infrastruktury publicznej dotkniętej powodzią w 2010 r. Zakres rzeczowy projektu musi ograniczać się do tych elementów infrastruktury publicznej, w których wystąpiły straty spowodowane powodzią. Zastosowanie mają zapisy dotyczące wydatków kwalifikowalnych i niekwalifikowalnych dla działania 5.2 schemat 8 – Pomoc społeczna w zakresie służącym odnowieniu, z uwzględnieniem wspólnych standardów, infrastruktury publicznej dotkniętej powodzią w 2010 r. Zakres rzeczowy projektu musi ograniczać się do tych elementów infrastruktury publicznej, w których wystąpiły straty spowodowane powodzią. Zastosowanie mają zapisy dotyczące wydatków kwalifikowalnych i niekwalifikowalnych dla działania 5.3 schemat 8 – Inna infrastruktura sportowa i rekreacyjna w zakresie służącym odnowieniu, z uwzględnieniem wspólnych standardów, infrastruktury publicznej dotkniętej powodzią w 2010 r. Zakres rzeczowy projektu musi ograniczać się do tych elementów infrastruktury publicznej, w których wystąpiły straty spowodowane powodzią.
10.	odnowienie obiektów pomocy społecznej (np. domów pomocy społecznej, ośrodków wsparcia, ośrodków adaptacyjno-opiekunческих, placówek opiekuńczo-wychowawczych, ośrodków dla bezdomnych, centrów i klubów integracji społecznej, zakładów aktywności zawodowej, ośrodków dla uchodźców, itp.)	
11.	odnowienie infrastruktury sportowej lub rekreacyjnej, takiej jak stadiony, halle sportowe, boiska, korty tenisowe, pływalnie i inne obiekty	
12.	renowizacja, konserwacja, renowacja, restauracja oraz zachowanie obiektów dziedzictwa kulturowego wraz z otoczeniem, a także odnowienie funkcji kulturalnych i turystycznych	zastosowanie mają zapisy dotyczące wydatków kwalifikowalnych i niekwalifikowalnych dla VI osi priorytetowej Turystyka i kultura w zakresie służącym odnowieniu, z uwzględnieniem wspólnych standardów, infrastruktury publicznej i/lub dziedzictwa kulturowego dotkniętej powodzią w 2010 r. Zakres rzeczowy projektu musi ograniczać się do tych elementów infrastruktury publicznej i/lub dziedzictwa kulturowego, w których wystąpiły straty spowodowane powodzią.
13.	odnowienie infrastruktury służącej udostępnianiu obiektów turystycznych i/lub dziedzictwa kulturowego, w tym ciągów komunikacyjnych, parkingów, itp. (jako element szerszego projektu)	
14.	odtworzenie instytucji kultury wraz z otoczeniem, w tym teatrów, bibliotek, ośrodków artystycznych, muzeów, domów kultury, galerii sztuki, itp.	zastosowanie mają zapisy dotyczące wydatków kwalifikowalnych i niekwalifikowalnych dla V osi priorytetowej Infrastruktura publiczna oraz VI osi priorytetowej Turystyka i kultura w zakresie służącym odnowieniu, z uwzględnieniem wspólnych standardów, infrastruktury publicznej i/lub dziedzictwa kulturowego dotkniętej powodzią w 2010 r. Zakres rzeczowy projektu musi ograniczać się do tych elementów infrastruktury publicznej i/lub dziedzictwa kulturowego, w których wystąpiły straty spowodowane powodzią.
15.	przystosowanie obiektów edukacyjnych, naukowych, ochrony zdrowia, pomocy społecznej, sportowej, rekreacyjnej, turystycznych i dziedzictwa kulturowego oraz instytucji kultury do potrzeb osób niepełnosprawnych (tylko jako element większego projektu)	

16.	odtworzenie obiektów i wyposażenia wykorzystywanego przez jednostki ratownicze oraz policję	zastosowanie mają zapisy dotyczące wydatków kwalifikowalnych i niekwalifikowalnych dla działania 4.4 Zwalczanie i zapobieganie zagrożeniom w zakresie służącym odnowieniu, z uwzględnieniem wspólnych standardów, infrastruktury publicznej dotkniętej powodzią w 2010 r. Zakres rzeczowy projektu musi ograniczać się do tych elementów infrastruktury publicznej, w których wystąpiły straty spowodowane powodzią.
-----	---	--

Pojedyncze projekty mogą obejmować swym zakresem rzeczowym nie więcej niż 3 z rodzajów przedsięwzięć wskazanych z URPO. Zasada ta nie dotyczy przedsięwzięć, które mogą występować jedynie jako element szerszego projektu.

W ramach ww. przedsięwzięć dopuszczalna jest wymiana wyposażenia zniszczonego przez powódź.

Początkową datą kwalifikowalności wydatków w ramach niniejszego schematu jest 16 maja 2010 r.

5.8. Oś priorytetowa 8. Pomoc techniczna

5.8.1. Działanie 8.1. Wsparcie procesu zarządzania i wdrażania

Wydatki kwalifikowane

1. Wszelkie wydatki osobowe związane z zarządzaniem, wdrażaniem, programowaniem, monitorowaniem, audytem, oceną, certyfikacją, kontrolą oraz promocją i informacją RPO, jak również wszelkie analogiczne wydatki związane z przygotowaniem do przyszłych interwencji strukturalnych m.in.:

- ↳ wydatki związane z oddzieleniem pracowników,
- ↳ wydatki związane z organizacją staży i wyjazdów studyjnych,
- ↳ wydatki związane z przygotowaniem i przeprowadzeniem szkoleń,
- ↳ wydatki związane z zakwaterowaniem i kosztami przejazdu uczestników szkoleń, konferencji, wjazd, wjazd studyjnych, warsztatów, treningów, studiów poddyplomowych, seminarium, targów, giełd, spotkań itp.,
- ↳ wydatki na zakup usług szkoleniowych i dydaktycznych (w tym studiów poddyplomowych i kursów językowych) oraz opłaty rekrutacyjne,
- ↳ wydatki na zakup usług szkoleniowych dla członków i obserwatorów Komitetu Monitorującego RPO WP 2007-2013 oraz członków grupy sterującej procesem ewaluacji RPO WP 2007-2013,
- ↳ wydatki związane z opaczeniem wynagrodzeń zewnętrznych audytorów, kontrolerów, ekspertów (usług firm zewnętrznych) itp., którzy po otrzymaniu zlecenia od IZ RPO WP będą prowadzić kontrole (audyty wewnętrzne w IZ RPO),
- ↳ koszty badań pracowników niezbędnych do przeprowadzenia kontroli u beneficjentów,
- ↳ wszelkie wydatki związane z wynagrodzeniem pracowników zaangażowanych w programowanie, zarządzanie, wdrażanie, certyfikację, monitorowanie, kontrolę, ocenę, audyt wewnętrzny IZ RPO (i/lub kontrolę wewnętrzną IZ RPO) oraz promocję i informację RPO WP (naliczone jedynie od kwalifikowanych składników wynagrodzenia), w tym m.in.:
- ↳ placę zasadniczą,
- ↳ dodatek funkcyjny,
- ↳ dodatek specjalny,
- ↳ dodatek stażowy,
- ↳ dodatek za stopień służbowy,
- ↳ wyróżnienie wynagrodzenia,
- ↳ ekwiwalent za urlop,
- ↳ nagrody i premie,
- ↳ wynagrodzenie za czas niezdolności pracownika do pracy z powodu choroby płatne przez pracodawcę,

²⁹ Za czas niezdolności pracownika do pracy płatnik (art. 92 § 1 Kodeksu Pracy z dnia 26 czerwca 1974 (Dz. U. z 1974 r. Nr 24, poz. 141) z późn. zm.):

- 1) choroby lub odosobnienia w związku z chorobą zakaźną - obowiązują limity do 30 dni w ciągu roku kalendarzowego - pracownikowi wypłacone brutto do 80% wynagrodzenia, chyba że obowiązujące u danego pracodawcy przepisy prawa pracy przewidują wyższe wynagrodzenie z tego tytułu,
- 2) wypadki w drodze do pracy lub z pracy albo choroby przypadające w czasie choroby - w okresie wskazanym w pkt. 1 - pracownik zachowuje prawo do 100% wynagrodzenia.

- ↳ dodatkowe wynagrodzenia roczne wraz z pochodnymi od wynagrodzeń (płatne przez pracownika i pracodawcę - naliczane jedynie od kwalifikowanych składników wynagrodzenia),

Z projektów Pomocy Technicznej mogą być również finansowane wynagrodzenia pracowników realizujących RPO WP oraz wynagrodzenia pracowników zajmujących się przygotowaniem do przyszłych interwencji strukturalnych, których zadania stanowią mniej niż 100% obowiązków służbowych. W takim przypadku, finansowanie będzie proporcjonalne do zaangażowania pracownika w realizację działań kwalifikowanych do wsparcia. Beneficjent określa w opisie stanowiska pracy oraz w zakresie czynności stopień, w jakim zadania pracownika dotyczą zarządzania, programowania, wdrażania, monitorowania, audytu, oceny, certyfikacji i kontroli oraz promocji i informacji RPO WP oraz przygotowania do przyszłych interwencji strukturalnych.

- ↳ składki na ubezpieczenia społeczne potrącone z wynagrodzenia pracownika (w tym ubezpieczenie zdrowotne) i płatne przez pracodawcę oraz na Fundusz Pracy (naliczane tylko i wyłącznie od kwalifikowanych składników wynagrodzenia),
- ↳ inne wymagane przepisami wspólnotowymi i krajowymi zobowiązania finansowe związane z wynagrodzeniem pracowników zaangażowanych w programowanie, zarządzanie, wdrażanie, certyfikację, monitorowanie, kontrolę, ocenę, audyt wewnętrzny IZ RPO (i/lub kontrolę wewnętrzną IZ RPO), promocję i informację RPO WP (naliczane jedynie od kwalifikowanych składników wynagrodzenia) oraz przygotowaniem do przyszłych interwencji strukturalnych

Finansowanie wydatków na podnoszenie kwalifikacji pracowników których zadania nie są w całości związane z realizacją RPO WP.

- a) w przypadku osób, których zadania nie są w całości związane z realizacją RPO WP/ przygotowaniem do przyszłych interwencji strukturalnych, finansowane mogą być koszty związane z podnoszeniem kwalifikacji zawodowych w szczególności szkolenia, których tematyka dotyczy RPO lub przyszłych interwencji strukturalnych. W powyższym przypadku finansowane jest 100% wydatków na szkolenie,
- b) w przypadku osób, o których mowa w pkt. a), koszty szkoleń ogólnych (nie związanych bezpośrednio z realizacją zadań dotyczących RPO WP/ przygotowaniem do przyszłych interwencji strukturalnych), kwalifikowane są proporcjonalnie do zadań związanych z realizacją RPO WP/przygotowaniem do przyszłych interwencji strukturalnych (zgodnie z opisem stanowiska pracy oraz z zakresem czynności danego pracownika).

2. Wydatki dotyczące wsparcia instytucji w celu wdrożenia RPO oraz przyszłych interwencji strukturalnych m.in.:

- ↳ archiwizacja i usługa związane z archiwizacją dokumentów,
- ↳ zwrot kosztów podróży służbowej, w tym: kosztów związanych z przejazdami, zakwaterowaniem i wyżywieniem,
- ↳ opracowanie ekspertyz i analiz,
- ↳ opracowanie studiów i koncepcji,
- ↳ kompleksowa organizacja spotkań, szkoleń, warsztatów, konferencji, treningów, wizyt, wizyt studyjnych, itp. itp.,
- ↳ przygotowanie dokumentacji projektowej,
- ↳ przygotowanie specyfikacji przetargowej i przeprowadzenie przetargu,
- ↳ tłumaczenia oraz weryfikacja tłumaczeń,
- ↳ wynagrodzenia ekspertów i doradztwo specjalistyczne,
- ↳ wyżywienie (m.in. zakup art. spożywczych)/catering,
- ↳ zakup, najem, opracowanie, druk, powielanie, publikacja i dystrybucja materiałów dydaktycznych,
- ↳ zakup, druk i powielanie materiałów niezbędnych do realizacji zadań związanych z wdrażaniem RPO WP,
- ↳ zakwaterowanie (w tym posiłki),
- ↳ zakup i prenumerata prasy i innych publikacji,
- ↳ wydatki związane z umieszczaniem informacji lub ogłoszeń o RPO WP w prasie, radio, telewizji, Internecie, na środkach transportu,
- ↳ wydatki związane z prowadzeniem rachunku bankowego,
- ↳ wydatki związane z kontrolą beneficjentów RPO, w tym na miejscu realizacji projektu,
- ↳ wydatki związane z zamknięciem pomocy wdrażanej w ramach RPO WP,
- ↳ wydatki związane z przygotowaniem do przyszłych interwencji strukturalnych,
- ↳ wydatki związane z funkcjonowaniem Komitetu Monitorującego RPO WP, w szczególności z jego powołaniem i obsługą, organizacją posiedzeń oraz uczestnictwem członków Komitetu w posiedzeniach,
- ↳ wydatki związane z zapewnieniem sprawnego systemu oceny (ewaluacji), w tym koszty niezbędnych badań, ekspertyz, analiz, studiów i ocen,
- ↳ koszty bieżącej działalności w związku z realizacją zadań związanych z wdrażaniem RPO WP,
- ↳ koszty usług pocztowych, koszty usług katarskich

3. Wydatki związane z adaptacją i wyposażeniem pomieszczeń, sprzętem informatycznym, m.in.:

- ↳ niezbędna adaptacja, remont i modernizacja budynku (m.in. pomieszczeń administracyjnych, biurowych, konferencyjnych i sanitarnych),

W przypadku osób, których zadania nie są w całości związane z realizacją RPO WP, zakup zestawów komputerowych może być finansowany w 100%. Dopuszcza się również zakup zestawów komputerowych dla osób zatrudnionych w celu przygotowania się do przyszłych interwencji strukturalnych. W takich przypadkach koszt zakupu sprzętu kwalifikuje się proporcjonalnie do stopnia zaangażowania.

- ↳ w przypadku zakupu pomieszczeń biurowych koszty amortyzacji w okresie realizacji projektu, proporcjonalnie do wykorzystania pomieszczeń na potrzeby realizacji zadań z zakresu RPO WP,
- ↳ najem, dzierżawa i użytkowanie pomieszczeń biurowych,
- ↳ utrzymanie pomieszczeń biurowych,
- ↳ przygotowanie, budowa, rozbudowa i modernizacja lokalnych systemów informatycznych, rębety budowlane,
- ↳ prace projektowe,
- ↳ utrzymanie systemu informatycznego,
- ↳ wynajęcie sali, sprzętu multimedialnego i nagłośnienia,
- ↳ zakup i instalacja oprogramowania (wraz z licencjami nie oprogramowanie),
- ↳ zakup lub leasing oraz eksploatacja wyposażenia i urządzeń niezbędnych dla realizacji RPO WP,
- ↳ zakup i eksploatacja sprzętu informatycznego, komputerowego, teleinformatycznego, telekomunikacyjnego, audiowizualnego,
- ↳ zakup serwerów,
- ↳ zakup materiałów i wyposażenia biurowego (np. papieru, nośników danych) oraz materiałów eksploatacyjnych (np. tonerów, tuszy i atramentów do drukarek i urządzeń wielofunkcyjnych),
- ↳ zakup wszelkiego sprzętu, obuwia i odzieży ochronnej oraz materiałów niezbędnych dla realizacji RPO WP,
- ↳ zakup usług telekomunikacyjnych, w tym zakup telefonów komórkowych i opłaty abonamentowe,
- ↳ zakup usług teleinformatycznych, w tym zakup usług dostępu do bezprzewodowej sieci Internetowej,
- ↳ wydatki związane z gromadzeniem, przetwarzaniem, analizowaniem i archiwizacją danych,
- ↳ wydatki związane ze zwiększeniem liczby użytkowników sieci komputerowych,
- ↳ leasing operacyjny samochodów służbowych,
- ↳ koszty eksploatacji samochodów służbowych wykorzystywanych przy realizacji RPO WP, m.in. zakup paliwa, ubezpieczenie itp.,
- ↳ wynajem środków transportu,
- ↳ konserwacja i utrzymanie sprzętu i wyposażenia,
- ↳ opłata abonamentu RTV oraz opłaty za Internet.

Finansowanie z pomocy technicznej wydatków związanych z przygotowaniem i realizacją zadań związanych z perspektywą finansową 2014-2020 jest możliwe do czasu zatwierdzenia programów nowej perspektywy. Po tej dacie wszystkie wydatki związane z realizacją nowych programów operacyjnych należy finansować ze środków tych programów, z wyłączeniem działań, na których realizacji umowy z wykonawcami zostały zawarte przed zatwierdzeniem właściwego programu nowej perspektywy.

Wydatki niekwalifikowane

1. Wydatki osobowe:
 - ↳ następujące składniki wynagrodzeń:
 - ↳ świadczenia finansowane ze środków zakładowego funduszu świadczeń socjalnych,
 - ↳ odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych,
 - ↳ składki na PRFDM,
 - ↳ odprawy,
 - ↳ nagrody jubileuszowe,
 - ↳ zasiłek chorobowy,
 - ↳ zasiłki finansowane z budżetu państwa (zasiłek pielęgnacyjny, zasiłek rodzinny),
 - ↳ zasiłki finansowane ze środków ZUS (np. zasiłek rehabilitacyjny, medyczny),
 - ↳ opiekuńczy oraz wyrównawczy),
 - ↳ wynagrodzenie płacone w okresie wypowiedzenia bez obowiązku świadczenia pracy,
 - ↳ koszty badań okresowych,
 - ↳ koszty badań wstępnych,
 - ↳ bony żywiłkowe dla pracowników,
 - ↳ dojeżdża do ocalałów,
 - ↳ koszty usług zdrowotnych,
 - ↳ ryzykisty za dojazdy i noclegi,
2. Wydatki dot. wsparcia instytucji:
 - ↳ wydatki poniesione w związku z procesami sądowymi (np. koszty postępowania, koszty procesy) z wyjątkiem wydatków związanych z odzyskaniem środków, o których mowa w art.169, art.189 i art.207 ustawy o finansach publicznych oraz wydatków wynikających z zastosoowania procedur odwoławczych,
 - ↳ wydatki na bieżącą działalność Instytucji, jeżeli ponoszone są niezależnie od zadań związanych z wdrażaniem Instrumentów strukturalnych w tym w szczególności:
 - ↳ elektroniczna ewidencja wejść i wyjść pracowników,
 - ↳ konserwacja sprzętu i urządzeń wykorzystywanych na potrzeby całej Instytucji niezależnie od funkcjonowania jednostek odpowiedzialnej za realizację Instrumentów strukturalnych,
 - ↳ ochrona i monitoring budynku;
3. Pozostałe wydatki:
 - ↳ wydatek poniesiony na środek trwałe, który był współfinansowany ze środków wspólnotowych lub z dotacji krajowych w przedziale 7 lat poprzedzających datę zakupu środka trwałego przez beneficjenta,
 - ↳ koszt podatku VAT, który może zostać odzyskany w oparciu o przepisy krajowe tj. ustawę o podatku od towarów i usług z dnia 11 marca 2004 r. (Dz. U. z 2011 r. Nr 177 poz.1054, z późn. zm.),
 - ↳ zakup środków transportu,
 - ↳ inne wydatki, które nie wiążą się bezpośrednio z realizacją Instrumentów strukturalnych.

5.8.2. Działanie 8.2. Informowanie, promocja oraz wsparcie przygotowania i realizacji projektów

Wydatki kwalifikowane

- W ramach działania 8.2 finansowane mogą być wydatki związane zarówno z RPO, jak również z przygotowaniem do przyszłych interwencji strukturalnych, m.in.:
- ↳ budowa, modyfikacja, rozwój i utrzymanie portali i stron internetowych,
 - ↳ wydatki związane z utrzymaniem i działalnością punktów informacyjnych,
 - ↳ hosting i utrzymanie domen,
 - ↳ kampanie promujące RPO WP lub operacje instrumentów komunikacji i wymiany informacji (m.in. wykonanie/zakup materiałów/geozetów promocyjnych i informacyjnych),
 - ↳ kampanie informacyjne oraz koszt ich przygotowania (m.in. kampanie w radio, telewizji, Internecie, billboardy, plakaty, broszury, biuletyny itp.),
 - ↳ koszty kompleksowej organizacji imprez/spektakli/sympozjów promujących RPO WP,
 - ↳ nabycie praw autorskich,
 - ↳ obsługa administracyjno-biurowa operacji związanych z komunikacją i promocją RPO WP
 - ↳ kompleksowa organizacja spotkań, treningów, wizyt, wizyt studyjnych, warsztatów, seminariów, konferencji, szkoleń i targów, w tym:
 - ↳ zwrot kosztów podróży służbowej, w tym: kosztów związanych z przejazdami, zakwaterowaniem i wyżywieniem,
 - ↳ catering/wyżywienie (m.in. zakup art. spożywczych),
 - ↳ wynajęcie sali, sprzętu multimedialnego i nagłośnienia,
 - ↳ tłumaczenia oraz weryfikacja tłumaczeń,
 - ↳ opracowanie studiów i koncepcji,
 - ↳ wynagrodzenia ekspertów i doradztwo specjalistyczne,
 - ↳ prezentacja i promocja najlepszych przykładów, praktyk i projektów,
 - ↳ promocja portali i stron internetowych,
 - ↳ przeprowadzenie badań opinii publicznej,
 - ↳ przygotowanie, modyfikacja i uaktualnienie planu działań promocyjnych i informacyjnych,
 - ↳ przygotowanie, modyfikacja i uaktualnienie strategii promocji i informacji na temat RPO WP,
 - ↳ wydatki związane z umieszczeniem ogłoszeń, informacji i publikacji prasowych w mediach o RPO WP,
 - ↳ wydatki związane z gromadzeniem, przetwarzaniem, analizowaniem i archiwizacją danych,
 - ↳ wydatki na zakup usług szkoleniowych i dydaktycznych,
 - ↳ zakup i prenumerata prasy i innych publikacji,
 - ↳ przygotowanie i zakup prezentacji,
 - ↳ realizacja działań promocyjno-informacyjnych,
 - ↳ tłumaczenia oraz weryfikacja tłumaczeń,
 - ↳ opracowanie studiów i koncepcji,
 - ↳ wynagrodzenia ekspertów i doradztwo specjalistyczne,
 - ↳ realizacja i uczestnictwo w programach i audycjach telewizyjnych i radiowych,
 - ↳ wydatki związane z uruchomieniem i utrzymaniem infolinii i serwisów informacyjnych,
 - ↳ zakup wszelkich materiałów niezbędnych dla prawidłowej realizacji RPO WP,
 - ↳ wydatki związane z uruchomieniem i działalnością punktów informacyjnych, m.in.:

- ↳ najem i utrzymanie pomieszczeń biurowych,
- ↳ w przypadku zakupu pomieszczeń biurowych koszty amortyzacji w okresie realizacji RPO WP proporcjonalnie do wykorzystania pomieszczeń na potrzeby realizacji zadań z zakresu RPO WP,
- ↳ utrzymanie systemu informacyjnego,
- ↳ zakup i instalacja oprogramowania (wraz z licencjami na oprogramowanie),
- ↳ zakup lub leasing oraz eksploatacja wyposażenia i urządzeń niezbędnych dla informacji i promocji,
- ↳ zakup i eksploatacja sprzętu informacyjnego, komputerowego, teleinformatycznego, telekomunikacyjnego, audiowizualnego,
- ↳ zakup materiałów i wyposażenia biurowego (np. papieru, nośników danych) oraz materiałów eksploatacyjnych (np. tonerów, tuszy i atramentów do drukarek i urządzeń wielofunkcyjnych),
- ↳ zakup usług telekomunikacyjnych (w tym zakup telefonów komórkowych, opłaty abonamentowe),
- ↳ opłata abonamentu RTV oraz opłaty za Internet,
- ↳ koszty usług pocztowych,
- ↳ koszty związane z niezbędną adaptacją pomieszczeń,
- ↳ zakup, opracowanie, druk, powielanie publikacji i dystrybucji materiałów informacyjnych i promocyjnych, projektów graficznych,
- ↳ przygotowanie specyfikacji przetargowej i przeprowadzenie przetargu,
- ↳ koszty usług pocztowych, koszty usług kurierskich

Finansowanie z pomocy technicznej wydatków związanych z przygotowaniem i realizacją zadań związanych z perspektywą finansową 2014-2020 jest możliwe do czasu zatwierdzenia programów nowej perspektywy. Po tej dacie wszystkie wydatki związane z realizacją nowych programów operacyjnych należy finansować ze środków tych programów, z wyłączeniem działań, na których realizację umowy z wykonawcami zostały zawarte przed zatwierdzeniem właściwego programu nowej perspektywy.

Wydatki niekwalifikowane

1. Wydatki osobowe:

- ↳ następujące składniki wynagrodzeń:
 - ↳ świadczenia finansowane ze środków zakładowego (funduszu świadczeń socjalnych),
 - ↳ odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych,
 - ↳ składki na PFRON,
 - ↳ odprawy,
 - ↳ nagrody jubileuszowe,
 - ↳ zasiłek chorobowy,
 - ↳ zasiłki finansowane z budżetu państwa (zasiłek pielęgnacyjny, zasiłek rodzinny),
 - ↳ zasiłki finansowane ze środków ZUS (np. zasiłek rehabilitacyjny, macierzyński, opiekuńczy oraz wyrównawczy),
 - ↳ wynagrodzenie płatne w okresie wypowiedzenia bez obowiązku świadczenia pracy,
 - ↳ koszty badań okresowych,
 - ↳ koszty badań wstępnych,

- ↳ bony żywieniowe dla pracowników,
 - ↳ dopłata do okularów,
 - ↳ koszty usług zdrowotnych,
 - ↳ ryżalaty za dojeżdżo i nordegi,
2. Wydatki dot. wsparcia instytucji:
- ↳ wydatki poniesione w związku z procesami sądowymi (np. koszty postępowania, koszty procesu) z wyjątkiem wydatków związanych z odzyskiwaniem środków, o których mowa w art.159, art.189 i art.207 ustawy o finansach publicznych oraz wydatków wynikających z zastosowania procedur odwoławczych,
 - ↳ wydatki na ubezpieczenie środków transportu,
 - ↳ wydatki na bieżącą działalność instytucji, jeśli ponoszone są niezależnie od zadań związanych z wdrażaniem instrumentów strukturalnych w tym w szczególności:
 - ↳ elektroniczna ewidencja wejść i wyjść pracowników,
 - ↳ konserwacja sprzętu i urządzeń wykorzystywanych na potrzeby całej instytucji niezależnie od funkcjonowania jednostki odpowiedzialnej za realizację instrumentów strukturalnych,
 - ↳ ochrona i monitoring budynków;
3. Pozostałe wydatki:
- ↳ wydatki poniesiony na środki trwałe, który był współfinansowany ze środków województwa lub z dotacji krajowych lub wojewódzkich w przedziale 7 lat poprzedzających datę zakupu środka trwałego przez beneficjenta,
 - ↳ koszt podatku VAT, który może zostać uzyskany w oparciu o przepisy krajowe tj. roz.105-4, z późn. zm.),
 - ↳ zakup środków transportu,
 - ↳ inne wydatki, które nie wiążą się bezpośrednio z realizacją instrumentów strukturalnych.

5.9. Definicje pojęć stosowanych w podręczniku

Beneficjent	podmiot gospodarczy, podmiot lub przedsiębiorstwo publiczne lub prywatne, odpowiedzialne lub inicjujące realizację operacji (realizujące projekty finansowane z budżetu państwa lub ze środków zagranicznych na podstawie umowy o dofinansowanie projektu – art. 5 ust. 1 ustawy o zaciągach promisyjnych pożyczki i pożyczki),
Cross-financing	zasada elastycznego, krótkoterminowego finansowania, która ma na celu ułatwienie wdrażania jednorazowych programów operacyjnych. Zapewnia ona możliwość finansowania w ramach zakreślowanej interwencji EFRR i ERDF komplementarnych działań wydatkowych odpowiedzialnie w zakresie drugiego funduszu. Muszą być tu jednak spełnione 2 warunki: działania te muszą być niezwiązane do realizacji danego projektu oraz muszą być powiązane bezpośrednio z danym projektem. Wydatki objęte zasadą cross-financing nie mogą przekroczyć 10% środków osi priorytetowej (art. 34 ust. 2 Rozporządzenia (WE) nr 1828/2006)
Dochód	rozsąca działalnościowych przychodów operacyjnych oraz zdyktowanych kosztów operacyjnych projektu powiększona o zdyktowaną wartość rezydualną majątku wytworzonego w ramach projektu.
Duży projekt	projekt którego całkowity koszt przekracza kwotę 25 mln EUR, w przypadku środków naturalnego oraz 50 mln EUR w przypadku innych środków.
Koszty ogólne	koszty, które nie mogą zostać bezpośrednio przyporządkowane do konkretnego produktu lub usługi. Do kategorii kosztów ogólnych należą m. in. opłaty czynszowe, koszty administracyjne, opłaty za energię, ubezpieczenie, itp.
Koszty zarządzania projektem	koszty zarządzania projektem to wynagrodzenie wykonawcy zewnętrznego lub pracowników beneficjenta (spędzające wymogi dotyczące kwalifikowania wyodrębnień zgodnie z pkt 3.18 niniejszego podręcznika) lub wartość pracy wolontariuszy za prace polegające na wykonywaniu obowiązków beneficjenta wobec Instytucji Zarządzającej w okresie realizacji projektu, takich jak prowadzenie wyodrębnionej księgowości projektu, organizowanie promocyjnego projektu, rozliczenia wydatków w ramach wniosków o płatność oraz innych obowiązków związanych z realizacją projektu, takich jak monitorowanie prac realizowanych przez wykonawcę (nie chodzi tu jedynie o prace inspektora nadzoru, dalszego na podstawie przepisów Prawa Budowlanego).
Kwota zatrzymana	część należności na rzecz wykonawcy zatrzymana przez Zarząd Województwa na podstawie postanowień zawartej umowy zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) – taka umowa leasingu, w ramach której ryzyko oraz korzyści z tytułu posiadania przedmiotu leasingu przeniesione są na beneficjenta wdrożeniowego projektu. Oznacza to, że umowa leasingu skutkuje czasowym przekazaniem w użytkowanie określonego dobra, przy czym umowa leasingu zawiera „dopóki nabycie” lub też przewiduje „umowy okres leasingowy odpowiedzialny określony użytkownika” aktywów, będących przedmiotem leasingu, uzależnionych od zdarzeń, w ramach której ryzyko oraz korzyści z tytułu posiadania przedmiotu leasingu nie są przeniesione na beneficjenta wdrożeniowego projektu
Leasing finansowy	
Leasing operacyjny	

Leasing zwrotny	Jego celem jest powiązanie umowy leasingu z poprzedzającą ją umową sprzedaży. Leasingodawca sprzedaje posiadany sprzęt brytyjskiej firmie leasingowej i równocześnie uzyskuje prawo do jego dalszego użytkowania, na warunkach ustalonych w umowie leasingu.
Nieruchomość niezabudowana (grunty)	część powierzchni ziemskiej stanowiąca odrębny przedmiot własności (grunty), z wyłączeniem budynków, budowli, obiektów i innych architektury oraz tymczasowych obiektów budowlanych.
Nieruchomość zabudowana	część powierzchni ziemskiej stanowiąca odrębny przedmiot własności (grunty), wraz z budynkami, budowiami, obiektami i innymi architektury, wiąże złączonymi z gruntem.
Odbiorca usług	właściciel nieruchomości, z której odpowiadane są usługi.
Podatek VAT	Zgodnie z art. 15 ust. 1 ustawy o VAT – podatnik wykonująca samodzielnie działalność gospodarczą, bez względu na cel i rezultat tej działalności. Za podatników nie uznaje się organów władzy publicznej oraz urzędów obsługujących te organy w zakresie realizowanych zadań nauczonych administracyjnych z wyjątkiem czynności wykonywanych na podstawie zawartych umów cywilnoprawnych (art. 15 ust. 6 ustawy o VAT).
Projekt beneficjency dochód	W rozumieniu art. 55 Rozporządzenia Rady (WE) nr 1083/2006 oraz art. 1 Rozporządzenia Rady (WE) nr 1341/2006 jest to projekt współfinansowany z EFRR lub Funduszu Spójności, którego całkowity koszt przekracza 1 mln euro, obejmujący inwestycje w infrastrukturę, korystające z której podlega opłaceniu bezpośrednio ponoszonym przez korzystających oraz wszelkie projekty podlegające za sobą sprzedaż gruntów lub budynków lub dzierżawę gruntów lub najem budynków, lub wszelkie inne podobne świadczenia, o których wartości będzie przychodów przewyższają wartość bilansu kosztów operacyjnych w danym okresie referencyjnym.
Przydatkowa oczyszczalnia ścieków	Projektami beneficjency dochód nie są projekty podlegające zasadom pomocy publicznej w rozumieniu art. 107 TRUE, w tym pomocy de minimis lub dla których wsparcia związane jest z instrumentami instytucji finansowej, projekty współfinansowane przez Europejski Fundusz Społeczny oraz projekty, całkowity koszt nie przekracza 1 mln euro.
Przydatkowa oczyszczalnia ścieków	urządzenie oczyszczające ścieki bytowo-gospodarcze pochodzące z zabudowy mieszkaniowej, usługowej typu pensjonat, dom jednorodzinny itp. i pozwalające na doprowadzenie ich w stanie oczyszczonym do gruntu, działające w sposób: autonomiczny (oczyszczając ścieki pochodzące wyłącznie z obiektu, dla którego zostało zaprojektowane), biologiczno-mechaniczny (wykorzystując procesy technologiczne mechanicznego i biologicznego oczyszczenia), grawitacyjny (oparte na zasadzie grawitacyjnego przepływu cieczy), bytowo-gospodarczy (oczyszczające wyłącznie ścieki z gospodarstw domowych, czyli wody zużyta do kąpieli, mycia i prania oraz wody do splukiwania naciek ustępowych, a także z zabudów usługowych, czyli wodę zużytą do potrzeby sanitarno-gospodarczej).
Przyłącze kanalizacyjne	odcinek przewodu kanalizacyjnego wewnątrz instalacji kanalizacyjnej w nieruchomości odbiorcy usług z siecią kanalizacyjną, za przeważa studzienka, licznik od strony budynku, a w przypadku jej braku – do granicy nieruchomości (zob.awa o zabrawym gospodarstwu w wodę i odprowadzaniu ścieków z dnia 22 kwietnia 2005, Dz. U. nr 95, poz. 739).
Samochód wysokiego zapięto	samochód ten jest wyposażony w hydrauliczny układ wysokiapięto zapięto odpadów do wywozu nieczystości z różnych

<p>Środek trwały na stałe zainstalowany w projekcie</p>	<p>typów pojemników. Praca wysokiego zgniotu powinna mieć koszt przy ok. 350 zł (35 T).</p> <p>Środek trwały, którego użycie do innych zadań niż te założone w projekcie grozi niezrealizowaniem celu projektu.</p>
<p>Techniki finansowania</p>	<p>Jako koszty zastosowania technik finansowania w projektach współfinansowanych ze środków EFRR w ramach RPO WP rozumie się wydatki na te techniki finansowania, które nie powodują natychmiastowego przeniesienia na podmiot użytkujący prawa własności do danego dobra.</p>
<p>Umowa o dofinansowanie</p>	<p>umowa zawarta z beneficjentem, na podstawie której beneficjent realizuje projekt współfinansowany w ramach RPO WP.</p>
<p>Wartość rezydualna</p>	<p>wysokość przewidywanych przychodów wygenerowanych przez analizowaną inwestycję po upływie okresu referencyjnego, pomniejszona o odpowiadające im koszty operacyjne oraz o zmianę w kapitale obrotowym, przy czym koszty powiny uwzględniać nakłady oczerceńkowe niezbędne do utrzymania inwestycji.</p>
<p>Wydatek kwalifikowany</p>	<p>wydatek lub koszt poniesiony przez beneficjenta w związku z realizacją projektu w ramach RPO WP, zgodnie z zasadami obowiązującymi w podroczniku, który kwalifikuje się do refundacji (lub rozliczenia – w przypadku systemu zaliczkowego) ze środków przeznaczonych na realizację RPO WP w trybie określonym w umowie o dofinansowanie projektu.</p>
<p>Wydatek niekwalifikowany</p>	<p>wydatek lub koszt niekwalifikujący się do refundacji (lub rozliczenia – w przypadku systemu zaliczkowego) ze środków przeznaczonych na realizację RPO WP.</p>
<p>Wyłączenie blokowe (wyłączenie grupowe)</p>	<p>należy przez to rozumieć pomoc publiczną, inną niż pomoc de minimis, której nie dotyczy obowiązek notyfikacji.</p>

WICEMARSZAŁEK WOJEWÓDZTWA

~~Lucjan Kuzniat~~